

Ustanovitelji: občinsko konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učkar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

8. februar 1968 — slovenski kulturni praznik

3. februar, sobota:

Ob 19. uri otvoritev razstave del akademskega slikarja Ivo Šubica, ki jo priredi Društvo likovnih umetnikov Slovenije, podobor za Gorenjsko, v galerijskih prostorih Prešernovega spominskega muzeja.

4. februar, nedelja:

Od 10. ure dalje bo v spodnjih prostorih Prešernovega spominskega muzeja odprta razstava o Prešernovi »Zdravici».

5. februar, ponedeljek:

Ob 19. uri priredi klub Kulturnih delavcev literarni večer »Pesnik Franci Zagoričnik« (Renesančna dvorana Gorenjskega muzeja).

6. februar, torek:

Ob 18. uri otvoritev razstave »Tito na Gorenjskem« (Galerijski prostori Gorenjskega muzeja).

Ob 19.30 uprizori Prešernovo gledališče Večer Prešernovih pesmi »Komur je sreča dar bilā klofuta...«

7. februar, sreda:

Ob 18. uri v Prešernovem gaju počastitev pesnikovega spomina na predvečer obletnice njegove smrti; sodeluje Moški pevski zbor »France Prešeren«.

8. februar, četrtek:

Ob 11. uri odprtje spominske plošče prešernoslovca Tomu Zupanu na Okroglem.

Ob 19. uri priredi Klub kulturnih delavcev predavanje o nastanku, razvoju in prevodih Prešernove »Zdravice«, govor bo kustos Črtomir Zorec (Renesančna dvorana Gorenjskega muzeja).

9. februar, petek:

Ob 20. uri v zgornji dvorani Delavskega doma koncert Godalnega orkestra Glasbene šole v Kranju (skladbe slovenskih komponistov).

11. februar, nedelja:

Ob 16. uri priredi »DPD Svoboda - Primskovo« Popoldne ljudskih pesmi in napevov v veliki dvorani Zadružnega doma na Primskovem.

Ob 10. uri uprizori Prešernovo gledališče v okviru Ure pravljic recital za mladino »Dedeč in babica pripravljaju zgodbe iz pesnikovega življenja v Kranju«.

V današnji številki

2. stran

Proste sobote
v štirih osemletkah

3. stran

Kamničanu
nič več šteti dnevi

7. stran

Uporniki
z Boke Kotorske

KRANJ

RAZPRODAJA — RAZPRODAJA!

Tekstilne ostanke kord žameta v več barvah lahko kupite v trgovinah:

- GORENJ, Kranj
- METKA, Škofja Loka
- VESNA, Jesenice
- KOKRA, Jesenice
- BLED, Bled
- MANUFAKTURA, Gorenja vas
- SLON, Žiri

Cena za 1 kg od 0,50—1 m — 18,06 N din
od 1,00—2,5 m — 22,30 N din
od 2,50—5 m — 23,95 N din

POHITITE Z NAKUPOM!

NE ZAMUDITE
UGODNE PRILOŽNOSTI!

S seje upravnega odbora Gorenjske turistične zveze Za konkretne akcije je treba zagotoviti denar

V sredo je bila v Kranju seja upravnega odbora Gorenjske turistične zveze, na kateri so med drugim razpravljali o delovnem programu in finančnem načrtu zveze za leto.

Ceprav so zaenkrat izdelali splošen delovni program, lahko v njem zasledimo, da bo Gorenjska turistična zveza letos skušala s predstavniki občinskih skupščin preučiti, kako naj bi se v prihodnje razvijal turizem na Gorenjskem. Poudarili so tudi, da bi morale tudi gospodarske organizacije težiti k združevanju sredstev za razvoj turizma, ker bi le tako v prihodnje lahko pospešili razvoj turizma v tistih krajih, kjer bi se vloženi denar hitro obrestoval. Predvsem pa bi bilo treba za razvoj turizma večjo skrb posvetiti slabim cestam, ki bi jih bilo treba opremiti z gostinskim, trgovskim in drugimi objekti. Prav tako menijo, da bi bilo treba na Gorenjskem povzeti število camping prostorov in ukiniti zasebne turistične sobe, ki so razvrščene v IV. kategoriji.

Člani upravnega odbora so se z okvirnim delovnim programom sicer strinjali, poudarili pa so, da bi ga bilo

treba dopolniti s konkretnimi akcijami za vsako občino posebej. V zadnjem času namreč nekatere Gorenjske občine kažejo vse manj razumevanja za delo zveze. Menijo namreč, naj zaposlene na zvezni plačujejo turistična društva, ker je zveza njihov strokovni organ. Več pripravljenosti pa občine kažejo za financiranje konkretnih akcij na njihovem območju.

Ker ima Gorenjska turistična zveza že nekaj časa precej denarnih težav za nemoteno delo, so na četrtkovi seji upravnega odbora sklenili, da bodo letos prosili občine za denar le za konkretno akcijo, medtem ko bo denar za osebne dohodke in pisarniške ter druge izdatke zagotovili sami.

Lani so od gorenjskih občin dobili le še nekaj več kot tri milijone starih dinarjev. Podobno pa zaenkrat kaže tudi

A. 2.

Letošnji nagrajenec

Na četrtkovi seji sta oba zbora kranjske občinske skupščine v Kranju razpravljala tudi o podelitvi Prešernovih nagrad za leto 1967. Na seji skupščine je predsednik žirije za podelitev Prešernovih nagrad dr. Anton Polenec v imenu žirije predlagal, da se Prešernova nagrada za leto 1967 podeli akademskemu slikarju Milanu Batisti. Oba zbora sta se s tem predlogom strinjala.

dobrodošla
V VSAKEM DOMU

— Zlate dobitki dov napravi
— Kupite pole na vajo EMO-5

EMO
celje

Vsa popravila peči EMO-5
opravlja Elektrotehnično
podjetje, Kranj, Gregorčičeva 3

v naših poslovalnicah:
 ● MANUFAKTURA LESCE
 ● BLAGOVNIČA RADOVLJICA
 ● MANUFAKTURA RADOVLJICA
 ● TEKSTIL BLED

10%
popust

**BELI
TEDEN**
5.-15. 2. 1968

Iz občinskih razprav o osebnem delu z zasebnimi sredstvi za delo Osebno delo — dopolnilo družbenega sektorja

O posvetovanjih o osebnem delu z zasebnimi sredstvi za delo, ki so bila v vseh gorenjskih občinah sredi preteklega meseca, smo v Glasu precej poročali. Republiška konferenca SZDL je iz razprav po vsej Sloveniji zbrala nekatera pomembnejša stališča in predloge s teh posvetovanj. To gradivo kaže, da so bile razprave povsed po metodih in vsebin delu izredno pestre in raznolike, da so pokazale na bistvene probleme razvoja in delovanja zasebne dejavnosti in da bo treba prav zaradi širšega družbenega značaja o njej še razpravljati in tudi ustrezno ukrepati. Iz tega gradiva povzemamo nekatera pomembnejša stališča.

Povsed so ugotovili, da je osebno delo z zasebnimi sredstvi za delo sestavni del celotnih družbenih gospodarskih gibanj in pomeni organsko dopolnitve družbenega sektorja gospodarstva. To delo ima v naših družbenoekonomskih pričadevanjih ustrezno mesto in vlogo, to pa nalaga vsem družbenopolitičnim dejavnikom in drugim, da stalno spremljajo in analizirajo njegov razvoj ter ga na tej osnovi še uspešneje usmerjajo.

Udeleženci razprav so opozarjali na neenake pogoje delovanja, ki obstajajo med družbenim in zasebnim sektorjem ter med storitveno in proizvodno obrtjo. Ugotovili so, da temeljna slabost izvira iz neustrezne davčne politike in neučinkovite davčne kontrole, zato bo potrebno izpopolniti zakonodajo, občinske skupščine pa naj oblikujejo davčno politiko na osnovi svojih programov razvoja terciarnih dejavnosti. Osnovna ugotovitev glede družbenega položaja in razvijanja družbenih odnosov na tem področju je, da je potrebno storiti vse za uspešen razvoj te dejavnosti, pri tem pa preprečiti izkorisčanje tujega dela. Na splošno pa so menili, da je samoupravljanje na tem področju še težko rešljivo, kar so povezovali s slabimi izkušnjami samoupravne prakse v manjših družbenih obratih.

Najobsežnejše in najkonkretnejše so bile razprave o davčni politiki. Omenjali so neenakopraven položaj glede množičnosti plasmana proizvodov, plačevanja prometnega davka pri nabavi reprodukcijskega materiala, opreme in sredstev za delo doma in iz uvoza. Enoto je bilo stališče, da je treba različno obdavčiti proizvodno in storitveno obrt. Zavzemali so se za tak sistem davčne politike, v katerem bi obrtnik moral dokazati promet, ne pa, da se z davčnim organom pogaja, koliko bo plačal. Predlagali so, da bi bila osnova za davek čisti dohodek, ker je ta bolj realna kategorija kot promet. Kritično so ocenili zlasti davčne obveznosti zasebnih gostišč in prevoznikov, pri katerih se davčnih obvez ne ugotavlja po dejanskem prometu. Opozorili so tudi na pojav, ko obrtniki odpovedujejo svojo obrt in jo prijavljajo kot dopolnilno, s čemer se izogibajo davčnim dajatvam. Enotna je bila kritika dela inšpeksijskih služb, ki so premalo učinkovite in nestrokovne. Povsed so zahtevali stabilno davčno politiko, progresivno obdavčenje in uvedbo takega davčnega sistema, ki ne bo dovoljeval neupravičenega bogatjenja in ki ne bo zaviral samoinicijative. Privatno inicijativo je treba sproščati ob čvrstem sistemu obdavčitve, nadzora in izvajanja ukrepov proti vsem, ki poskušajo izigravati predpise. Uvesti je treba strog režim kaznovanja za manjše prekrške, za večje pa zaporne kazni in celo prepoved opravljanja obrtne dejavnosti na celotnem območju Jugoslavije. V davčni politiki je treba upoštevati vlaganje zasebnega obrtnika v razširjeno reprodukcijo, modernizacijo itd., boj pa obdavčiti sredstva, ki jih vlagajo samo v zasebni standard.

Pri razvijanju zasebnega dela pripada posebno mesto družbenim gospodarskim organizacijam, ki bi morale biti zainteresirane za kooperacijsko proizvodnjo z zasebnimi obrtmi in organizirati kooperacijo povsed tam, kjer najdejo ekonomski interes. Posamezne gospodarske organizacije bodo gotovo opuščale tiste vrste dejavnosti v svoji proizvodnji, ki niso racionalne, zato so v razpravah menili, da bi bilo smotrno organizirati te dejavnosti v obrtnih delavnicih. Po mnenju obrtnikov naj bi bila strokovna usposobljenost in ustrezno poznavanje zakonodaje ter poslovanja z zakonom določeni pogoji za pridobitev obrtnega dovoljenja.

Veliko so govorili tudi o vajencih. Ugotovljali so, da je zakon o vajenjstvu zastarel. S spremembami in dopolnilbi bi ga bilo treba prilagoditi sedanjim potrebam obrtništva. Veliko pripombe je bilo izrečenih na račun dolžine šolanja, slabih učnih programov, ki znižujejo strokovni nivo in praktično znanje vajencev, ter na račun prevlečnih stroškov za njihovo šolanje. Vajenške izobraževalne ustanove bi morale upoštevati specifičnost posameznih obrti, po mnenju nekaterih pa bi bilo potrebno določiti obrti, kjer za sprejem vajencev ni potrebna končana osemletka.

A. T.

S seje kranjske občinske skupščine Proste sobote v štirih osemletkah

Zaradi pomanjkanja dokumentacije je svet za občo upravo in notranje zadeve po daljši razpravi na četrtkovi seji umaknil predlog odloka o razpisu referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo pokopališča v Stražišču

Če bi sodili po obširni in pestri razpravi, potem bi lahko rekli, da sta bili osrednji točki dnevnega reda na četrtkovi seji obeh zborov občinske skupščine soglasje občinske skupščine o uvajaju prostih sobot v štirih kranjskih osemletkah in njihovih podružnicah še predlagali tudi predlog odloka o razpisu

referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo pokopališča v Stražišču.

O prostih sobotah v štirih kranjskih osemletkah in njihovih podružnicah smo v našem časniku že pisali. Čeprav je o tem pred četrtkovo sejo obeh zborov občinske skupščine razpravljali tudi svet za

ZK in javnost

V četrtek je bilo v Klubu poslancev v Ljubljani posvetovanje o pomenu zveze komunistov v javnosti in o obveščanju o njenem delu. Posvetovanje je pripravila komisija pri izvršnem komiteju CK ZKS za proučevanje sredstev obveščanja, udeležili pa so se ga predstavniki tiska in RTV iz naše republike. Na posvetovanju so poudarili, da je treba prekiniti z zahtevijo in se jasno ter odkrito boriti za stališča organizacije. Razen tega pa je treba posredovati tudi mnenja in stališča članov zveze komunistov. Vse to pa terja tudi od novinarja kot družbenopolitičnega delavca vedno nove, sodobnejše in učinkovitejše načine, da bodo prebivalci seznanjeni z delom zveze komunistov.

Družbenopolitično izobraževanje

Minuli mesec sta občinski komite zveze komunistov in občinska konferenca SZDL v Kranju na svojih sejih razpravljala tudi o programu izobraževanja in usposabljanja članov zveze komunistov in o splošnem ter družbenopolitičnem izobraževanju v organizacijah socialistične zveze.

Predlog dolgoročnega programa, ki je bil predložen v razpravo članom komiteja, je izdelan na osnovi VIII. plenuma CK ZKS in sklepov republiškega posvetovanja o problematiki ideo-ideološko-političnega izobraževanja. Program izobraževanja obsegata politične šole, seminarje, posvetovanja, cikluse predavanj in razprav po izobraževalnih centrih. Člani komiteja so okvirni program izobraževanja sprejeli, hkrati pa sklenili, da bodo o tem razpravljali tudi v organizacijah ZK na terenu. Menili so tudi, naj se delavska univerza z organizacijami ZK v delovnih organizacijah dogovori za konkretno oblike, ki jim bodo najbolj ustreza.

Člani občinske konference SZDL pa so na drugi seji poudarili, naj krajevne organizacije socialistične zveze zavzemajo, da bi na terenu sestavili koordinacijske odbore, ki bi organizacijsko in vsebinsko usklajevali programe izobraževanja. Tačko naj bi pred sprejemanjem pomembnejših odločitev pripravili na terenu javne tribune itd. Poudarili so tudi, da bo za izobraževanje v prihodnje treba zagotoviti več družbenih sredstev. Tako naj bi te oblike izobraževanja financirale delovne in družbenopolitične organizacije in izobraževalna skupnosti.

A. Z.

**ZAVOD
INVALIDSKA DELAVNICA**
Kranj, Pot na kolodvor 2

razpisuje
prosto delovno mesto

VODJE KOMERCIJALNE SLUŽBE

Pogoji razpisa:

- da ima višjo komercialno ali njej enako izobrazbo in najmanj 5 let prakse v komerčni službi.
- da ima srednješolsko izobrazbo komercialno ali njej enake smeri z najmanj 7 let prakse v komerčni službi.

Razpis velja do vključno 19. 2. 1968.

Stanovanje ni zagotovljeno. Prevoz na delo se ne plača, delovno mesto je vodilno in spada pod reelekcijo.

Prijave pošljite na gornji naslov z oznako RAZPIS.

vzgojo in izobraževanje pri občinski skupščini, ki se s tem poskusom v Kranju, Mariboru in Ljubljani strinja, so tako člani sveta kot odborniki na seji imeli precej pomislekov in pripombe (za in proti) na to novost. Ponovno so namreč ugotovili, da vse skupaj ni bilo dobro pripravljeno in da še vedno ni povsem jasno, kako zagotoviti varstvo za otroke ob prostih sobotah. Nekaj pripombe so imeli tudi sveti šoli, ko so razpravljali o tej novosti, vendar so na seji menili, naj šole skupaj z zavodom za prosvetno-pedagoško službo prilagodijo delo tej novosti, predvsem pa si naj prizadevajo, da se ne bo poslabšala kvaliteta pouka in se ne bodo povečali stroški. Nazadnje pa sta oba zbara skupščine z enim glasom proti in z estimi vzdržanimi sprejela soglasje, da osnovne šole Simon Jenko, France Prešeren, Lucijan Seljak, Stanc Zagari in podružnične šole 5. februarja preidejo na poskusno uvajanje prostih sobot.

Pestra razprava pa se je na seji skupščine razvila tudi o predlogu odloka o razpisu referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za izgradnjo pokopališča v Stražišču. O tem smo pisali že v zadnjem številki Glasa. Ze takrat smo zapisali, da je imel svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve pomislek, če bo predvideni prispevek oziroma znesek 50 milijonov starih dinarjev zadolžen za izgradnjo. Prav o tem pa so precej razpravljali tudi na četrtkovi seji. Menili so, da že grobi izračuni kažejo, da bi bilo 50 milijonov pre malo za dokončno zgraditev pokopališča (saj bo samo za zemljišče potrebno okrog 17 milijonov, dve mrljški več pa okrog 25 milijonov — zato eno mrljško vežo na kranjskem pokopališču bo namreč potreben približno 14 milijonov starih dinarjev.) Čeprav ti podatki niso popolni, pa kažejo, da bi bilo treba najprej izdelati glavni projekt in predračun za pokopališče, da bi tako lahko ugotovili, koliko denarja bo res potrebnega za izgradnjo pokopališča. Da bi bili prebivalci Stražišča in okoliških krajev, ko se bodo odločali za ali proti samoprispevku res dobro seznanjeni, koliko denarja bo potreben za pokopališče, so odborniki oba zborov sklenili, da je najprej treba izdelati glavni projekt in predračun, potem pa naj se razpiše referendum. Sklenili so tudi, da je treba določiti rok, do katerega naj bodo ti dokumenti pripravljeni.

A. Z.

Kamniška železnica ne bo ukinjena Kamničanu nič več šteti dnevi

Skupščina občine Kamnik bo sklenila z ZTP Ljubljana posebno pogodbo za čas od 1. februarja do 30. junija

Na zadnji seji kamniške občinske skupščine so odborniki obeh zborov sprejeli sklep, da ne bodo ukinili železniškega prometa na proggi Kamnik — Ljubljana.

Predsednik kamniške občinske skupščine Vinko Gobec je odbornike najprej seznanil z razvojem razprav o ukinitvi kamniške železnice. Tako se je razprava o ukinitvi železnice začela že lani, ko je železniško transportno podjetje predlagalo, naj bi kamniško in domžalsko gospodarstvo krijo izgubo, ki raste iz leta v leto z obratovanjem železnice. Vendar so se gospodarstveniki obeh občin temu uprli in ZTP predlagali, naj bo bolj elastična, poslovna, naj modernizira nakladanje in razkladjanje blaga, sploh pa so izrazili dvome v pravilnosti prikazovanja izgube na omenjeni proggi.

Ker je izvršni svet skupščine SRS sklenil, da ne bo več regresiral stroškov obratovanja kamniške železnice in je ZTP zahtevala njeni ukinitev (po predlogu ZTP naj bi železniški promet prenehal s 1. februarjem), so se konec lanskega leta zbrali direktorji gospodarskih organizacij, ki prevažajo svoje izdelke po kamniški železnici. Na tem posvetu so udeleženci menili, da je rok ukinitev prekratek in da ukinitev ne dovolijo.

Seji kamniške občinske skupščine je prisostoval tudi član IS republiški poslanec Viktor Repič, ki je pojasnil stališča izvršnega sveta o ukinitvi proge. Tako je med drugim dejal, da po sedanjem zakonu o železnicah ZTP ni dolžno prevzeti železniškega objekta, če nima zanj ekonomskega računa, pri tem pa je tudi določeno, da če se izvršni svet ne strinja z ukinitvijo določene proge, potem avtomatično plača regres oziroma izgubo, ki nastane zaradi nerentabilne železnice. Za 1965. leta je ZTP Ljubljana predlagala IS ukinitev 13 nerentabilnih prog v Sloveniji. IS se s tem predlogom ni strinjal in je tako moral prevzeti kritje izgube. Podobna zahteva za ukinitev nekaterih prog, med njimi tudi kamniške, se je ponovila tudi leta 1966. Zato je republiški sekretariat za gospodarstvo imenoval posebno komisijo, ki je ZTP Ljubljana zadolžila za evidenco stroškov obratovanja na nerentabilnih progah. Komisija je IS predložila nekatera mnenja o progah in pri tem menila, da je proga potrebna. Eden izmed pomislikov, ki je govoril proti ukinitvi kamniške proge, je bilo tudi dejstvo, da bi morali z ukinitvijo železnice vložiti ogromna sredstva v rekonstrukcijo obstoječih

cest. Ob tem IS ni imel nobenega namena, da bi pospeševal ukinitev kamniške železnice, je pa bil za to, da se izloči avtomobilizem, ki bi kril izgubo na tej železnici. Tako je ZTP Ljubljana pač menila, če IS ne bo več kril izgubo, da se železnica ukinie. Izguba pa je po navedbah ZTP znašala leta 1956 229 milijonov starih dinarjev, leta 1967 pa že 328 milijonov N din. Ob vsem tem pa je izvršni svet predlagal, naj se ZTP in pristojni v Kamniku in Domžalah sporazumejo o nadaljnji usodi proge Kamnik — Ljubljana.

Po tem predloženem gradivu so kamniški odborniki sprejeli nekaj sklepov, ki se ne ogrevajo za ukinitev železnice. Tako so sklani, naj se ZTP in skupščina občine Kamnik s pogodbo sporazuma o prevozu blaga na kamniški proggi. Režim obratovanja se v blagovnem prometu uredi z dostavo železniških voz na manipulacijska mesta, v potniškem prometu pa s spremembom voznega reda in delnega povišanja mesečnih vozovnic. V pogodbah med gospodarskimi organizacijami in ZTP se bo določila višina dovoza in odvoza, pri tem pa bodo stimulirali

tiste organizacije, ki prepeljejo več blaga po železnici. Skratka, cena prevoza bo fiksno določena, če pa bo prevoz večji, bodo cene manjše in obratno. Pogodbo bosta kamniška občinska skupščina in ZTP sklenila za čas do 30. junija, v tem roku pa bo posebna komisija ugotovila ekonomski kazalci, ki naj objektivno prikažejo dohodek in izdatke proge Kamnik — Ljubljana.

Za potniški promet na železnici so odborniki sprejeli sklep, da se sedanja cena mesečne dajaške vozovnice 41 N din poviša na enotno ceno 60 N din za vse uporabnike mesečnih vozovnic tako delavcev kot dijakov in študentov. Pri tem mora ZTP prilagoditi vozni red potrebam študentov, diakov in zaposlenih, poleg tega pa se sedanja cena dnevnih voznih kart ne bo spremenila. Razliko med stroški prevoza potnikov in izkuščkom za prodane karte bosta krili občinski skupščini Kamnik in Domžale. Medsebojni odnosi skupščine občin Domžale in Kamnik se začasno uredijo tako, da bosta obe občini krili enak odstotek stroškov.

V. Guček

Ceprav so zapornice na kamniški progi odprte, bo Kamničan vozil še naprej

S seje občinske skupščine Kamnik Podražitev vode v Kamniku

S sredstvi iz povišane cene vode bodo lahko obnovili vodovodno omrežje

Na 9. seji občinske skupščine Kamnik, ki je bila v torem, 30. januarja, so med drugim razpravljali in sprejeli sklep o povisjanju cen vodarine in kanalizacije ter o programu finančiranja rekonstrukcije vodovoda.

V Kamniku so začeli graditi vodovod že leta 1880, vendar se je od takrat vodovodno omrežje občutno razširilo, saj so bila zgrajena nova zavjetja, povečala se je potrošnja vode, ravno tako pa se je območje, ki ga zajema vodovod, razširilo vse od Strani do Duplice.

Prešibko dimenzionirano vodovodno omrežje ni več preneslo intenzivne gradnje novih industrijskih objektov in novih stanovanj, pa tudi rekonstrukcije niso bile učinkovite, saj je zanje primanjkovalo sredstev, poleg tega pa so bile te rekonstrukcije samo začasnega značaja. Zato zadnja leta niso bili redki primeri, da je v nižjih predelih Kamnika zmanjkovalo vode, medtem ko teče voda v stanovanjih, ki so višje od prvega nadstropja, le ponoc.

Vse te probleme je začel reševati svet za gradbene, komunalne in stanovanjske zadeve kamniške skupščine že pred dvema letoma in od takrat naprej je komunalno podjetje, ki z vodovodom upravlja, naročilo raziskavo vodovodnega omrežja, vodnih virov in glavne projekte posameznih vodovodnih objektov. Studijska in projektna dokumentacija je bila dokončana že lani in deloma tudi letos, tako da je tik pred izgotovitvijo samo še glavni

V. Guček

Stanovanjske težave Jeseničani potrebujejo 1079 stanovanj

Pri podjetjih in občinski skupščini Jesenice je vloženo skupno 1079 prošenj za stanovanja. Ce bi želeli vsem tem prošnjam ustreči, potem bi na Jesenicah potrebovali 152 trisobnih stanovanj, 33 dva in polsobnih, 481 dvosobnih, 18 ena in polsobnih, 299 enosobnih stanovanj in 90 garsonjer.

Predvidoma bo 1968. leta sezidano 162 stanovanj za trg, ki jih zidajo gradbeni podjetja Sava, Gradis in Gorica. SGP Sava zida 62 stanovanj, in sicer 48 za železniško proggo pri Tomšičevi cesti na Jesenicah in 14 stanovanj v Kranjski gori. Gradis zida 52 stanovanj v stolpnici pri gimnaziji in Gorica 48 stanovanj na Koroški Belli.

Z adaptacijami bo v tem

projekt zbirališča na Podgorju.

Lani je omenjeni svet kamniške občinske skupščine sprejel sklep, da se do leta 1970 zgradi nov rezervoar na Podgorju s povezovalnim cevovodom iz zajetja Pod skalico in cevovod iz zbirališča do priključka na obstoječe omrežje. Skupna investicija za ta dela je predvidena v vsoti 1.627.990 N din. Od vodarine, amortizacije in ostresti od postovnega sklada je Komunalno podjetje zbralo 625.710 N din, tako da osredotočenje nepokriti del sredstev za omenjeno investicijo 1.002.270 N din.

Da bi dobili ta proračuna sredstva, je občinska skupščina na zadnji seji sprejela sklep za povisjanje cen vodarine in kanalizacije. Tako bodo industrijski porabniki vode plačevali en kubični meter vode po 1,25 N dinarjev, od tega bo odpadel 1 N din na vodo in 0,25 N din na kanalizacijo, za široko potrošnjo bo cena 1 m³ 0,80 N din (0,50 za vodo in 0,20 za kanalizacijo), drugi potrošniki pa bodo plačevali 1 N din za kubični meter (0,80 za vodo in 0,20 za kanalizacijo).

V Kamniku računajo, da bo industrija porabila okoli 545.000 kubičnih metrov vode, široka potrošnja okoli 290.000 kubičnih metrov in drugi 75.000 kubičnih metrov. Za vso to porabljeno vodo bodo zbrali 1.124.500 N dinarjev, kar bi zadostovalo za uresničenje predlagane investicije, s tem pa bo tudi končno nedovoljan Kamničanov nad slabim vodovodom.

V. Guček

letu pridobljeno še 20 sodobnih stanovanj na Hrušici in 24 samskih sob, ki jih bo pridobila SGP Gorica za svoje delavnice v starem zdravstvenem domu.

Zasebniki bodo letos dogradili okrog 25 stanovanj.

Za stanovanjsko gradnjo imajo letos na Jesenicah podjetja in občinska skupščina skupno na voljo 817 milijonov starih dinarjev. Od tega denarja je 224 milijonov že namenjenih za stanovanjsko gradnjo.

Po teh podatkih sodeč, bodo nekatere prošnje za stanovanja še dolgo v predalu te ali one komisije.

Lani je bilo v družbenem sektorju v jeseniški občini zgrajeno 167 stanovanj.

J. Vidic

Dvoreznost neke politike in še marsikaj...

V zadnjem času je v Kranju precej razprav o samoupravi učencev. Pobudo za te razprave je dal občinski komite ZMS z gradivom Pravice in dolžnosti dijakov v statutih šol.

V teh razpravah je sodeloval tudi zavod za prostovno-pedagoško službo in pobudo toplo pozdravil, na posebnem posvetu z ObK ZMS pa pomagal odpraviti določene pomanjkljivosti in nekatere formulacije uskladiti z zakonimi.

Hkrati s tem načelnim sodelovanjem in s pomočjo ObK pri njegovih prizadevanjih za uveljavitev najprogresivnejših stališč je zavod izdal svoj Začasni pravilnik o položaju, nalogah in odnosih učencev srednjih šol, katerega stališča so v kričečem nasprotju s stališči, ki jih je isti zavod pozdravljal in jim ponudil pomoč! Poleg tega je to napravil v popolni tajnosti!

Pravilnik je sestavljen tako, da je posamezni šolam treba vpisati le še datum, ravnateljem in predsednikom svetov pa se podpisati. Dokument je kot kaže preračunan na hitri postopek, da bi onemogočil prodor stališč o poglobitvi dijake samouprave, še preden bi si pridobili širšo družbeno veljavo. Gre torej za konkurenco stališčem občinskega komiteja! Treba pa je napraviti vse, da onemogočimo to konkurenco! Zato si oglejmo, za kakšna stališča gre in za kakšno konkurenco!

1. Občinski komite obravnava v svojem dokumentu dijake kot blistveni sestavnii del učno-vzgojnega procesa. Zavod za prostovno-pedagoško službo pa v svojem začasnem pravilniku obravnava dijako skupnost, hote ali nehote, kot nekaj ločenega od učno-vzgojnega procesa, kot nekak hobby dijakov: »Učenci tvorijo razredne skupnosti... z namenom, da zlasti v njih razvijajo iniciativnost... ter odgovornost za svoje delo in uspeh« (člen 2). In dalje: »Na sestankih svoje skupnosti učenci obravnavajo vprašanja življenja in dela šole...« (člen 3). O tem dokument občinskega komiteja »Ostajanje samo na teh določbah bi usmerjalo dija-

ške skupnosti le na razpravljanje (često neučinkovito) in na pošiljanje zahtev drugim, naj rešujejo probleme. Tako se ustvarja pasivnost, čakanje rešitev od drugod, ne pa prek lastne aktivnosti... Zato je treba s statutom ali drugim samoupravnim aktom določiti konkretnne zadeve, ki jih bo z vso odgovornostjo opravljala dijaka skupnost samostojno ali s pomočjo drugih.

2. Dokument občinskega komiteja izhaja pri svoji zahtevi po aktivnejšem sodelovanju dijakov v šolskem samoupravljanju prvič iz neposrednega in objektivnega interesa dijakov za čimborjše delo šole, ker so od tega v znatni meri odvisne njihove perspektive in drugič, iz concepcije aktivnega položaja dijaka kot subjekta učno-vzgojnega procesa. Zahteva odnose, v katerih bodo dijaki enakopravni soodločevalci, razen v primerih, ko jim to zakon izrecno prepoveduje, odnose, v katerih bodo obvezčeni in v katerih bodo imeli pravico do svojega mnenja, do boja mnenj, skratka pravico navzočnosti pri vseh (tudi strokovnih) organih, kadar obravnavajo stvari, ki zadevajo tudi dijake. Tak princip ne pomeni nezaupanja učencev v učitelje, ampak razbija nezaupanje (ker terja zaupanje) učiteljev v učence! Tak princip pomeni vzgojo za samoupravljanje.

Namesto tega pa zavodov Začasni pravilnik pridiga ljubezen do (abstraktni — opomba P. O.) domovine in (abstraktni) svobode in poziva »službo domovinje« (člen prvi). Mar ni to podobno tistem — vse za vero, dom, cesarja! Poleg tega moramo vedeti, da ljudje ocenjujemo stvari skozi prizmo lastnega okolia. Domovina so tudi konkretni družbeni odnosi, v katerih dijaki žive. In ko se bodo dijaki srečavali s temi konkretnimi odnosi v šoli, kjer bo vladal »začasni pravilnik«, katerega najpogostejsi refrem je »bo kaznovan«, bo tudi njihova ljubezen do domovine omajana. Kajti ne bo kaznovan, če se ne bo zavzemal za vzgojo v socialističnega samoupravljača, temveč, če bo zvečil zvečilni gumi, če bo nosil nakit in dolge lase, dekleta mini kriča ali če se bodo lišpala, če ne bo imel očiščenih čevljev, če bo držal roke v žepih, če ne bo v primeri razdalji pozdravil profesorja, ali če ga bo pozdravil v stranišču, če bo obiskoval lokale, kjer točjo alkohol, če ne bo spoštovan hore legalis, čeprav bo na sestanku družbenopolitične organizacije oziroma če leta ne bo v sestanku obvestila vodstva šole! (člani 45, 46, 48, 52 in 58).

Mladi ljudje ljubijo domovino demokracije in ustvarjalnega delovanja, ki je uresničljivo le v samoupravljanju, ne po v strahu in podanosti. Strahu in podanosti smo že večkrat dali slovo. Med drugim tudi na brionskem plenumu CK ZKJ! Kaže pa, da se vračata. In čudno, spet sta si nadela plašč ljubezni do domovine in svobode. Začasni pravilnik jima ne drža le ravbarskih lestvic, na razpolago jima daje dvigalo!

3. Oglejmo si zdaj še nekaj določil pravilnika, ki bodo podkrepile gornje trditve:

Člen 15 dijakom, ki so prekoračili 25 šolskih dni za tekmovanja kot reprezentanti športnih organizacij, ne priznava šolskega leta. Isto velja tudi za one, ki so bili bolni nad 25 dni!

Člen 16 zahteva poprejšnje soglasje učiteljskega zbornika za sestajanja, zborovanja, organiziranje kulturnih in športnih prireditv, snavanje društev, aktivov in krožkov, urejanje glasil dijakov ipd. Člen 22 prepoveduje dijaku, da med letom spremeni poklic, za katerega se pripravlja (ni v skladu z Ustavom!).

Člen 30 obvezuje dijake, da se po urniku vsak dan sproti vestno pripravljajo za vse predmete (Ost je naperjena proti kampanjskemu učenju). Toda tega najbolj podpirajo učitelji sami s kampanjskim poučevanjem in spraševanjem. Treba je ustvariti delovni odnos do učenja, za to pa je v prvi vrsti odgovorna Šola!

Člen 36 daje pravico učiteljskemu zboru, da črtajo učenca iz seznama rednih učencev, če po skupno petih dneh in z vmesno zahtevo pojasnila od staršev, ne dobre obvestila, kje je dijak!(!)

Člen 42 daje pravico in celo nalaga dolžnost članom učiteljskega zbornika, da obiskujejo učence na stanovanjih. (Ni pa pojasnjeno, v katerih primerih!) Člen tudi dovoljuje šolskim organom, da zahtevajo preselitev določenih učencev iz vzgojnih oziroma zdravstvenih razlogov (ali ni boljša intervencija Centra za socialno delo?).

Člen 43 zahteva, da so učenci uslužni (Menim, da sodi beseda in njen pomen v arzenal odnosov razrednih družb. Močno namreč spominja na podanštvo! Povsem zadostuje, da so učenci vladni in tovariški.).

Člen 45 prepoveduje zvečiti, nositi dolge lase in držati roke v žepih. (Vse lepo in prav, toda to spada v bonton, ne pa v pravilnik)

Tudi šminkanje (verjetno gre za licienje in lišpanje deklet) ni dovoljeno. Izredno zanimiv ostanek starih patriarhalnih pogledov na žensko kot lastnino, ki naj bo

čimborj preprosta in sramežljiva, da ne bo zbuvala pornost. Mar ne bi bilo bolje, da bi šola oskrbela strokovna predavanja iz kozmetike?

Člen 46 daje učencem navdih kako pozdravljati učitelje.

Člen 47 prepoveduje med drugim kajenje. Ali ima prepoved smisel, če nekadilecm ni potrebna, tiste ki kadijo, pa ne bo odvadila kajenja?

Člen 48 prepoveduje obiskovati javne lokale, kjer točijo alkohol. Toda, kje ga ne točijo? Točijo ga tudi v slaščičarnah in celo kino ima svoje bife. Isti člen tudi določa horo legalis za vse dijake. To pa pomeni kratenje osebne svobode večini dijakov, ki je nedvomno pozitivna. Sploh pa to ne more veljati za polnoletne dijake! Ali ni žaljivo za dijaka, ki je aktiven v športnih, mladinskih organizacijah, v zvezi komunistov in ki ima volilno pravico, da mu šola postavlja take pogoje? In ali šola ima sploh pravico postavljati jih?

Člen 49 prepoveduje uživanje alkoholnih piščic. Imamo predpis, da je mladoletni mladini točenje alkoholnih piščic prepovedano. Ta predpis pa se ne spoštuje. Cem potem še eno neučinkovito določilo? Vse te stvari zahtevajo drugačen ukrep in družbeno reševanje!

Člen 52 določa, da si močajo učenci striči lase, ker ti povzročajo nevarnost pri delu. Zelo prozorno določilo! Ali dekletom lasje ne povzročajo nevarnosti?

Vsi omenjeni členi, od 45 do 52, nosijo v sebi največjo nevarnost, ker dajejo ogromno možnosti zlorab. Obenem tudi učitelja prisiljujejo, da prevzame nekakšno žandarsko vlogo. Ne pomenijo vlogo samoupravnega dogovora, ampak birokratsko prisiljevanje. Zanemarjajo dosežke moderne socialistične pedagogike, ampak temelje na nekakih terezijanskih pogledih na vzgojo. Kažejo na iluzijo avtorjev pravilnika, da se odnos ureja že samo z lepimi določili.

Po vsem povedanem tak pravilnik gotovo sploh ne bi smel priti na dnevni red seje sveta (oziroma delovne skupnosti) katerekoli srednje šole!

To so posamezni primeri iz omenjenega pravilnika. Do njih in do drugih, kot tudi do pravilnika v celoti bo gotovo zavzel stališče ObK ZMS Kranj na svoji ponedeljkovi seji. Nekaj pa je že zdaj jasno: za tako vsebinsko odnosov na šolah se zveza mladine ne bo zavzemala, kakor si zelo naivno predstavljajo avtorji pravilnika v 72. členu.

Peter Ogrizek

S seje IO občinske konference SZDL Radovljica

Razpravljalci bodo o spremembi občinskega statuta

V pondeljek (29. januarja) je bila v Radovljici seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Na dnevnem redu je bila najprej politična ocena referendumu o samoprispevku za gradnjo in dograditev šol, potem pa formiranje sekcije za osebno delo z zasebnimi sredstvi za delo pri občinski konferenci in sestava besedila sklepov z nedavnega posvetovanja o zasebnem delu. Predlog za formiranje sekcije so dali obrtniki na tem posvetovanju, ker upajo, da se bodo v takem organizacijskem okviru lahko večkrat in temeljitejše pomenili o svojem delu, težavah itd. Potem so na seji imenovali koordinacijski odbor za usklajevanje množične priprave vseljudske obrambe. Odbor je bil formiran na priporočilo republike konference SZDL, njegova naloga pa bo, usklajevati množične priprave vseljudske obrambe (če bo seveda potrebno) in krepliti obrambno sposobnost ter razvijati patriotiko in obrambo v vzgojo občanov, nadalje strokovno usmerjati in dajati pomoč pri delu telesno-vzgojnim organizacijam, zvezzi tabornikov, ljudski tehniki, streški zvezzi, gasilskim društvom, rdečemu križu, delavski univerzi itd. Na seji izvršnega odbora so se dogovorili tudi o sklicu 4. seje občinske konference SZDL, ki bo konec februarja ali v začetku marca, razpravljalci pa bodo v vlogi SZDL v družbenih organizacijah in družtvih.

Zivalna je bila razprava pod zadnjo točko: razno. Ker na zadnji seji občinske skupščine (ki je bila 22. januarja) niso bile sprejeti predlagane spremembe statuta skupščine občine Radovljica in ker je Socialistična zveza po ustavi dolžna razpravljati o najosnovnejšem aktu občine — statutu, so se dogovorili, da bodo po vsej občini organizirali široko zasnovano razpravo o tem. Po dveh mesecih, ko bodo o spremembah statuta spet razpravljali na občinski skupščini, bodo vedeli, kaj o tem menijo občani. Predlog, ki jih bo zbrala Socialistična zveza, bodo obravnavali s predlogi občinske statutarne komisije in jih predložili skupščini. To delo bo v času, ki je pred nami, pomembna politična naloga v radovljiskih občini, zato so se je lotili zelo resno.

at

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah

živila

Kranj

Pri DPD Svoboda Podnart lani največ uspeha mladinski pevski zbor

Pred kratkim je imelo dežavno prosvetno društvo Svoboda iz Podnarta redni letni občni zbor. Kljub slabemu vremenu se je zborna udeležila več kot 50 članov.

Društvo je bilo v preteklem letu zelo delavno. Največ uspeha pa je imel mladinski mešani pevski zbor, ki je doma in drugod nastopil kar šestnajstkrat. Na treh prireditvah: doma, v Gorjah in v Desklah na Primorskem je zbor nastopil skupno s folklorno skupino iz Gorjih, na dveh prireditvah: doma in v Kranju pa skupaj z gimnazijskim pevskim zborom iz Kranja. Zbor je lani posnela tudi RTV Ljubljana.

Zelo pohvalno za društvo je, da nikoli ne pozabi organizirati pomembnih proslav kot je Prešernova, za dan žena, ob krajevnem prazniku, dnevu republike, lani pa so organizirali tudi zelo uspešno proslavo ob 50-letnici oktobraške revolucije.

Dramska družina še ni začela delati, zato je društvo lani povabilo v goste Prešernovo gledališče iz Kranja, in sicer dvakrat ter enkrat dramsko družino iz Bohinjske Belje. Organiziralo je tudi pot raznih predavanj z diapozitivimi, ki jih je dala dežavna univerza iz Radovljice.

Udeleženci občnega zabora so se precej časa zadržali pri programu dela društva za leto 1968. Menili so, da mora biti mladinski pevski zbor v tem letu prav tako uspešen kot pretekli dve leti, čeprav bo nekaj težav, ker sedanjii povodovodja prof. Mattevž Fabjan (pod njegovim vodstvom je zbor dosegel res lepe uspehe), namerava zaradi preobremenjenosti zbor zapustiti.

Resno pa so se udeleženci zborna zavzeli za to, da bo v letošnjem letu ponovno živelu dramska družina in tudi šahovska sekcija. Ker pa od novega leta naprej v Podnartu tudi ni več kino predstav (zaradi preslabega obiska kino ni bil rentabilen), se bo morallo DPD Svoboda

bolj potruditi, da bo to vrzel izpopolnilo z drugimi kulturnimi prireditvami. Tako bodo poskušali dobiti v goste čimveč dobrih igralskih družin, vokalnih in instrumentalnih skupin, organizirali bodo družabne večere za mladino itd.

S. Z.

Iz Škofje Loke

Spoznavajmo svet in domovino

Danes zvečer bo v kinodvorani Sora v Škofji Luki mladinska radijska zabavno-glasbena oddaja Spoznavajmo svet in domovino. Skofjeloški gimnaziji Janez Nastran, Jože Žakelj in Milan Kalan bodo imeli za nasprotnike mladince iz Ptuja. Vsi trije so se

zadnje dni skrbno pripravljali za oddajo, gradivo, iz katerega bodo postavljena vprašanja, pa so predelali tudi trije profesorji. Ti so imeli z mladimi Škofjeloščani pred oddajo »generalko«. Za kulturni del programa bo poskrbel gimnazijski pevski zbor.

Loško galerijo bodo preuredili

Danes bodo na Škofjeloškem gradu zaprli razstavo slikarskih in kiparskih del Maksima Sedeja ml., Ive Subica in Janeza Boljka na temo revolucija, ki so jo odprli lani v okviru prireditve občinskega praznika Škofje Loke. Se isti dan pa bodo dela s te razstave slikarja Ive Subica prenesli v Kranj. Otvoritev razstave v kranjskem muzeju bo ob 19. uri.

Galerija na loškem gradu bo prihodnjih nekaj dni zaradi preureidlite zaprta. Za-

nimo pri tem je, da bosta izvedbo del in vse stroške preureidlite prevzeli podjetji kemična industrija JUB Dol pri Ljubljani in Slikopleskarstvo iz Škofje Loke. Kemična industrija JUB bo loško galerijo uporabila za demonstracijo njenih novih barv, podjetje pa bo tudi pokrovitelj naslednje razstave, ki jo bodo odprli 9. II. 42 plastik in 10 riblje iz obdobja zadnjih sedmih let bo razstavljal 38-letni akademski kipar Peter Cerne.

S. Z.

Na predlog žirje za podelitev Prešernovih nagrad sta oba zabora občinske skupščine sprejeli sklep, da se kustosu Prešernovega muzeja v Kranju Črtomirju Zorcu odobri študijska podpora v višini 2800 novih dinarjev, za katero je zaprosil, da bi po Kanalski dolini, Koroškem in Avstrijskem Štajerskem raziskoval kraje, stavbe, spomenike, grobove itd., ki so v zvezi z bivanjem pesnika Prešerna in njegovih ožjih sorodnikov.

A. 2.

V četrtek zvečer so v prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju odprli razstavo fotografij fotamaterjev iz Zelezne Kaple in iz Kranja. Na sliki: predstavniki kranjskega foto-kluba Franc Puhan v pogovoru z gosti iz Zelezne Kaple

List iz beležnice

Gostoljubnost

Sita vrana lačni ne verjame. Človek, ki je bil še včeraj potreben miloščine in jo je tušti dobival, je danes gospod in ima vsega, kar si poželi, vendar le zase, tudi drobitnice s svoje preobložene mize ne privošči tistem, ki bi jo zares potreboval.

To se dogaja.

Te dni nam je pisal naš naročnik Ludvik Juhant s Komenške Dobrave. »Sem preprost podeželski delavec,« pravi, »vendar sem se odločil opisati resničen primer gorenjske »gostoljubnosti«. Prosim, da popravite, če je kak preveč slovenčnih napak, in objavite, da bodo ljudje videli, kakšni smo, kakšni znamo biti. Nekoliko skrajšano njegovo pismo objavljamo, ker smo prepričani, da to ni edini primer takšne »gostoljubnosti«.

»Bil je delovni dan, ura je bila sedem zvečer, noč je bila temna in mrzla, nekoliko je snežilo. V vas je prišel popotnik in prosil za prenocišče. Iz prve hiše so ga poslali k drugi, iz druge k tretji in tako naprej. Kmalu je bil pri predzadnji hiši in tedaj je s strahom sprevidel, da bo v mrazu in snegu ostal brez strehe. Poskusil je še pri predzadnji hiši, zatreval je, da je miroljuben človek in si želi samo toplo »štal« za prenocišče, kjer bi si ogrel premire ude. Pred hišo je na dolgi verigi čuval vhod velik pes čuvaj. Na pragu je stal dokaj plašen gospodar, botij pogumna gospodinja pa je begala okrog hiše in ni razumela narečja, v katerem je govoril pozni prišlec.

Potem je mož prišel k nam. Bil je star 76 let in dokaj izčrpán. V temi ni mogel videti steze, zato se je pred psom umikal v celi sneg, ki mu je od vrha padal v škornje. Kdor bi videl tega onemoglega starčka, kako preplašeno je gledal in jokal zaradi neusmiljenih ljudi, bi se mu moral zasmiliti v dno srca.

Mož ni bil prav nič nevaren, to se je videlo na prvi pogled. Ko sem ga vprašal, od kod je, mi je takoj izročil listnico z vsemi dokumenti in denarjem vred.

Ker nimamo hleva — s katerim bi bil mož zadovoljen, saj se je videlo, da ne bi prvič spal v družbi krav, sem ga sprejel v hišo. Ko je sezul škornje, se je vsul sneg iz njih. Dva prsta na nogi je imel odprtia od ozbiljin. Ali bi mu mogel odreči gostoljubje in mu z tem še povečati bolečino, ko sem ga takega videl?

S solzami v očeh se je zjutraj zahvalil za toplo streho in hrano, v očeh pa mu je bilo videti skrb, kje in kako bo prebil naslednjo noč.

Tako nam je napisal naš bralec. Ni zaradi sebe napisal pisma uredništvu, ampak zaradi drugih, zaradi vseh tistih, ki pozabljujo, koliko človeku pomeni skorja kruga, topla postelja, požirek mleka, če tega nima. Napisal je, kako ne znamo prav nič razumeti težav sočloveka, kako malo smo mu pripravljeni pomagati, če je v stiski, kako nam je mar samo lasten želodec in lastno ugodje, kako nečloveški smo postali v trdem vsakodnevnom pehanju za materialnim blagostanjem, kako smo pri tem pozabili na vse vrednote, ki so lastne samo človeku! Opisal je samo en konkreten primer, obsodil pa vse tiste, ki so brez srca, ki niso pripravljeni razumeti tujo bolečino, ki niso pripravljeni pomagati.

Danes pri nas skoraj ni več beračev, ki bi hodili po vaseh in prosjačili. Včasih pa so bili. In dobro so vedeli, pri katere hiši smejo prosiši za prenocišče — pozimi v hlevu, poleti na senu. Neka stara, skromna kmečka ženica mi je nekoč pričevala, da noben berač ni šel prazen iz njihove hiše, čeprav niso imeli veliko, čeprav so skromno živeli in trdo delali. Nič manj niso imeli zato, mi je povedala. Nekaterih hiš, gospokih in s skopušnimi ljudmi, pa so se taki ljudje že od daleč izogibali.

Danes ni več beračev, vendar še prihajajo od časa do časa v naše vasi ljudje, ki — denimo — prodajajo to in ono, kar so pozimi sami doma naredili in kar kmetje potrebujejo. Navadno so to taki, ki imajo doma skromno kmetijo, pozimi pa jim je taka hišna obrt dodatni zasldek. Od daleč pridejo, ne prodajo in zato tudi ne zaslužijo veliko, stari so, predrago bi jih stalo, če bi prespal v gostilni, hotelu itd.

Nihče ne bo imel nič manj, če jim bo dal skromno prenocišče in večerjo.

Andrej Triler

Konec pritožb zaradi kruha

Pripravitev Pekarne Kranj k Živilskemu kombinatu ŽITO Ljubljana bo še letos obrodila prve uspehe — Končno bomo tudi v kranjski občini imeli dober kruh — Za preureditev prostorov, modernejšo pripravo testa in peko kruha bo porabljenih okrog 200 milijonov starih dinarjev

Nič kolikokrat smo se v Kranju in okolici že pritoževali zaradi slabega, včasih tako rekoč skoraj neužitnega kruha. Posebno pred prazniki je marsikje padla kakšna pikra na račun kranjske Pekarne. Prav tako smo o tem velikokrat pisali v našem časniku. Tudi odborniki občinske skupščine Kranj so nekajkrat sprožili to vprašanje. Skratka, kruh je bil velikokrat na raznih krajinah predmet razprav.

In kakšen je bil največkrat odgovor na vse to? Z napravami za pripravo testa in peko kruha, kakršne so v kranjski Pekarni, kruh ne more biti boljši. Potretna bi bila temeljita rekonstrukcija, za kar pa bivša kranjska Pekarna ni imela denarja. Saj ga še za potrebno embalažo ni bilo.

KOLEKTIV SE JE ODLOCIL

Tudi člani kolektiva so dan z dnem ugotavljali, da kruh ni dober. Čeprav bi radi, v neprimerneh kotilih za pripravo testa in sto let starih pečeh niso mogli »narediti« boljšega kruha, kot je bil. Zato so se odločili, da se priključijo k Živilskemu kombinatu ŽITO Ljubljana. Poznavajoč težave, je ŽITO sklenilo, da je pekarno treba preurediti in tako zagotoviti boljši kruh. In res se tokrat ni ustavilo pri denarju. Čeprav je že na začetku kazalo, da bo za preureditev potrebnega precej denarja in so tudi kasnejši izračuni pokazali investicijo v vrednosti

200 milijonov starih dinarjev, so sklenili, da bo 140 milijonov starih dinarjev dalo podjetje iz lastnih sredstev, za drugih 60 milijonov pa bodo najeli kredit. S tem denarjem bodo preuredili prostore, jih opremili s kotli, s katerimi se lahko pripravi boljše testo, ročno oblikovanje kruha in stare peči pa bodo zamenjali z avtomatskimi pečmi in strojnimi oblikovanji.

KAKSEN KRUH BOMO JEDLI?

Najbrž so bili redki, ki niso opazili, da imamo že nekaj časa v Kranju in okolici zelo dober kruh, ki je tako rekoč pravno nasprotje prejšnjemu. Hkrati se je tudi raznesla novica, da dobivamo kruh iz pekarne Lesce. Vzrok tega je, da so v kranjski Pekarni pred dnevi začeli s prvim delom rekonstrukcije. In ker je leška pekarna prav tako delovna enota Živilskega kombinata ŽITO Ljubljana, bo med tem časom preskrbovala prebivalce kranjske občine s kruhom.

Rekonstrukcijo kranjske Pekarne je moralno podjetje razdeliti na dva dela. Če bi namreč hoteli vsa dela opraviti naenkrat, bi to trajalo predolgo in leška pekarna ne bi zmogla takšne obremenitve med poletno turistično sezono. Razen tega pa tudi niso končani pogovori z Gorenjsko kreditno banko, ki naj bi odobrila preostalih 60 milijonov starih dinarjev kredita za celotno rekonstrukcijo. Tako bodo v prvem delu rekonstrukcije, ki bo kon-

čana predvidoma v sredo, uredili vse potrebno za boljšo in natančnejšo pripravo testa. Z drugim delom rekonstrukcije, ko bodo stare peči zamenjali z avtomatskimi in ročno oblikovanje s strojnimi, pa bodo začeli jeseni ter končali potem do konca leta.

Ceprav bo torej zaenkrat izboljšana le priprava testa, pa so nam v kranjski Pekarni pred dnevi zatrdirili, da bo že to pripomoglo, da bo kruh precej boljši kot je bil prej. Res dober kruh, kakršnega si vsakdo želi, pa lahko pričakujemo konec leta. Zagotavljajo, da takrat ne bo nič slabši, kot je trenutno leški, morda še celo boljši, ker kot pravijo, je v zadnjem času v pekarski stroki pri nas vedno kaj novega. Pa ne samo, da bo kruh potem vedno dober, ampak bodo prebivalci imeli tudi večjo izbiro.

NE SAMO KVALITETA, TUDI BOLJSA PRESKREA!

Ko smo se pogovarjali s predstavniki kranjske in leške pekarne, smo jih poprašali, kakšna bo v prihodnje preskrba s kruhom. Ni še namreč tako dolgo, ko smo se zaradi te precej pritoževali. Posebno pred prazniki so nekateri ostali brez kruha.

»Res je,« je začel direktor kranjske Pekarne Jože Gašperšič, »da smo konec mlinulega leta imeli težave z embalažo. Razen tega pa se nam je še kamion pokvaril. To smo odgovorili tudi odbornikom občinske skupščine. Vendar pa morate upoštevati, da je

čana predvidoma v sredo, uredili vse potrebno za boljšo in natančnejšo pripravo testa. Z drugim delom rekonstrukcije, ko bodo stare peči zamenjali z avtomatskimi in ročno oblikovanje s strojnimi, pa bodo začeli jeseni ter končali potem do konca leta.

Nikjer pekov, niti moke, vode... In vendar kruh se mesi, peče in se na drugi strani sam ponuja. (Posnetek je z leške pekarne)

bila blvši kranjski Pekarni tudi embalaža, ki ni tako potreben, kot bi kdo misili, precejšnji strošek. Danes stane ena košara šest tisoč starih dinarjev, za dve toni kruha pa potrebujemo sto košar. Razen tega pa v Kranju sprememmo vsak dan poprečno deset ton kruha. Trenutno nimamo košar niti za polovico dnevne proizvodnje. Da pa bo primerjava še lažja, vam povem, da ima leška pekarna 1400 košar.«

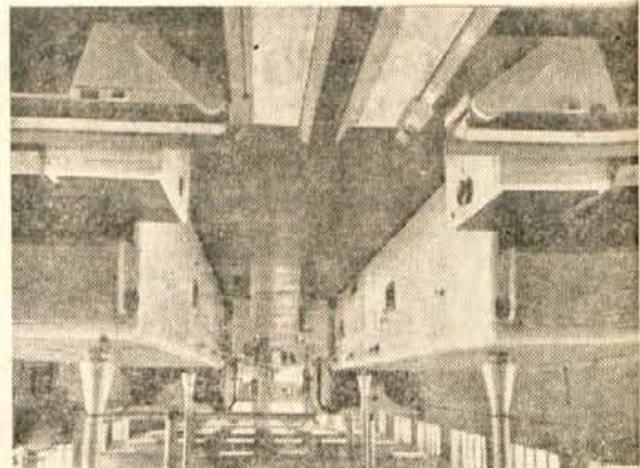
Vendar pa kaže, da bo tudi ta problem v kranjski Pekarni kmalu rešen. Kmalu bodo namreč dobili tudi vso potrebno embalažo in še en kamion za razvažanje kruha. Sicer pa, kot so nam povedali predstavniki obeck pekarne, niso vedno oni krivi, če potrošniki včasih ne dobijo kruha. Velikokrat so tega kriva tudi trgovska podjetja, ki raje naročijo kakšen kilogram kruha manj kot bi bilo treba.

Velikokrat je pa tako, da v pekarski stroki včasih ne gre brez manjših težav. Kruh ni embalaža, ki čaka en eden ali pa več. In čeprav danes v pogovoru nekateri z omolovaževanjem govorijo o pečih, mora dober pek vedeti še marsikaj več kot pa samo to, kako se peče kruh. Direktor leške pekarne nam je povedal, da na primer vsak dan spremljajo vremensko napoved za naslednji dan. Zakaj? Če je ob sobotah in nedeljah lepo vreme, gre namreč precej ljudi na izlete in takrat pojedo precej manj kruha kot pa če je vreme slablo in je večina ljudi doma.

Zanimivo, mar ne? Pa vendar je zaenkrat tudi to potrebno. V drugih državah, kjer je kruh precej dražji kot pri nas, takšnih skrbi nimajo več. Ves neprodan, en dan star kruh, namreč predelajo in ga dodajo testu. Menda je takšen kruh celo boljši. Ker pa naši predpisi zaenkrat tega še ne dovoljujejo, je včasih treba spremljati tudi vremenske napovedi.

*

Danes postaja proizvodnja kruha in sorodnih izdelkov vse bolj pomembna. To lahko

Ko bo končana rekonstrukcija kranjske Pekarne, bo kruh boljši, loparje pa bodo zamenjale avtomatske peči — Foto F. Perdan

vidimo že iz sicer kratkih izkušenj leške pekarne. Če je zaenkrat za nas še značilno, da jemo največ črn in bel kruh, potem to ne drži za tujce, ki prihajajo k nam na oddih. Ti na primer na Bledu med glavno sezono raje segajo po drugih vrstah kruha: ajdov, rozinov, maščobni, kuruzni, kruh iz ovsenih kosmičev itd. Vse to pa terja, da imajo pekarne ustrezne priprave in predvsem strokovnjake.

Da pa bi Živilski kombinat ŽITO Ljubljana v prihodnje lahko zadovoljeval najrazličnejše želje tako domačih kot tujih potrošnikov tovrstnih izdelkov, so se odločili, da bodo v Mostah pri Ljubljani letos zgradili nov mlino. Ta mlino, ki bo eden prvih v naši državi, bo mesimal razne vrste in količine mok ter tako zagotavljal še boljšo kvalitetno raznoliko izdelkov. Hkrati pa bo podjetje s to moko preskrbovalo tudi vse svoje pekarne. Razen tega pa Živilski kombinat ŽITO Ljubljana namreva v prihodnje vreče za prevoz moke zamenjati z avtocisternami, s čimer bodo iz kruha izginile tudi razne vrvice, »plombe« in druge primesni, ki so vanj zašle s slabo embalažo.

A. Zalar

Rekonstrukcija kranjske Pekarne

50-letnica upora mornarjev v Boki Kotorski

Uporniki iz Boke Kotorske

Franc Bajželj iz Stražišča je bil povlejnik upornikov na ladji *Gäa* — Viktor Žužek pripoveduje o voditelju upora Franju Rašu — Sodišče je odločilo: František Raš bo ustreljen zadnji, da bo kot voditelj za kazen gledal ustrelitev svojih tovarišev

Topniški strel z ladje *Sankt Georg* opoldne prvega februarja 1918. leta je bil znamenje za splošni upor mornarjev avstro-ogrsko monarhije. To je bil znak za začetek upora, ki je že postal legenda. Tri dni so na ladjah črno-zlote monarhije plapale rdeče zastave. Mornarji so sledili klicu velikega Lenina, naj delovni ljudje vsega sveta prisilijo svoje vlade, da se konča nesmiselna imperialistična vojna.

Povrnilmo se v zgodovino, da obudimo spomine na tiste čase, ki so pripisljali do upora mornarjev v Boki Kotorski.

1918. leta je Evropa že četrto leto krvavila v vojni, ki so jo zanetili imperialisti zaradi ponovne delitve sveta. Vojne grozote so spremigli lakota ter razne nalezljive bolezni. Ljudske množice so postajale iz dneva v dan bolj nezadovoljne in po Evropi so se širili štrajki ter množične demonstracije. V takšnih okoliščinah in razpoloženju je socialist Fridrich Adler 1916. leta ubil avstrijskega predsednika grofa Stürgkha.

Oktobrska revolucija je močno odjeknila v ljudskih množicah. »Mir, kruh, rušenje buržoazije — to so cilji borbe«, je v tistih dneh govoril Lenin. Gesla so zamenjale akcije. 14. februarja 1918. leta so začeli štrajkati delavci v Trstu, deset dni kasneje pa delavci v Pulju. V Pulju je štrajkalo 10.000 delavcev različnih narodnosti, največ v zgodovini Pulja. Brž ko se je končal štrajk delavcev v Pulju, že so se uprli mornarji v Boki Kotorski. Na ladah so bili Slovenci, Hrvati, Italijani iz Istre, Čehi, Poljaki, Nemci, Madžari in Avstrijci.

Upor so kuhal v slovenski kuhinji

V Boki Kotorski je bila gostinstva, ki jo je imela v načemu žena slovenskega časnika Finžgarja. V tej gostinstvi so se po oktobrski revoluciji shajali napredni mornarji vseh desetih narodov Avstro-Ogrske monarhije.

Ustanovljeno so bile posamezne ilegalne skupine, ki naj bi deloval med mornarji in pripravljale vzdušje za oboroženi upor, kar naj bi pripeljalo do razsula monarhije in do hitrejšega konca vojne. Med organizatorji upora sta bila tudi dva Gorenjca, in sicer Viktor Žužek iz Skofje Loke in Franc Bajželj iz Stražišča pri Kranju.

O začetku upora je Žužek povedal naslednje (Žužek je te dni odpotoval s slovensko delegacijo na proslavo v Boki Kotorsko):

»Vir upora je prišel z Dunajem. Na Dunaju je bilo pomajkanje še vse hujše kot na deželi. Jeseni 1917. leta je Dunajčan dobil na karte dnevno 12 dkg kruha, 10 dkg marmelade in tedensko pol kg kislega zelja. Nam je bilo rečeno, da se bodo istočasno uprle vse garnizije v monarhiji. Ce mornarji ne bi verjeli v to, bi bilo nespametno začeti upor na skrajnem jugu države. Po mojem smobilj ogoljufani za svojo hrabro odločitev.«

Topovski strel s »Sankt Georga«

V Boki Kotorski je bilo takrat okrog 40 vojnih ladij, med njimi križarke »Sankt Georg«, »Kaiser Franz Joseph I.«, »Helgoland«, »Novara«, »Kaiser Karl VI.«; rušilci »Osepel«, »Balaton«, »Tatra«, »Dinara« itn. Poleg njih je bilo še 18 torpednih čolnov in več pomožnih ladij, od katereh sta pomembno vlogo odigrali stražarska ladja »Kronprinz Erzherzog Rudolf« in oskrbovalna ladja »Gäa«.

Tako kot se nekoč topovski strel z ladje »Aurore« na zimski dvorec v Leningradu označili začetek oktobrske revolucije, tako je topovski strel 1. II. 1918. leta z admiralske ladje »St. Georg« označil začetek upora mornarjev v Boki Kotorski.

Skofjeločan Viktor Žužek, ki je bil takrat na križarki »St. Georg«, se spominja, da so bili oficirji v tistem trenutku v jedilnici pod ladjskim krovom. Nekdo je vključil ladjske sirene, ki so tulile ob kričanju navdušenih mornarjev. »Hura«, so enoglasno vzklikali mornarji na »St. Georgu«, »hura«, je odmevalo s sosednje ladje »Gäa«, »hura«, so vzklikali mornarji na drugih ladjah. Vojaška godba je zaigrala marceljezo. Prvi oficir na admiralski ladji »St. Georg« Zipperer je pritekel na krov, toda mornarji so začeli streličati nanj in ga ranili. Po tem dogodku so mornarji vdrli v oficirsko jedilnico in jo razbili, nato pa še v skladisče, kjer so vzel orložje. Mornarji so izobesili rdeče zastave in prevzeli poveljstvo na ladji.

Prvega dne se je uporu pridružilo okrog 3000, drugi dan pa skupno 4500 mornar-

jev (niti udeleženci upora niti zgodovinarji si niso enotni v tem, koliko je bilo upornikov: po nekaterih virih celo 10.000, kar pa zgodovinarji ne jemljejo resno). Na ladjah so bili ustanovljeni »komiteji mornarjev«, centralno vodisivo upora je bilo na admiralski ladji »St. George«. Franjo Raš, voditelj upora, ki je bil pri odredu za osvetlitev (pri žarometih) v Kumboru, je prišel opoldine na »St. George«. Člani centralnega komiteja mornarjev so bili mornarji z raznih ladij, sestanke pa so imeli na križarki »St. Georg«. To so bili F. Raš, A. Grabar, J. Šišgorič, S. Ujjur, G. Stanawski, R. Kreibich, N. Fiorentin, R. Sagner in N. Seitz. Sekretar komiteja oziroma zapisnikar je bil Viktor Žužek.

Delegacija upornikov je prvi dan izročila kontraadmiralu Hansi pisemne zahteve program upornikov. Mornarji so zahtevali »Mir na podlagi ruskih demokratskih predlogov; samoopredelitev naroda, boljšo hrano, obzirnejše ravnanje oficirjev s posadko, obvezni dopust itn.« Brez uspeha so poskušali o uporu obvestiti socialdemokratske poslanke v dunajskem parlamentu in mornarje v Pulju. Oficirji so načrtno zavlačevali pogajanja, obenem pa pripravljali obalno topništvo in tisti del mornarice, ki se ni priključil uporu, na protiudar. Izvod iz Boki Kotorske je bil miniran, poleg tega pa sta izvod stražili dve nemški podmornici, ki se nista priključili uporu. Tudi torpedni čolni se niso priključili upornikom. General Guiseck, komandant obalnih enot, je postavil upornikom ultimatum, čas za predajo pa je bil dvakrat podaljšan. 3. februarja zjutraj sta kot poslednji sneli rdečo zastavo na ladji »St. Georg« in »Gäa«.

Franc Bajželj — povlejnik upornikov

Poleg križarke »St. Georg« je bila pomožna ladja »Gäa« prva, ki se je priključila uporu. Mate Brničevič je bil politični voditelj upora na tej ladji, Franc Bajželj pa vojaški povlejnik upornikov in član komiteja mornarjev. Za tolmača in posrednika med komitejem mornarjev in oficirji je komite določil podoficirja Horowitza. Le-ta pa je igral izdajalsko vlogo in je zaprtim oficirjem poročal o vseh sklepih komiteja mornarjev. Bajželj je odkril njeovo izdajalsko vlogo in ga

je zato kot povlejnik obsodil na smrt in nameraval ustreliti. Ustrelitev je preprečil narednik Sedlaček. Horowitza so nato pretepli in spodili z ladje na kopno. Kasneje je bil na sodišču glavna obremenilna priča proti otoženim voditeljem upora. Bajželj je na ladji »Gäa« vdrl v skladisče in oborožil upornike.

Po zadušitvi upora je pred izrednim vojaškim sodiščem odgovarjalo 40 mornarjev, šest mesecov kasneje pa še 386 mornarjev pred rednim vojaškim sodiščem.

Tretjega dne sodnega procesa pred izrednim sodiščem, je sodišče izločilo 8 glavnih otožencev in jim sodilo, drugi pa so pozneje odgovarjali pred rednim vojaškim sodiščem. Med temi osmimi otoženci so bili F. Raš, A. Grabar, J. Šišgorič, M. Brničevič, F. Bajželj, L. Székacs, P. Ubaldini in V. Žužek. František Raš, Anton Grabar, Jerko Šišgorič in Mate Brničevič so bili obsojeni na smrt. Franc Bajželj na deset let in Lajoš Šeksna na 5 let zapora. Žužek in Ubaldini sta bila oproščena. Med trdnevnim sodnim procesom je sodišče zaslilo 85 prič, od tega 32 oficirjev. Bajželj iz Stražišča je imel srečo, da ni bil obsojen na smrt. Za njega je polkovnik Casa dejal: »Bajželj je kot povlejnik upornikov na ladji »Gäa« zastopal uporniske, revolucionarne, morda celo anarhistične ideje.«

V Stražišču sem povprašal, če Franc Bajželj še živi. Nasel sem njegovega sošolca, ki se prav tako piše Franc Bajželj, toda nista v sorodstvu. Končno sem zvedel, da je Franc Bajželj po prvi svetovni vojni živel v Grosupljem in da je delal v tamkajšnji tovarni vrvi. Drugi svetovni vojni sta se dva njegova sina priključila beli, dva pa plavi gardi. Franc Bajželj in njegovi štirje sinovi so padli v borbi proti partizanom, v borbi proti svobodi in neodvisnosti, v borbi proti rdeči zastavi. Kako čudna so pota človeške usode. V Boki Kotorski je Franc Bajželj visoko dvignil rdečo zastavo in nameraval ustreliti vsakogar, ki bi jo hotel omadeževati. 25 let kasneje pa je sam padel v borbi proti idejam, ki so jih nosili borci z rdečo zastavo.

To je juristični humor

O zadnjih urah Františka Raša mi je Viktor Žužek pripovedoval:

»Raša sem spoznal na ladji »St. Georg«, kamor je prišel prvi dan upora. Bil je to pososten, lep fant srednjih let, odločen, brez vsake primesje jeze ali sovraštva. Drugo noč me je Raš poslal z motornim čolnom na ogled, da bi ugotovil, kje sta pravzaprav usidrani tisti dve nemški podmornici, ki so nam dale ultimat.

K Rašu so prihajali povlej-

ni ki upornikov z vseh ladij. Drugi dan je pridobil kadeta Antona Sesana, da je le-ta prevzel vojaško poveljstvo. Sesan je nameraval z ladje odpluti v Italijo in se predati silam antante. V tej zamisli pa ni dobil podpore večine mornarjev, ki so želeli konec vojne in iti domov, ne pa težko življenje v Boki zamenjati za ujetništvo.

Zadnjo noč pred razglasitvijo sodbe in ustrelitvijo sem bil zaprt skupno z Rašom. V celici sta bila še Rudolf Kreibich in Jože Kriz oba iz Prage. Vso noč smo se pogovarjali. Na Rašovo željo je Kreibich kot glasbenik pel ali žvižgal melodije znanih oper. Spominjam se dobro, da je kot zadnjo želel slišati: »Dunaj, Dunaj, ti si mesto moje ljubezni.« Potem nam je Raš pripovedoval, da je vzljubil te lačne, uboge in ponosne Crnogorce, in da je tudi pri njih dobil navdih za upor. Iz Rašovih ust sem prvič v življenju slišal za Marx in marksist. Raš je dejal, da je marksist.

Zjutraj ob petih so nas poklicali iz zaporov. Nas osem otožencev je v zaporu v hodniku stopilo v vršio, kjer so nam prebrali sodbo. V kotu hodnika sem zagledal vojaškega duhovnika. Občutili smo, da je to slabo znamenje. Danes vem, da je bil to don Niko Luković iz Črne Gore, ki je bil vojaški kurat. Ko je sodnik prebral smrtno odsodo za Raša, je le-ta vzkliknil: »To je juristični (pravni)umor.«

Sodišče je tudi določilo, da bo vrstni red ustrelitvo naslednji:

1. Anton Grabar 2. Mate Brničevič 3. Jerko Šišgorič 4. František Raš.

Raš je bil kot vodja upora za kazen ustreljen zadnji, da je pred smrtno gledal gledal usmrtenih svojih tovarišev. Pred smrtno ni dovolil, da bi mu zavezali oči. Na morišču se je Jerko Šišgorič z zavezanimi očmi obrnil do vojakov, ki so jih streljali, in dejal: »Vojaki, mi smo se borili za vas, vi nas pa streljate.«

To se je zgodilo 11. II. 1918. leta ob šestih zjutraj. Na tem mestu je danes spomenik.

Skofjeločan Viktor Žužek se je rešil iz dveh razlogov. Sodišče naj bi z oprostilijem dveh otožencev pokazalo javnosti, da je bilo pri sojenju objektivno, poleg tega se je zanj na sodišču močno zavzel dr. Rudolf Kobal, Slovenec, ki je bil glavni zdravnik na »St. Georgu« (Žužek je bil pri njem pisar).

Samo trije uporniki so uspeli pobegniti. Anton Sesan, povlejnik upornikov, je tretjega februarja zjutraj skupno s pilotom Grabovitzkim in Stonawskim, članom komiteja mornarjev odletel s hidroavionom v Italijo in s tem za las ušel smrti.

Prek njih je svet zvedel za veliki upor mornarjev v Boki Kotorski.

J. Vidic

TRIDESET LET S TITOM IN PARTIJO

(Nadaljevanje)

V državah, kjer narodno-ovbodilna gibanja niso bila dovolj močna, da bi lahko oblikovala tudi novo politično in ljudsko oblastveno strukturo, ni moglo priti do spremembe družbenega reda. Tragična je bila usoda nekaterih narodov in borcev za svobodo, kjer so se izkrcali ob koncu vojne vzhodni zavezni (Grčija). Tam so s pomočjo dotakratnih sodelavcev okupatorja ustoličili nekdanjo monarhijo in v bistvu likvidirali vse pridobitve južanske ljudske borbe, razorčili partizansko vojsko itd. (mnogi takratni partizani so še danes v zapori). Ta primer nam nazorno kaže, kako pravilna je bila Titova politika, ki je šla za tem, da ne dovolimo dostopa nobenim vojaškim silam na naše ozemlje (Churchill si je zelo prizadeval, da bi se zavezniška invazija izvršila na južni Balkan; kakšen bi bil v tem primeru nadaljni razplet dogodkov pri nas, lahko slutimo iz primerjave z Grčijo). Zato sta se glavni štab in NKOJ (izvršni organ AVNOJ) vztrajno borila za politično, vojaško in diplomatsko priznanje partizanskega gibanja. Zaradi teh prizadevanj smo bili stalen predmet Stalinovih sumnjen (npr. zaradi stikov, ki jih je Tito vztrajno navezoval z zahodnimi zavezni, slednji so pa seveda takoj zamerili Titov pot v Moskvo 1944 itd.).

Stalin je očital Titu, da pomeni II. zasedanje AVNOJ nož v hrbot Sovjetom (po vojni se je izkazalo, da zaradi dogovora med Stalinom in Churchillom o delitvi interesnih sfer na fifty : fifty), sčasno pa so nas tiščali v aranžma z begunske vladivo iz Londona (sporazum Tito — Šubašić).

Nismo bili in ne bomo drobiž za poravnavo računov velikih sil!

V ognju boja, v katerem so se vsi naši narodi izrekli za novo družbeno ureditev, za svobodo kot najdragocenejši sad vsega boja — ne pa kot dario tujih sil — je zrasla pod Titovim vodstvom v tradicionalno najbolj nemirnem kraju Evrope trdna, enotna, na načelih bratstva in enotnosti zgrajena Jugoslavija.

Osvoboditvi so sledile prve grčne kapljice pelina. Pa ne zaradi nečuječnosti ali nepripravljenosti naših narodov, KPJ in tovariša Tita za boj

in žrteve. Nasprotno, vse, kar smo dosegli tudi v tistem času (kar je bila značilnost tudi vseh kasnejših obdobjij), je bilo posledica boja in dela, nič nam ni bilo podarjeno ali prineseno.

Naš boj za pravične meje je bil podoben našemu boju za svobodo; zahteve slovenskega naroda po združitvi so energično podpirali vsi jugoslovanski narodi. Vendar, kot rečeno, dogovori velesil so bili drugačni. Tito je že takrat ostro povedal mnenje vseh Jugoslovanov, da nismo in nočemo biti menjalni drobiž za poravnavanje računov velikih sil.

Istočasno je po celji državi že klilo novo življenje. Titovemu pozivu za očnovo porušene domovine so sledili stotisoč — predvsem mladina. Obnavljanje razrušenih vasi in mest, cest, železnic, industrije in rudarstva je trajalo skoraj nekaj let; praktično je bilo treba v marsičem pričeti skoraj znova in tako rekoč iz nič.

Titovemu pozivu k izgradnji domovine so se zopet odzvali stotisoči mladine. Proga Brčko—Banovići, Samac—Sarajevo, avio cesta, nove velike tovarne itd. so bili sadovi njenega dela. V vojni opustošena in izčrpana se je Jugoslavija (že pred vojno ena najnerazvitejših držav v Evropi) postopoma izgrajevala in vključevala v svetovna dogajanja.

Upri so se tudi sovjetskemu pritisku 1948

Odnesi Jugoslavije z vzhodnimi državami so se (pod Stalinovim vplivom) pričeli slabšati; Jugoslavija namere ni pristajala na nevzdržne metode v političnih, gospodarskih in drugih vprašanjih med socialističnimi državami. Tudi sicer je bila originalna pot in notranja rast Titove Jugoslavije Stalinu trn v peti. Očitno je menil, naj bi bile vse socialistične države nekak privesek Sovjetske zveze; od tam naj bi bilo tudi gospodarsko in politično usmerjanje.

Tito in KPJ sta se tem nameram energično uprla; vsi jugoslovanski narodi so ju v tem odporu podprtli. Tako usmeritev je potrdil tudi V. kongres KPJ v Zagrebu. Pre malo je prostora, da bi tukaj naštevali, skozi katera obdobjja sovjetskega pritiska, gospodarske blokade in odkri-

tih vojaških groženj je šla Jugoslavija. Kljub takemu stanju in izrednim težavam, ki so zaradi vsega tega nastale, smo v tistem času pospešeno gradili osnove naše industrije, gradili nova mesta... Tak surov spopad tako rekoč na vseh frontah je lahko vzdržala samo družba, ki se je izoblikovala v trdem boju za svobodo, ki je v njem uskladila svoje načrte za bodočnost na osnovi vključevanja in spoščevanja interesov vseh narodov Jugoslavije.

Delavsko in družbeno samoupravljanje: naša pot v socializem

Vtistih najtežjih časih so vzlilili in se ukoreninili prvi zametki delavskega (in kasneje družbenega) samoupravljanja. Junija 1950 je zvezna skupščina sprejela temeljni zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih. Tito je to dejanje takrat označil kot zgodovinsko najpomembnejše po nacionalizaciji buržoazije. S tem je bil sprožen proces graditve družbenih odnosov, ki so danes neločljiv, sestavni del našega jugoslovanskega načina življenja. Samouprava je postala tudi najučinkovitejša zavora razširjenja birokracije in drugih sil, ki bi hotele vladati (in razpolagati s sredstvi, ki jih ustvarja) delovnemu ljudstvu v njegovem imenu.

Revolucionarna spremembra, ki je pričela uveljavljati idejo in možnost, da delovno ljudstvo v prvi vrsti samo razpolaga s sadovi svojega dela, jih usmerja v razširjeno reproducijo itd.; to je originalna pot in način naše socialistične družbenе graditve. Tak, samoupraven način je v današnjih razmerah praktično edina odprta možnost v odnosu do birokratskih totalitarnih in nesvobodno se razvijajočih družb.

Brez zaupanja v ZKJ in delavski razred — pot nazaj!

Ze v letu 1945. so se pojavile pri nas politične tendenze, katerih osnova značilnost je bila ta, da so njih nosilci izgubili vero v učinkovitost in sposobnost sploh Zvezne komunistov, da bi gradila ter idejnopolitično usmerjala demo-

kratično, socialistično družbo pa v delavski razred kot temeljno družbeno silo.

Glavni utemeljevalec teh nazorov je bil Milovan Djilas. Iz teh osnovnih napačnih izhodišč je kmalu pristal na stališču, da socialistična družbena ureditev sploh ne ustvarja za svoboden razvoj osebnosti in družbe, zahteval je v bistvu likvidacijo Zvezne komunistov kot organizirane politične sile ter uvedbo večstrankarskega načina organizacije našega političnega življenja. Najbolj značilno pa je, da v svojem pozivanju za demokracijo sploh ni opazil rasti samoupravne demokracije in se ni zanj opredeljeval. Zato je razumljivo, da ni mogel za taka stališča pridobiti nikogar nitř v vrstah delavskega razreda niti med inteligenco (za katere reprezentanta so ga predvsem slikali na zahodu). ZK je odločno odklonila ta poskus svoje likvidacije; nadaljnji razvoj je pokazal, da je bila taka odločitev pravilna.

Tito pa je že takrat upravičeno opozarjal na pojave razraščanja birokratizma, posebno še v centralizirano organiziranem ter vodenem gospodarstvu (s centralnim zajemanjem ter centralnim razdeljevanjem sredstev za razširjeno reprodukcijo).

Nov program na VII. kongresu ZKJ v Ljubljani

Glavne teoretične pospolitve za nadaljni razvoj je Zveza komunistov povzela na VII. kongresu v Ljubljani — v novem programu. V njem je ZKJ tudi teoretično utemeljila našo samoupravno družbeno strukturo, položaj proizvajalca, delovne organizacije in komune kot osnovnih nosilcev republik (narodov) in zvez. Že v njem so zasnovana glavna načela socialistične tržne proizvodnje, pravica neposrednih proizvajalcev, da razporejajo ustvarjalna sredstva v enostavno in razširjeno reprodukcijo. Skratka, ogromna večina načel, ki jih je kasneje uzakonila nova ustanova (leta 1963). Posebno pomembno je, da že program opozarja na veliko nevarnost, ki preti našemu demokratičnemu notranjem razvoju, kolikor bi prihajalo do zraščanja državnega aparata z vodstvi ZK.

VIII. kongres ZKJ, ki je odločno podprt praktične napore za uresničevanje teh programskega načel, je sprožil burne notranje procese. Tito je v uvodnem referatu kakor tudi v zaključnem govoru na kongresu odločno zavezal za to, da se naj ti progresivni sklepi tudi uresničijo. Gospodarska reforma je bila naj-

večji korak v tej smeri. Tito se je najodločneje zavezal za njo.

Državna administracija ne more biti »varuh« socialistične države!

Konservativne sile so kmalu začutile, da pomeni to ostro spodrevanje materialne osnove in moči državne administracije, katero so očitno imele za poglavito »silo« in »varuh« socialistične družbene graditve. Tito se je s celotnim CK ZKJ in ob podpori vsega ljudstva uprl tem silam in tendencam. Uresničevanje gospodarske reforme, ki je bila in je še tudi globoko družbena, je s tem slavilo pomembno znago nad silami, ki niso bile pripravljene več sodelovati v naši demokratični socialistični graditvi; še več — hotele so jo zavirati oz. usmeriti nazaj. Zloraba organov javne varnosti za nečedne namene proti mnogim občanom in celo protovarišu Titu so ogorčile široke množice naših ljudi

Tovariš Tito — resnični borec za mir

Pomembna dejavnost, ki je ne moremo zanemariti v tem zapisu, čeprav je kratek, je Titovo delo pri graditvi politike neuvrščanja in miroljubne eksistence, prek katere se je Jugoslavija vključila v široko arena mednarodnega dogajanja. Iz skoraj popolne mednarodne osamljenosti po spopadu z Informbirojem leta 1948 se je pričelo na Titovo pobudo in z njegovo osebno angažiranostjo obdobje vsestranskega povezovanja Jugoslavije z vsemi miroljubnimi državami sveta ne glede na njihovo družbeno ureditev. Jugoslavija se je združevala predvsem z državami v razvoju iz Azije in Afrike v mnogih akcijah velikega mednarodnega pomena v boju za mir in mednarodno sodelovanje, za pomoč nerazvitim itd. (konferenci neangažiranih v Beogradu in Kairu, svetovna gospodarska konferenca v okviru OZN itd.). Množice mirovne pobude (ob trojnih agresijih na Suez, spopadu na Bližnjem vzhodu itd.) in druge diplomatsko-politične akcije so v sklopu take politike ne le ponesle ugled in upliv tovariša Tita v svet, ampak tudi povečale pomen in vpliv Jugoslavije daleč prek okvirov njene »fizične moči« (ki po pravilu igra v svetu glavno vlogo).

Obiski tovariša Tita, ki jih je prav v teh dneh opravljal v vrsti prijateljskih azijskih držav, so ponoven prispevek k utrjevanju položaja in ugleda Jugoslavije v svetu.

ADIS ABEBA. 30. januarja. Ob proglašitvi predsednika Tita za častnega doktorja pravnih znanosti univerze v Adis Abebi mu je častno diplomo izročil etiopski cesar kot rektor te univerze.

SAIGON. 31. januarja — Francoska agencija France Press poroča, da so med veliko partizansko ofenzivo v Južnem Vietnamu čete osvoboditi sil prodrije v glavno mesto Saigon. Napadle so predsedniško palačo ter šest ur ključovalo v ameriškem veleposlaništvu napadom iz zraka in zemlje. Prodor južnovietnamske osvobodilne fronte v Saigon je povzročil veliko zaskrbljenost v Washingtonu.

BEOGRAD. 31. januarja — Z enaintridesetim januarjem sta Jugoslavija in Zahodna Nemčija spet vzpostavili diplomatske odnose. Obe vladi bosta v najkrajšem času izmenjali veleposlanika. V sporočilu je rečeno, da bo to pomembni prispevek k procesu popuščanja napetosti v Evropi.

NEW DELHI. 1. februarja — Predsednica indijske vlade je slovensko otvorila drugi sestanek svetovne konference o trgovini in razvoju. Za predsednika konference je bil izvoljen indijski trgovinski minister Dinesh Singh. Indira Gandhi in sekretar OZN U Taht sta s svojima poslancema pozvala, da bi ustvarili svetovno strategijo za razvoj, ki bi sčenela na politični vojni in solidarnosti razvitih in razvijajočih se dežel.

KAIRO. 1. februarja — Predsednik Združene arabske republike je dopotoval v Asuan, kjer bo pričakal jugoslovanskega predsednika, ki bo prišel na prijateljski obisk v Egipt. Poročajo, da so ulice in poti ter stari asuanski jez slavnostno okrašeni s portreti obeh predsednikov in z zastavami.

DJENOVICI. 1. februarja — V tem kraju, kjer so bile zasidrane pred petdesetimi leti ob vstaji mornarjev, ladje avstro-ogrskih flote, je bilo veliko zborovanje predstavcev Boke Kotorske. Ob tej priložnosti so odkrili spominsko grobničo ustreljenim voditeljem upora. Na slovesnosti so bili tudi preživeli mornarji bokejskega upora pred petdesetimi leti.

WASHINGTON. 2. februarja — Skupina senatorjev je predlagala ameriškemu predsedniku Johnsonu, naj od Francije izterja 5 milijard dolarjev, ki naj bi jih ta država dosegala Združenim državam še od časa pred prvo svetovno vojno.

Ljudje

Bolgarska nestrnost

manifestirajo velikobolgarske težnje in appetite. Ne branijo se niti tega, da med »najsvetječe točke bolgarske zgodovine« štejejo celo Hlendensko vstajo. V skladu s takimi mišljjenji sta tudi dva članka, objavljena v Rabotničeskom delu, v katerih se pripisuje Makedoniji in njenemu prebivalstvu bolgarski značaj. Takih in podobnih primerov je v zadnjem času vse več.

Manifestiranje velikobolgarske narodnosine nestrnosti se oddaljuje od obojestransko izražene pripravljenosti za razvoj prijateljskih odnosov in vsestranskega sodelovanja med dvema socialističnima, sosednjima, balkanskima državama.

Za odnose med našo državo in Bolgarijo lahko trdimo, da so bili v zadnjih letih zelo uspešni, saj je bilo sodelovanje na mnogih področjih zelo tesno, kar je nedvomno koristilo obema stranema.

Način pisanja bolgarskega tiska in izjave nekaterih bolgarskih voditeljev lahko samo škodi medsebojnemu sodelovanju obeh držav, kar pa

je v nasprotju z obojestransko izraženo pripravljenosjo in zavzetostjo za sodelovanje. Zaradi vseh teh dejstev se samo po sebi postavlja vprašanje, komu koristi sedanja množica takšnih izvajalnih člankov v bolgarskem

V. Guček

Nemirna

Po odstavtvil Šukelrija s položaja predsednika palestinske osvobodilne organizacije (PLO) gre to gibanje v novo smer. Ne glede na obstoječe razlike v strategiji in taktiki, je opaziti povečano aktivnost za združevanje teh organizacij. Poleg številnih organizacij komandosov — menijo, da jih je esem — kl delujejo na področjih pod izraelsko okupacijo, so v zadnjem času nastale širi nove organizacije, med katerimi so najpomembnejše: gibanje za osvoboditev Palestine — AL FATEH, ljudska fronta za osvoboditev Palestine in palestinska osvobodilna organizacija.

Medtem ko se je AL FATEH uveljavil z vse bolj pomembnimi oboroženimi akci-

in dogodki

»Ne prenesem ptičjega petja!«

Zastrupljene ptice za hrano mačkom — Brezvestnost, ki jo obsojamo

V Ljubljanskem dnevniku št. 21 z dne 24. januarja letos sem pod naslovom »Zakaj tako?« bral, da je v teh dneh prinesla članica Društva za varstvo živali SRS tovarišica Štefka Faladore iz Kranja polvinilasto vrečko, polno zastrupljenih ptic pevk. Povedala je, da ptice pevke zastrupila G. S. iz Kranja, Tomšičeva ulica, in sicer verjetno tako, da v razmočen kruhu raztoplji lužni kamen in to potrese pticam. G. S. strelija ptice tudi z zračno puško z izgovorom, da njegova žena ne prenese ptičjega petja in da jih potrebuje za hrano svojega mačka.

Ogorčeni nad takim početjem tega brezvestneža se nehoti sprašujemo, ali ni človeka oz. pristojnega organa, ki bi prepričil taka dejanja in poklical na odgovornost oz. kaznoval take ljudi. Društvo za varstvo živali se zelo trudi, posebno v tem hudem zimskem času, da pomaga pticam. In tudi drugi ljudje jim pomagajo, posebno zdaj, ko najbolj potrebujejo našo pomoč. Že tako je ptic pevko vedno manj, ker se tudi poleti zastrupljajo z raznimi kemikalijami. Ob tem pa naletimo na razne kruteže, kot je prav primer iz Kranja, da nekdo zastrupila ptice zgolj zato, ker njegova žena ne prenese ptičjega petja in zato, da s pticami krmi svojega mačka! To je nerazumljivo! In to se dogaja sredi Kranja!

Ptic pevk in ptic selivk je vedno manj. Poglejmo samo lastovke, ki jih je bilo včasih cele jate, danes pa so v nekaterih krajih že skoraj redkost. Skrajni čas je že, da bi tudi pri nas imeli zakon, ki bi dovolj in učinkovito ščitil živali, med njimi tudi ptice. Kršitelje, ki bi zastrupili ali streljali ptice pevke, bi bilo treba kaznovati. Tudi naši gozdovi bodo vedno bolj pusti, če ne bo več priletne žvgolenja. Razen tega pa so ptice pevke zelo koristne pri uničevanju raznega mrčesa, raznih gozdnih in predvsem sadnih škodljivcev.

Zato je treba skrbeti zanje in preprečevati taka dejanja.

Ivan Bogataj

Pred republiškim tečajem lavinskih psov v Planini pod Golico

Vzporedno z razvojem množičnega planinstva ter alpinizma sploh so morale alpinistične organizacije v vseh alpskih državah izboljšati organizacijo gorske reševalne službe. Velika pridobitev gorskih reševalnih organizacij so dobro izurjeni lavinski psi, ki so se izkazali kot najboljši pomočniki gorskih reševalcev.

V letih po osvoboditvi, ko smo tudi pri nas izboljšali organizacijo gorske reševalne službe, smo začeli načrtovno vzbujati vodnike lavinskih psov. Lavinski psi so skupaj s svojimi vodniki in gorskimi reševalci rešili že nešteto smučarjev in alpincev, ki so jih zasuli plazovi. Plazovi so poleg snežnih metežev,

megle in padajočega kamna največja nevarnost v gorah. Vsako leto je več obiskovalcev v gorah, naglo se grade zimske športne centre. Zato je jasno, da je treba gledati na vse to izpopolnitvi lavinsko službo v okviru gorske reševalne službe in se pri tem zgledovati po organizaciji podobnih služb drugih alpskih dežel. Prav bi bilo, če bi vse zimske športne centre na Pohorju, na Korošici, Krvavcu, na Zelenici, pod Stolom in drugod opremili z vsemi pripomočki za reševanje izpod plazov vključno z lavinskimi psi. Poleg vseh drugih modernih pripomočkov, ki jih uporabljajo v alpskih deželah, so se lavinski psi do sedaj izkazali kot najbolj uspešni.

Od 8. do 11. februarja bodo na Planini pod Golico preglejali in ocenili sposobnost vodnikov in psov ter se obenem seznanili z vsemi novimi načini, ki so se pokazali kot uspešni pri reševanju ponosrečencev izpod plazov. Na tečaju bo okoli dvajset lavinskih psov. Med predavatelji na tečaju bodo tudi ing. Pavle Segula, dr. Andrej Ročić in drugi.

U. Zupančič

Matevž Lukanc presenetil

Smučarski klub TVD Partizan Tržič je priredil na smučiščih Zelenice klubsko tekmovanje v veleslalomu. Nastopilo je 135 tekmovalcev. Med člani je z odličnim drugim mestom presenetil nekdajni reprezentant v alpskih disciplinah Matevž Lukanc.

REZULTATI — ml. pionirji — 1. Kričaj 23,5, 2. Slabe 23,7, 3. Perko 23,8, **ml. pionirke** — 1. Bogataj 28,7, 2. Ziber 31,4, 3. Urh 37,8, **st. pionirji** — I. J. Meglič 33,1, 2. Čižman 35,6, 3. Koren 35,7, **st. pionirke** — 1. Hladnik 40,8, 2. Bogataj 41,3, 3. Dornik 42,1, **ml. mladinci** — 1. Aljančič 1:23,0, 2. Meglič 1:23,2, 3. Jurjevič 1:24,5, **mladinci** — 1. Kramar 1:29,3, 2. Krmelj 1:35,1, 3. Ahačič 1:37,5, **st. mladinci** — 1. N. Meglič 1:27,8, 2. Ahačič 1:30,8, 3. Sovra 1:31,5, **clanl** — 1. Klemenčič 1:17,6, 2. Lukanc 1:23,3, 3. Laibacher 1:25,0.

D. Humer

»Ta bi pa tudi že lahko šel spati,« je nejevoljno godrnjal službujoči stražnik, ko je nenadoma začelo zvoniti v sobi št. 7, vendar pa se je podvizi, da neprjetni komisar ne bi predlogo čakal.

»Poglejte, če je seržant Meals še tu,« se je oglasilo iz teme. »Rad bi že enkrat govoril z njim.«

Izkazalo se je, da Meals res še ni odšel. Sedel je v svoji sobi za grmado knjig in spisov, ki jih je bil nanosil od vseh strani, da bi se posvetil preiskavi Strongbridgeove zadeve. Tako je planil pokonci in uslužno hitel v pritličje. Vrata sobe št. 7 so bila že vedno odprta, vendar se seržanti ni več čudili, radovalen je bil le, kaj je tako važnega, da ga kapitan kliče ob tako nenačudni uri. Morda se je glede Strongbridgea premislil in mu bri rad dal podrobnejša navodila.

»Prav všeč mi je, da ste še tu,« je dejal kapitan zljudbenivo. »Nekaj bi vas rad že vprašal.«

Seržant je stal kakih deset korakov oddaljen od mize in napeto čakal, kaj ga bo kapitan vprašal, toda od mize ni bilo glasu. Naenkrat pa je Meals prestrašeno odkočil. Težak predmet, ki je v ostrem kotu bliskovito letel od mize proti njemu, se je tik pred njegovimi nogami zapljal globoko v tla. Ročna hrokega noža se je že vedno tresel, jeklo rezila pa se je počasno lesketal v ostri svetlobi žarometov.

»Meals, ali bi lahko povedali, kaj je to?« je povsem ravnodušno vprašal komisar Iz teme, kot da govoril o čisto vsakdanjih stvarih.

Seržant je najprej začudeno in hoče pogledal na belo srajco, nato zmeleno na nož, potem pa se je počasi sklonil, da bi izvlekel rezilo iz tal. Moral pa se je pošteno potruditi, kajti nož se je bil zadri globoko v leseni pod.

»Nož za metanje,« je dejal in presenečeno vrtel orožje v rokah.

»Pripravljena igračka v rokah istega, ki jo zna uporabljati. Skoro bi vam bil prebil palec na nogi k tloru. Sodim, da sem zgrešil komaj za prst. To bi bilo zabavno, kaj?«

Ceprav Meals ni bil natanko istega mnenja, se je vendar skromno nasmehnil, videlo pa se je, da se pri tem ne počuti posebno dobro.

»Kaj pa naj ta nož pomeni?« je vprašal v ponižni radovednosti.

»To je takole majhna pozornost našega ljubega Strongbridgea za vrv, ki sem mu jo obljudil. — In kakor sem resnično kapitan Conway, bom obljubo tudi držal. — Zdaj pa gledaj, Meals, da se odpravite domov. Danes ste si počitek pošteno zastužili in mislim, da ga boste tudi potrebovali.«

23

Miss Konstancija Babberly je bila s potekom zadetvčin sila nezadovoljna in je zato sklenila, da bo odločno posegla vmes.

Hubbard je bil nedvomno eden tistih mož, ki le s težavo premagajo svojo plahost in ki pri njih male umetnosti spogledljivosti nikakor ne zadostujejo, da bi jih spravile iz ravnotežja. Vse te male umetnosti je bila gospodična Babberly že davno uporabila, toda ceprav je bil njen izrez na prshih vedno

daljši, krila pa vedno krajsa, se svojemu cilju ni približala nič za korak. Elegantni tajnik je bil sicer vedno zelo vlijuden in zelo ljubezniv, toda od nežnosti strastnih strel, ki jih je vsak dan spuščala vanj, ni vigača nobena. Tudi to, da je pogosto pritiskala svoje dišeče lase slammate barve k njegovemu licu, je ostalo brez učinka, kakor tudi kot dili tenke nogavice, ki mu jih je kazal dobro ped nad kolenom, torej skor v vsej njihovi dolžini.

Tega jutra si je dala še več opravka s svojo toaleto in se sploh tako lepo uredila, da bi jo brez skrbi lahko postavili sredi med voščene lutke modrega salona. Pri tem pa se ji je lesketal v očeh hrepence milina in beli zobje med napol odprtimi rdečimi ustnicami so se svetili zapeljiveje kot kdaj prej.

Celo hladni Hubbard se ni mogel upirati temu čaru in šestintridesetletno srce gospodične Konstancije je razbijalo v blažeči sreči, ko je začutila na sebi njegove poglede.

»Ej, ej, gospodična Babberly, kaj pa se je zgodilo danes?« jo je vprašal. »Gotovo imate dalekosečne načrte?«

»Vsekakor,« je priznala s skrivnostnim nasmeškom. »Zajtrkovati nameravam z nekim gospodom.«

Sekretar se je brez besede posvetil svojim aktom na mizi in gospodična Babberly je z velikim zadovoljstvom ugotovila, da ga je njen vest nedvomno nekoliko vnejevolila.

»Ali kaj slutite, kdo je tisti gospod?« je žgolela stadično in pri tem zavijala oči.

Ne, ničesar ni slutil. Resignirano je zmagjal z glavo in bil pri tem tako hladen in ravnodušen, da bi se razjelila, če bi ne bila prepričana, da se samo dela.

»Kaj pa bi rekli, če bi bili vi tisti gospod?«

»To bi bilo zame zelo laskavo,« je odvrnil

korektno in gospodično Babberly je izredno zabavalo, kako plašno in v zadregi je to povredal.

»Cisto neiskušen fantek ste še,« je dejala popusljivo kot izkušena žena in njena roka se je kar mehanično dvignila z njegove ramen na brezhibno počesano teme. »Ali se res niste mogli sami dokopati do te prijetne misli? Se ne spominjate, kako lepo je bilo privikrat?«

Sklonila je glavo tako nizko, da je imel Hubbard njene zelenkaste oči in njena živo rdeča usta tik pred seboj in Konstancija je trepetale čakala nekaj trenukov, kaj se bo zgodilo. Pa se ni nič zgodilo, le mladi mož je bil nekoliko v zadregi. Ročno se je zavijela na njegovo milo in prekrizala svoje nogavice, da si jih je lahko ogledal iz največje bližine.

»Sicer pa, ali že veste, da se Mrs. Irvine nankrat zanima za to, kje zajtrkujemo?« je priporomila, da bi tako z manj kočljivim pogovorom še bolj uveljavila svoj zapeljivi položaj. »In povedala sem ji,« je z vidnimi zadovoljstvom nadaljevala, »da jeva včasih skupaj.«

»Saj to vendar ni res,« je živahnino in nejevoljno ugovarjal Hubbard in Konstanciji se je zdelo, da je pri tem nekoliko zardel.

»Kdo pa je kriv, če ni tako? Morda Jaz?« je očitala in z rokami objela njegov obraz.

»Oprostite, če motim,« je v tem trenutku rekel Mrs. Irvine, ki je smehlajoča stala med vrat. »Prosim, gospod Hubbard...!«

»Muriel se je diskretno umaknila,« preden je gospodična Babberly lahko pokazala, kako ogorčena je zaradi tako nedostojnega motenja.

(Nadaljevanje)

Olimpija, pomagaj!

Dolgo časa je bil mir v hiši. Gospodinska pomočnica je bila prizadetna, straga do umazanije, družinski proračun je rezala na vseh koncih. Nesreča pa nikoli ne počiva.

Nasajen sem prišel domov. Vse bi pobil, predvsem »kitajski porcelan.« Nihče me ni vzhičeno pozdravil. Zene ni bilo doma. Po novem dodelnem delovnem urniku se prikaže šele na večer. Za mizo, naslanjajoč se nanjo s komorcem, je počivala naša Marjetka. Okoli nje je bilo vse razmetano.

Pogolnil sem jazo. Lotil pa sem se metodično in skrupeno vprašal: »Kaj pa je Marjetka?« Nobenega odgovora. Želodec se mi je začel močneje oglašati in tudi pogum mi je naraščal. »Kaj je na robe, povej!« zvišam glas in jo tako pogledam. Vstala je s komolci ob boku in dejala: »Vas nič ne briga, ne bom več sužnja pri vas, za take denarje že ne!« Nisem verjel svojim očem. Tako plaha punca je bila, sedaj pa... o, bog. Udaril sem z roko po mizi in zatulil: »Tudi če noči delati, imamo zdravila proti taki bolezni. Ali morda veš, da te lahko disciplinsko kaznujem — pet mesecov, če hočeš. Nobene plače, nič zavarovanja!« Do nedavna skromna Metka je zavreščala: »Vi me že ne morete, nisem vaša sužnja, za seboj imam dobre prijatelje, ki znajo poštano udariti!« Zaplet je bil

neizogiben. Najbolj vsiljivi po naravi z nasveti radodarni sosedje so zvonili na vrati in so hoteli vedeti, kaj je bilo tako hudo naroče. Vedno sem bil njihov nesebični prijatelj. Včasih sem jim celo z nasveti pomagal.

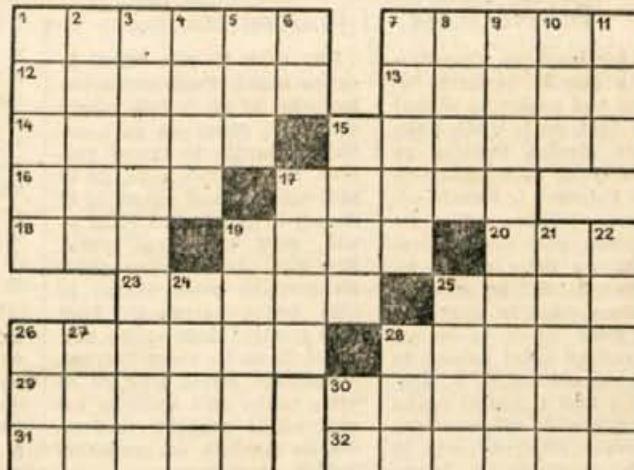
»Punca ne smete siliti delati!« se je ojunacil prvi. »Punca ni kriva, če prekinja delo,« je bevskil drugi. »Punca si lahko takoj poišče drugega gospodarja,« je hripavo navrgel tretji. »Punca ni vaša lastnina,« je pomenljivo zdrobenčljal četrти. Obšla me je slabost in govorniška umetnost me je skoraj pustila na cedilu, ko sem z zamahom roke izjecjal: »Ljudje, pravica je na moji strani in samo na moji, to lahko dokazem!« V ospredje se je preniral prvi, ki je takoj skriveno potegnil z mano: »Le kaj ima za hrbotom,« sem pomisil. Potem se je obdrgnil mačkasto ob mene drugi. Dva tabora. Začelo se je. Prvega sem svinil v želodec, od nekod je zapelo okoli ušesa, plosk udarec, kratek Prebegov krošč in stemnilo se je. »Olimpija na pomoč, je nekdo zagručil!« Nič. Tepež se ni polegel, še trajal.

Vdano prosim vse tiste, ki mi lahko dajo pomoč v krvni plazmi, obvezah ali špiritu (svedeč tudi nasveti so dobrodošli!), da se javijo na naslov:

Posta Grenoble, (France)
(Francija)

Borči

Križanka, številka 21

VODORAVNO: 1. grški filozof, 7. dragocen vrč za nagrado pri tekma, 12. trobenta, zračni vrtinec, vodni stolp, 13. pritok Save v Moslavini, 14. ornament, 15. ktor veliko govoril, a malo pove, gobezdač, 16. velika reka v Nemčiji, ki se pri Frankfurtu izlivata v Ren, 19. vrsta prostega plavanja, 18. star Slovan, 19. ime pisatelja Levstika, 20. tovarna električnih strojev, 23. način projekcije, 25. bivališče kraljev, knezov itd., 26. ime prvega slovenskega pisatelja Trubarja, 28. poeni, pike, 29. kraj pri Ljubljani, 30. med vojno koncentracijsko taborišče v severni Italiji, 31. južnoevropska okrasna rastlina, 32. najvišja gora v Turčiji.

NAVPIČNO: 1. znamka ustne vode, 2. močan vihar, 3. pritok Soče pri Bovcu, 4. zdravilna travniška rastlina, 5. okrajšava za »absolut», 6. kazalni zaimek, 7. slovensko obmorsko letovišče, 8. norveško moško ime, 9. popularni baritonist slovenskega okteta (Tone), 10. starorimski pozdrav, 11. zaščitnik ognjišča pri starih Rimljanih, 15. stalni dopisnik Dele (Drago), 17. hrbet, na koncu skladovnice zložena drva, 19. glasilo JNA (revija), 21. veletrgovsko podjetje v Kranju, 22. zapor, 24. konec molitve, 25. gospa (špansko), 26. stvarnik sveta po verovanju starih Egipčanov, 27. vodna žival, 28. trenje, 30. okrajšava za »gospa».

Miha Klinar: Mesta, ceste

Domo III. DEL

»Münchner?«
»Nein, Augsburger,« odgovori sanil je sin nekega fabrikanta.

»So? Und trotzdem...« se Lehmann je čevem pošjasnil do kraja, a sanitec je vpklicu v vojsko, biti za kaj ugane, kaj ne gre Lehmannu v račun.

Biti sin fabrikanta in se ne poslušati iz sloja bogatašev? Lahko bi se izpolnil! Fant pa je v vojski in, kar je Lehmann se ogreva celo za olijševike.

»Ich hasse die Welt der Reichen, beuthier. Ich hasse die Welt des Unreinen, kakor žeblje v Lehmannov slušni bote, da je svet bogatih, svet bogatih in plenijo, delo »ubogega Konrada,« vražil. Pred dvema letoma, ko Ameri je v vojne, je iz Svice dobil zbirko, prav pesnitev, večinoma pesmi, ki so bile v umrlih, ki se niso strinjali s slavnimi vladajočih in svetu bogatašev in zvezgy, ki ne veljajo samo za ameriške, več tudi za evropsko in seveda tudi v Lee Masters, satirik in poet, živeč v vsem Chicago in ameriška velemesta. Je Ježus Kristus simbol preprostega in ga prijeli v velemestu bankirji, advokati, pravni bivši študent medicine. Vojni je zagledal zlo pri koreninah.

O, saj jih je odprla tudi njemu, bolj pozablja na svoj sklep, da bo težki vojak ni »sanitec, marveč v katerim mora paziti na svoje besede, človek z okroglim obrazom in načinom, je bil prej. Vedno bolj ga bivši

Obiščite drsalno revijo

AVTOPROMET GORENJSKA KRAJ

vas pelje v CELOVEC na popoldanske predstave

DUNAJSKIE REVIE NA LEDU

8.—18. II. 1968

Z NOVIM PROGRAMOM EPISODEN

prek Trbiža:

SOBOTA — 10. februar 1968

SREDA — 14. februar 1968

Odhodi iz Kranja izpred poslovalnice TURIST ob 8. uri. Vožnja mimo Kranjske gore, Rateč, Trbiža, postanek, dalje mimo Beljaka, Vrbskega jezera v Celovcu.

Začetek predstav ob 14.30

CENA 73 N DIN

prek Ljubelja

SOBOTA, 17. februar 1968

Odhod iz Kranja izpred poslovalnice TURIST ob 7. uri. Vožnja prek Ljubelja s prihodom v Celovec do 9. ure

Začetek predstav ob 14.30

Povratek po končani predstavi

CENA 65 N DIN

V ceno izleta so vračunani stroški prevoza in vstopnica za ogled drsalne revije

Vabi vas dunajska gglasba in dunajski šarm

Vsako tretjo soboto dopoldan pa izleti v Trbiž

Informacije:

Kranj, poslovalnica Turist
telefon 21-563

Trbiž telefon 71-268

Za obisk se tudi priporočajo

TURISTI!

Priložnost vam nudi ugodnost.
Za vsakogar nekaj, nekaj za vse boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loiblital — St. Lenart v Brodah le 3 km od ljubljanskega predora Govorimo slovensko! Ugodna menjava!
Dobrodošli!

Pavlitsch Marija

VELLACH BELA
trgovina in gostilna govorimo slovensko sprejemamo tudi dinarje Se priporočamo.

Hranilnica in posojilnica

Eisenkapel Zelezna kapla — Menjalnica. Govorimo slovensko.

Tehnični predmeti v Podjunske trgovskem

CENTRU
bratov Rutar & Co

Vsačanje potrebščine tudi za dinarje (1 N din — 2 Asch)

v A. & O. TRGOVINA RUTAR hotel tel. 04236-220

Franz Orasch

Eisenkappel — Zelezna Kapla tel. 04238/221 Govorimo slovensko

Dobrla ves Eberndorf

(ob Kapelski cesti)

Podjunički trgovski CENTER bratje RUTAR & Co

Dobrla ves - Eberndorf

Vreme

Vremenska slika: Nad Sredozemljem in srednjo Evropo se zadržuje področje visokega zračnega pritiska. Prek Britanskega otočja se pomika proti Alpam nekoliko hladnejši zrak, ki pa ne bo bistveno vplival na vreme pri nas.

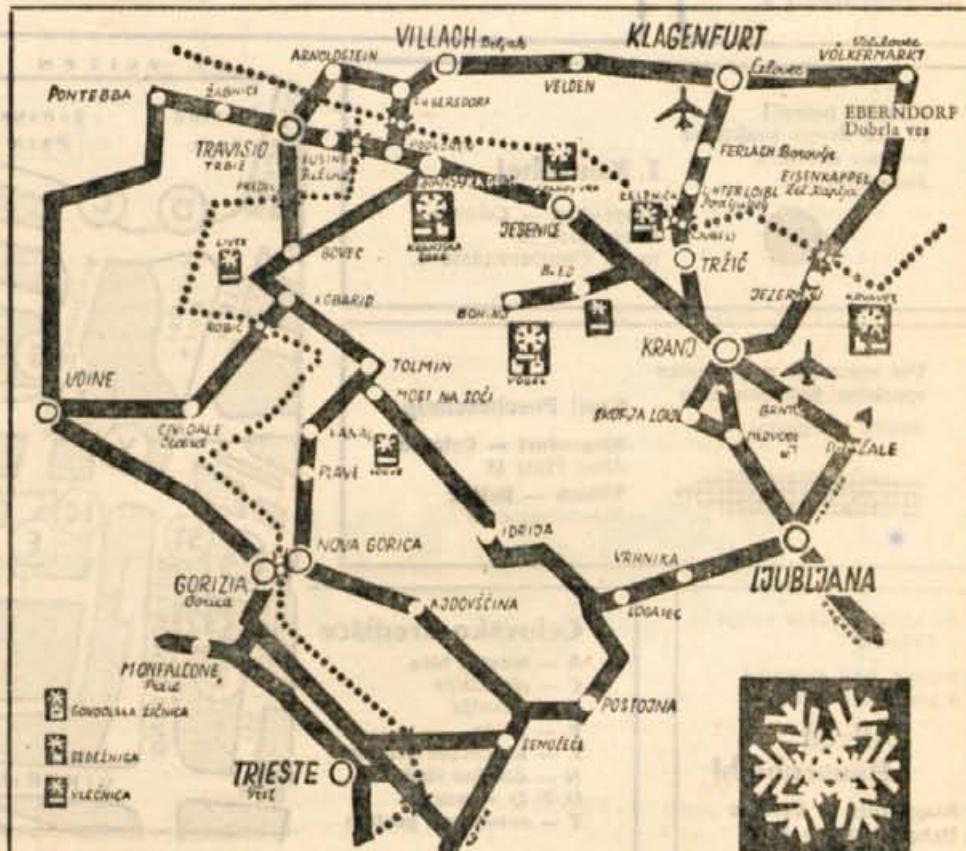
Temperature, danes ob 13. uri (v petek): Ljubljana 3,

Brišnik 2, Planica 4, Jezersko 3, Kredarica — 5 stopinj Celzija.

Napoved za soboto in nedeljo: V soboto bo zmerno oblano, nočne temperature do — 5, najvišje dnevne med 3 in 7. Tudi v naslednjih dneh ni pričakovati večjih sprememb, le čez dan bo nekoliko hladnejše.

Snežne razmere: žičnica Kravavec 60 cm; žičnica na Veliki

ko Planino 35; žičnica Zelenica — Ljubelj predor 55, vrh Zelenice 65; žičnica na Vogel 90; žičnica Vitranc: spodaj 45, sredina 70, vrh 105; žičnica Španov vrh — spodaj 10, sredina 30, vrh 10; Kredarica 60; Dom na Komni 50 — tovorna žičnica obratuje — pot prehodna; Vršič — Erjavčeva koča 110; Kranjska gora 45; Bled 20; Pokljuka 90; Jezersko 28; Martuljek 40;

Simon Prescheren

Tarvisio — Trbiž

vam nudi po izredno ugodnih cenah:

- pralne stroje
- gorilnike na mazut
- peči za centralno kurjavo
- svetila — kolesa — otroške vozičke
- keramične ploščice

Poseben popust za izvoz

Dobrega galvanizerja in brusilca takoj zaposlim.
Dobro plačam.

Ferdinand
Permoser

Klagenfurt — Celovec
Heiligengeistplatz 2Gomolji begonij
in vsa druga kvalitetna
semena dobite v
semenarni**I. Kauschej**Klagenfurt — Celovec
Alter Platz 20
in na Oktoberstrasse 4.Vse mesarske pripomočke
specialne Solingen nože
dobite v trgovini**Emil Poscheschnig**Klagenfurt — Celovec
Alter Platz 13
Villach — Beljak
Nikolaigasse 10Ni samo drsalna revija
v Celovcuampak tudi trgovina
s pisalnimi stroji

**Alfred
Hausenbichl**

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 31

KAM — samo k
v Laghi — Fužine

Jože Madotto

galanterija, volna vseh vrst, pijače, konfekcija, obutev, pralni stroji in pralni praški, hladilniki.

Obiščite nas in prepričajte se o kakovosti in zadovoljni boste

Strežemo v slovenščini, non-stop, sprejemamo dinarje

Na mejnem prehodu v Ratečah se pokrepčajte v našem bifeju

STROJI,
ORODJA,
STAVBENO
IN
POHISTVENO
OKOVJE

**Josef
Strauss**

VILLACH — BELJAK

PRODAJA NA VELIKO —
Gaswerkstrasse 7PRODAJA NA DROBNO —
Bahnhofstrasse 17

Telefon 042 42, 60 61 in 68 53

"DARWIL,"

Trst

PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4/I-II

GENERALNO ZASTOPSTVO

ZA VSE DRŽAVE

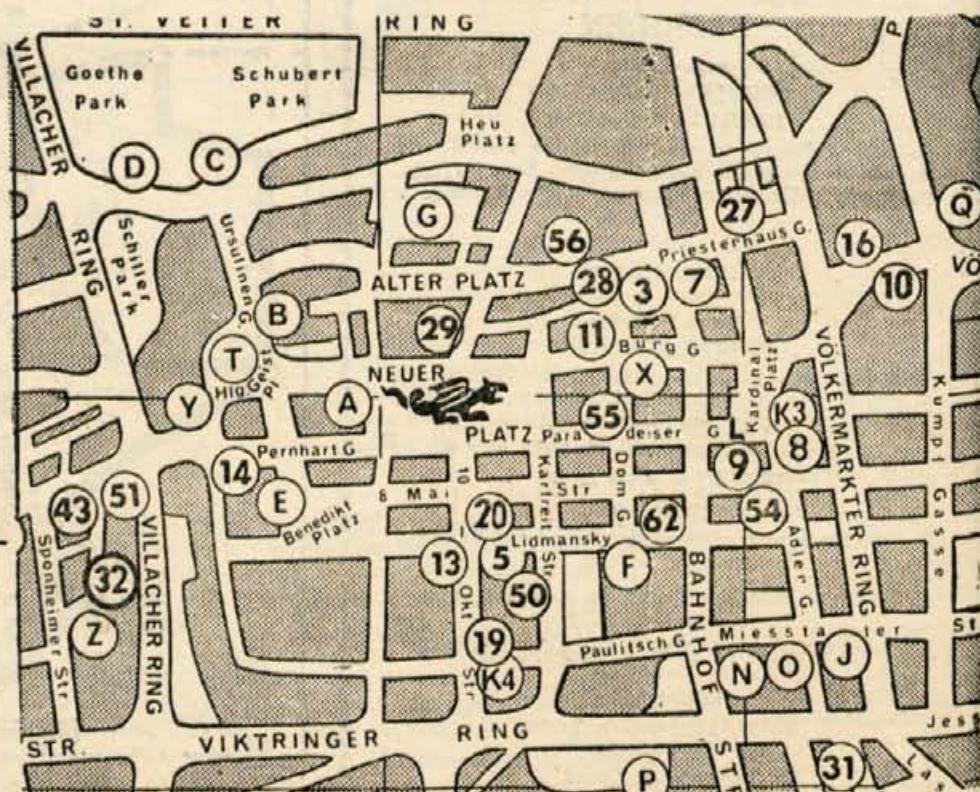
ZA URE DARWIL IN ARETTA

Generalno zastopstvo DARWIL vam nudi največjo izbiro zlatega nakita iz 14-, 18- in 22-karatnega zlata, izdelanega v 42 svetovno priznanih industrijah zlatega nakita.

Za vsak nakup zlatih predmetov dajemo popolno garancijo za čistoto, težo in ceno.

Zlati nakit od 650 lir dalje za 1 gram!

VELIKA IN POPOLNA | V TRGOVSKI HIŠI
RAZPRODAJA | SAMONIG
VILLACH - BELJAK | AM SAMONIG-ECK

Celovško središče

A — mestna hiša

C — gledališče

D — galerija

E — pošta

J — koncertna dvorana

N — deželna vlada

O, P, Q — muzeji

T — avtobusna postaja

ZIMSKA RAZPRODAJA OD 26. I. DO 10. II. 1968

WARMUTH

kudi več

Z NAKUPOM
PRI NAS
PRIHRANITE
DENAR IN CAS

Villach — Beljak

Vsak dan
neprekinitno odprto
od 8 do 18. ure

Ob sobotah
od 8. do 18. ure

Kot vedno
kakovostno in poceni

Glasbila
gramofonske plošče
ojačevalniki
note

MUSIKHAUS HERGETH
KLAGENFURT — CELOVEC
Burggasse 23

Dobra in prijazna postrežba
v slovenskem jeziku

Textil Janesch

KLAGENFURT — CELOVEC
Feldm. Conradplatz 1

ZIMSKA RAZPRODAJA

OD 22. JANUARJA DO 10. FEBRUARJA 1968

30—40 % cenejsa emajlirana posoda za plin in elektriko,
20—30 % cenejsa termovke, čajne aluminijaste ročke,
20 % cenejsa posoda iz jenskega stekla in druga steklena
posoda,
30 % cenejsa gospodinjska darila in gospodinjski pripomočki

POD CENO — SKORAJ ZASTONJ — PRODAJAMO PO LASTNIH CENAH
Sanj za velike in male, čistilci za sneg, snežne lopate,
snežna strugala, ročno orodje in snežne verige za vsa vozila.
20—30 % cenejsa bodo peči na olje in peči za trda goriva.

POMAGAMO VAM STEDITI — ZATO SE VAM SPLACA DOLGA POT.

Eisenhof

Arnoldstein — Villach — Radenthein

ZIMSKA RAZPRODAJA TEKSTILA IN OBUTVE

moške rokavice	35 Asch
damske rokavice	19 Asch
moške nylon srajce	49,5 Asch
damski nylon dežniki	99 Asch
perlor, nogavice	6,8 Asch

Odprto neprekinitno od 8. do 18. ure

Textilhof

KLAGENFURT, Alter Platz 12

Villach — Beljak
Lederergasse 12
Zavesi iz diolena
v bogati izbiri

LODRON

• se ne skrčijo • ni potrebno likati • ne napenjati

v obih hotelih od jutri (nedelja) dalje. Hotel Vitrac v Podkorenju ima prostor od včeraj naprej.

• Tržič — Prostor je v Erjavčevi koči, Tičarjevem domu in Mihovem domu. Koča na Gozdju je zaprla.

• V Ratečah je dovolj prostora pri zasebnikih in v zasebnih gostilnah. Gostilna

Mojmir je zasedena do ponedeljka.

• Tržič — V Tržiču, Podljubelju in na Ljubelju je dovolj prostora. Prav tako je dovolj prostora v planinskih domovih na Kofcah in na Zelenici. V Hrastih pri Tržiču obratuje smučarska vlečnica vsak dan od 9. ure do mračka. Drsalische v Tržiču je odprt.

Turistične informacije

• Bohinj — Dovolj prostora je v vseh hotelih in v zasebnih turističnih sobah. Hotel na Voglu pa je zaseden, medtem ko je v brunaricah še nekaj prostora na skupnih ležiščih. Bohinjsko jezero je zamrznjeno.

• Bled — Na Bledu je v vseh hotelih in v zasebnih

turističnih sobah dovolj prostora. Blejsko jezero je zamrznjeno.

• Kranjska gora — Zasedena sta hotel Razor in Sivec. Dovolj prostora je v zasebnih turističnih sobah, medtem ko je v drugih hotelih prav tako nekaj prostora. V Gozd-Martuljku bo prostor

NE POZABITE!

O B I S C I T E
9. GOSTOVANJE DUNAJSKE REVIE
NA LEDU
Z NOVIM PROGRAMOM »EPISODEN«
REVIIA BO OD 8. DO 18. FEBRUARJA 1968
V SEJEMSKI DVORANI V CELOVCU.
ZACETEK REVIE VSAK DAN
OB 14.30 IN 19.30
V PONEDELJEK, 12. II. 1968. NE BO PREDSTAV

EPISODEN

Vstopnice v potovalnih uradilih:

ATLAS Zagreb, IZLETNIK Celje,
KOMPAS Ljubljana, LJUBLJANA TRANSPORT Ljubljana
PUTNIK, SAP Ljubljana, TRANSTURIST — TT Ljubljana

Komisija za delovna mesta podjetja

Jelovica

Iesna industrija Škofja Loka

razglaša

prosta delovna mesta

KV mizarjev

Pogoj: poklicna šola za KV delavce.

Nastop dela je mogoč takoj.

Vloge za zaposlitev sprejema splošni oddelek podjetja.

UPRAVNI ODBOR
PSIHIATRICNE BOLNICE
Begunje na Gorenjskem

razpisuje
prosto delovno mesto

LIKVIDATORJA OSPEBNIH DOHODKOV

POGOJI: a) srednja strokovna izobrazba — b) 60 delovnih dni poskusno delo.
Razglas velja do 15. 2. 1968.
Kandidati bodo o izidu obveščeni do 29. 2. 1968

TVD Kranj

prireja na pustno soboto,
24. februarja 1968 ob 20. uri
v domu Partizana v Stražišču svojo

tradicionalno MAŠKARADO

Igrajo Veseli Kranjčani s pevcem Petrom Pečarjem
Dostojne maske dobrodoše, najboljše bodo
nagrjene.

Rezervacije vstopnic v gostilni Benedik v Stražišču,
telefon 22-888.

V nedeljo, 25. 2. 1968 ob 15. ur: Otročja maškarada
s tekmovanjem mask.

POSREDUJEMO PRODAJO

I. karamboliranega osebnega avtomobila Zastava 600 D, leto izdelave 1962 s prevoženimi 43.000 km.

Začetna cena
4.000,00 N din

II. poškodovanega osebnega avtomobila NSU-prestis 110, leto izdelave 1967 s prevoženimi 9000 km.

Začetna cena
7.200,00 N din

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 10. do 14. ure pri ZAVAROVALNICI SAVA — PE Kranj — Oldhamska 2.

Pismene ponudbe sprejema ZAVAROVALNICA SAVA — PE Kranj do srede, dne 7. 2. 1968 do 12. ure.

ZAVAROVALNICA
SAVA
PE Kranj

AVTO MOTO DRUSTVO ŠKOFJA LOKA PRIREJA NOV TECAJ

za voznike motornih vozil. Prijave sprejema društvena pisarna Škofja Loka, Jegorovo predmestje številka 10.

KOMPAS JESENICE

SEZONSKI IZLETI V TRBIŽ IN UDINE

Torek: Jesenice—Trbiž ob 14. uri
Cetrtek: Jesenice—Trbiž ob 14. uri

Sobota: Jesenice—Udine ob 7. uri

Odhod avtobusa izpred poslovalnice KOMPAS na Jesenicah s postajališči na rednih avtobusnih postajah.

Cena prevoza: Jesenice—Trbiž ND 10,—
Jesenice—Udine ND 25,—

Pri predhodni prijavi v poslovalnici vam brezplačno rezerviramo sedež v avtobusu.

metalka

Ljubljana - Dalmatinova 2

vam nudi

v svojih poslovalnicah v Ljubljani
TITOVA C. 24
STRITARJEVA 7

UGODEN NAKUP

ALUMINIJSKE POSODE IZ UVOZA
PO ZNIŽANIH CENAH OD

30 - 50 %

	Stara cena N din	Nova cena N din
PONVE za cvrtje 18 cm težke	27.95	14.15
KOZICE težke s pokrovom od 10—50 l	62.25—311.05	35.05—142.65
LONGI težki s pokrovom 5-delni od 30—50 cm	1381.40	690.70
GARNITURA LONCEV (6-delna) od 20—90 l	90.55—407.65	48.90—199.20
GARNITURA LONCEV (4-delna) s pokrovom od 12—18 cm	43.40	27.05
GARNITURA LONCEV (5-delna) od 12—20 cm	63.10	39.40
KOZICE 12—18 cm	3.25— 9.05	2.10— 5.80
GARNITURA (5-delna) 12—24 cm	55.75	34.70
ALUMIN. POKROVKE 12—22 cm	1.20— 1.95	0.75— 1.20
PONVE ZA MLEKO (2.5 l) na pisk	50.35	32.25
PONVE ZA MLEKO s cedilom — 18 cm	22.45	14.40
VRCI ZA MLEKO 3 l	14.40	9.25
VRCI ZA MLEKO 5 l	23.90	14.90
EXPRESS LONGI 4 l	113.85	72.90
itd.		
Na zalogi je skupaj 75 vrst artiklov		

Prav tako pa Vam nudimo po konkurenčnih cenah še sledeče artikle:

PRALNI STROJI — Gorenje

STEDILNIKI (električni, kombinirani, na trdo gorivo) GORENJE
HLADILNIKI — Himo — Ignis — Zoppas

obiščite nas

metalka

OSNOVNE SOLE

France Prešeren,
Simon Jenko,
Stane Žagar
in Lucijan Seljak

V KRAJU

bodo vpisovale otroke v prvi razred osnovne šole v nedeljo, 11. februarja 1968, od 8. do 12. ure v svojih šolskih prostorih. Istega dne bo vpisovanje tudi na njihovih podružničnih šolah.

Sprejeti bodo otroci rojeni leta 1961, in če bo prostor tudi otroci, rojeni januarja in februarja 1962.

K vpisu naj starši prinesejo otrokov rojstni list.

Društvo begunjskih fantov

(Nadaljevanje)

Junija 1964. leta so razvili svoj prapor, na katerega so zelo ponosni. Nosijo ga povsod, kamor skupno potujejo. Ponesli so ga na morje in ga za krst pomočili v slano vodo, nato pa so odšli na vrh Begunjščice (2064 m) in poleg praprora zavrsili, da je odmevalo med gorami, odmevi pa so prenasali besede: »Tu smo mi gospodarji.« So pa tudi po svoje navihani. Ko so šli na izlet v Tolmin, so stopili v vrsto in korakali ter peli po Tolminu, da so ljudje kar zjali od začudenja, ker si niso znali razložiti, kdo neki so ti fantje in kakšna je to organizacija. Seveda je na čelu povorke korakal zastavonoša. Na podoben način so paradirali po Tržiču.

Se ena zanimivost: fantje so prapor sedili sami (da se ne bi usramotili pred dekleti). Na prapor sta dva trakova; na enim traku piše: NAJ ZIVIVO PRI 2-E-NAH – IZ FANTOVSKIE DRUZBE ZA VEDNO ODSLJ V ZAKONSKI JAREM! Sledijo imena vseh, ki so se od leta 1964 poslošili. Naj jih naštetej: Fenčov Franc, Predelnov Andreja, Ga-

šperinov Joža, Užnikov Janez, Stefančkov Janez, Kovačev Domjan, Kupčev Andreja, Cotelnov Miro, Stacov Janez, Koroščev Marjan, Kovačev Miha, Avrov Francij, Gaberčev Francij, Tavčarjev Tonček in Predelnov Joža. Na drugem traku pa piše: Za priateljstvo od beških fantov (od fantov s Koroške Bele).

Občni zbor društva je navadno v začetku jeseni, in sicer vedno v sankaški koči na Gori. Tam fantje poslušajo poročila starešine, zastavonoše in blagajnika. Starešina v poročilu obvesti članstvo, koliko fantov in deklet se je v tistem letu poročilo, o skupnih akcijah in izletih. Zastavonoša poroča, kje vse so fantje potovali s praporom, blagajnik pa o stanju v blagajni.

Poročila starešine so zanimiva in duhovita, zato dva odlomka – nekoliko skrajšana – posredujemo bralcem Glasa. V poročilu na občnem zboru za 1965. leto je bilo med drugim rečeno:

»Prodali smo pet naših deklet, ki so sklenile zakonsko zvezo s fanti izven naših Begunj. Slovesno smo zapili tudi pet fantovščin naših tovaršev, ki jim še

danes izrekam globoko sožalje. Denar od deklet smo skrbno shranili v gostilniško blagajno. S pomočjo gasilskega društva smo odšli na dvodnevni izlet na morje. V Tolminu smo paradirali, na čelu parade je korakal zastavonoša. Drog zastave smo pomočili v morje, odnesli pa smo ga tudi 2064 m visoko nad morjem, to je na vrh Begunjščice. Udeležili smo se treh velikih delovnih akcij, kosili smo seno in otavo in opravljali druga dela.«

Bili smo na občnem zboru gasilskega društva. Naredili smo izlet z volom po naši občini. Volu smo pokazali tudi naše bližnje mesto Radovljico. Razen izložb si je vol ogledal tudi nekaj lokalov, pa tudi postajo mlince...«

Iz poročila za leto 1966:

»Udeležili smo se več delovnih akcij. Pomagali smo kositu seno, kopali smo lame za električne drogove, ki so bili potreben za našo novo razsvetljivo v Begunjah. Pripravili smo k uspehu gasilcev na gasilskih tekmovanjih.«

Zapili smo štiri fantovščine in prodali dve dekleti. Na ljubezenskem polju je bila letošnja letina res rodovitna.

Dobro bi bilo, da ostanemo

med seboj vedno v dobrih odnosih in če se kdo s kom sprej, naj se to čimprej uredi. Zmeraj pa si moramo prizadevati, da bomo čim več lepega doživelj, ker le tako se bomo z veseljem

spominjali naše lepe živiljenjske pomladje.«

Ni kaj reči; begunjski fantje so korenjaki, delovni, družbeni in radi veseli. Le tako naprej.

Jože Vidic

Domači vremenski napovedovalci

Včasih, ko še ni bilo radia in časopisov, so bili kmečkim ljudem napovedovalci vremena različni naravnimi pojavi. Vreme se bo spremenilo, so rekli, če so lastavice letale tik nad zemljo, če so muhe silile v stanovanje in v hleva k živini, če so kokoši posedale po ograjah in si mazale svoje perje z maščobo, ki so jo s kljunom brskale iz neke bradavice tik nad repom. Tudi žabe v mlakih so napovedovali vreme: če so začele reglati, je bil to gotov znak za dež. »Dež bo,«

so rekli stari ljudje, »žabe so žeje in kličejo dež.« Prav tako je bil znak za spremembu vremena san okrog lune (svetel krog). Ce se je do Brnikov, Cerkelj in še dlje slišala lokomotiva ali njen pisk s kamniške proge, je bil to znak za spremembu vremena, za dež. Prav tako je bil znak za dež, če se je močno slišalo do vasi v okolici Cerkelj zvonjenje iz Komende.

Takrat je pihal jugovzhodnik, ki je vedno napovedoval spremembu vremena na slabšče, če pa je pihal severovzhodnik, je napovedoval lepo vreme.

V moji hiši vodijo v klet kamnite stopnice. Ce se ovlažijo, je to jasen znak, da bo v nekaj dneh vsaj nekaj malega dežja, če ne več. Poseben barometer za napoved dežja ima Cizarjeva Franca iz Lahovč, poročena na Rodici pri Domžalah. Njen barometer ne goljuha. Na strehi gospodarskega poslopja ima na železni palici pločevinastega petelinu s košatim repom. Ce se petelin s kljunom obrne proti jugovzhodu, bo v enem ali dveh dneh gotovo dež, če pa proti severovzhodu, bo lepo vreme. Prav, da jo ta barometer le redko kdaj prevara.

Zanimivo bi bilo slišati, kako je s temi napovedovalci vremena drugje.

Anton Zorman

azcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja ● Miha Klinar: Mesta,

ina

98

in mimogrede pove, da žudi, ne da bi svoje začuhoti, ce sodi po sanitejstvu, let: mlajši od njega, zvez kakor mnogi sinovi ustal doma in mirno študirajo najbolj nerazumljivo,

hause die Welt der Austria pribija sanitec stavke naravnost v možgane in svet tistih, ki ropajo krije se že zdavnaj zasnovali napovedala Nemčiji antologijo satiričnih napisanih na njihovih spon River Antholo-

gico in kulturo, mar- to. Tako na primer Edgar na primer Ed- noga, obsoja in bica pred- uga, satiri je na primer raga, cloveka, kmet, ki so n sodniki in ga ubili, prišla ta knjiga v roke, je do kraja odprla oči,

Lehmann in čedalje na svoj sum, da sani- drugega, vohlaže, pred- misli. Nenadoma mu ta včasih student medicine

osvaja s pripovedovanjem o nekaterih ameriških pesnikih in pisateljih, »ljudeh, ki so bodisi s satiro kakor davno nekoč v Evropi francoski pesnik François Villon ali sredi prejšnjega stoletja v Nemčiji Heine pogumno kopali v blatno prst človeške družbe in v svojem delu kazali na korenine krivice, ki zasužnjuje človeka in človeštvo.«

Lehmann še nikoli ni slišal za imena satirika Edgara Leeja Mastersa, satirika mlade, pravzaprav najmlajše Amerike, ali Theodorja Dreiserja, ki sluči zlu Chicaga kranki z obraza v podobi nekega multimiliarderja brezobzirno in s potezami svojega pisateljskega peresa v pravi luči, taki, da bi bili biblijski mestni Sodoma in Gomora v primerjavi s sodobnim Chicagom pravo prebivališče človeške čednosti in poštenosti, ali Sherwood Anderson in drugi, ki se lotevajo gnilobe in umazanosti ameriške družbe brez ovinkov in naravnost in s tako jedokstjo, cesar si v zgodovini nemške književnosti iz izjemo Heinricha Heineja došle še nibče ni upal, kakor da nemške pesnike in pisatelje še danes straši osvraženost, ki si jo je s strani vladajočih nakopal Heine in zaradi katere je moral za vselej zapustiti Nemčijo in oditi v Pariz, kjer je umrl.

Res, na eni strani fronte, samo dobrih sto kilometrov od tu, kjer zdaj Lehmann vozi in vodi vojaški sanitetni avtomobil, je pokopan veliki nemški pesnik, človek, nekoč navdušen nad meščanskim revolucionom, ki se je same prislikledi k stari oblasti in ki ni izpolnilo in uresničilo etičnih načel revolucionje o človeški svobodi, enakosti in bratstvu; meščanstvu, ki je razničilo revolucion, ker ni družbe in človeka notranje preobrazilo.

Prisliniti se na oblast, potem pa ravnati kakor bivši oblastniki, razničijo sleherno revolucion, najsi jo je izbojevalo ljudstvo s svojimi žrtvami v upanju, da bo postala družba »spravična« in »človeška«.

Prav to razmišljajoč pripoveduje bivši študent medicine je moralno skeleti Heineja, da je nehal verjeti v nemško meščansko revolucion, ki se je izrodila v to, kar je Nemčija že skoro pol stoletja, država skrajnega nacionalizma, v kateri netijo že od združitve Nemčije nacionalistično nestrnost do vsega, kar ni »nemško«, nestrnost, ki jo vcepijo že otrokom v šoli, najbrž samo zato, da bi jih lahko kasneje uporabili kot »jeklene in nepremagljive vojak« pri uresničevanju imperialističnega in kapitalističnega pohlepa na vrhov nemškega pridobitvenega meščanstva.

»Ich habe das erst in diesen Kriegsjahren erfahren,« razlagajo bivši študent medicine Lehmannu, ki so mu prav tako vojna leta odkrila pravi obraz nemškega nacionalizma, čeprav o tem molči in raje posluša münchenskega študenta, razlagajo študentovih spoznanj v minulih letih, ki so mu odkrila to, kar je Heine že zdavnaj slutil in čutil in zaradi cesar se je ta, v »domovini« še vedno »namenoma zapostavljeni« pesnik, po razočaranju nad meščansko

revolucijo pridružil tistigni, ki so videli uresničitev idealov revolucije v socializmu.

Ali se ni Heine že ogreval za »utopični socializem« in si celo želel »aproletarske revolucije«, čeprav je v taki revoluciji videl »propad« kulture in tudi »svoj konec«, ker ni verjal, da bi preprosto ljudstvo kdaj lahko dojelo in cenilo tudi umetnost. Ali ni zatrjeval, da ga to prav nič ne boli in da mu je prav malo mar, če bodo »štacunarji« trgali njegove knjige in zavijali v njegove pesmi sladkor.«

In vendar, ali se v tem ni motil? Kaj bi reklo o preprostem ljudstvu danes? Ali ga ni preprosto ljudstvo mnogo bolj sprejelo vase kakor nemško izobraženstvo? Ali ni ljudstvo sprejelo na primer njegove pesmi »Lorelei« za svojo pesem, ki jo pojo, čeprav niti ne vedo, da je Heinejeva? In ali izobraženstvo, ki »razume in dojema umetnost«, zaradi »biča«, ki ga je s svojo besedo vihtel Heine nad nemškim meščanstvom, ne zapira Heinejeva dela v univerzitetne knjižnice, ker se kljub »visoki umetnosti« Heinejevega dela boji, da bi Heinejeve pesmi »razrahljale nemško zavest in patriotizem v nacionalizem in v vojno vpreženega ubogega Konrada«. Boje se, da bi »ubogi Konrad« ne videl preko slepočnic in da bi zdaj ne imenoval vojne s pravim imenom, kakor so jo imenovali ujeti Francozi v tisti preprosti popevki z besedo »sramotna«?

»Dieser schändliche Krieg-sette guerre infâme,« poudari bivši medicinice. »Schändlich, die Schande! Ja, nur das, nur die Schande sei der richtige Ausdruck für den Krieg!«

Tudi Lehmann pritrjuje, da je vojna sramota; sramota za sleherni narod, za vse človeštvo.

»Ja, Schande und Unsinn!«

»Ja, auch der Unsinn!«

»Ja, auch der Unsinn!« se strinja bivši medicinski študent Razen strahotnih milijonskih izgub v ljudeh in splošne bede v vojskujočih se državah še nobena stran ni dosegla »koristi«, ki si jih je od vojne obeta. Tudi bogataši in vojni dobitčarji razen v Ameriki, kjer se kri, prelita na evropskih bojiščih, spreminja v zlatolastnikov oboroževalne industrije, niso in najbrž ne bodo nikoli prišli na svoj račun. Ce jim ga ne bo prečrtała revolucion kakor v Rusiji, bodo že prva leta po vojni spoznali, da niso pridobili ničesar. Z vojnama, tudi največjimi, se ne da ničesar dosegči. Take je že davno nekje rekel Voltaire.

Teda kdo bi upošteval te besede francoskega pesnika, pisatelja in filozofa?

Vam v pouk

Zajec

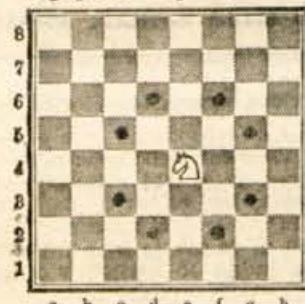
Vsi ga poznamo, domačega in divjega. Radi se pošalimo z njegovimi dolgimi ušesi in njegovo strahopetnostjo. Prav nič čudnega, da je nedolžen zajček tako boječ. Od človeka do volka, od psa in kragulja, lisice in črnega krokarja, vsi ga preganajo, ker si žele pečenke njegovega mesa. Zajček mora biti vedno čuječ, vedno pripravljen na beg. Teče v cikcaku, sem in tja, da zadržuje sovražnika za seboj. Kadar pa je zajček brez strahu, ga moremo opazovati, kako prevraca kozolce, poskakuje in se igra s svojimi mladiči.

**Sah
Skakač**

Skakač je najbolj nenačadna figura. Edino on lahko preskakuje nasprotnikove ali lastne figure.

Tudi premika se po šahovnici čisto drugače kot ostale figure. Njegovi skoki imajo obliko črke L.

Oglejte si diagram:

Beli ima na voljo osem potez:

$\text{Se}4 - \text{d}2, \text{Se}4 - \text{c}3, \text{Se}4 - \text{e}5, \text{Se}4 - \text{d}6, \text{Se}4 - \text{f}6, \text{Se}4 - \text{g}5, \text{Se}4 - \text{h}2.$

Nič se ne boj, mama!

Srečko hodi v drugi razred. Bister deček hoče vse vedeti, vendar marsikaj še ne more prav razumeti. Se ni dolgo, kar sta se mladi atek in še zelo mlada mamica nekaj sprla. Toda nekaj majhnega je bilo, da Srečko s priostrenimi ušesi ni mogel ujeti, kaj je bilo tisto. Najbrž pa sta bila po težkem delu v tovarni utrujena in sta se za prazen nič sprekla. Kar naenkrat je ati rekel: »Kar od hiše grem, saprabolt.« In je šel. Se placea ni utegnil obleči.

Srečko vzame dogodek zares. V eni sami sapi je bil pri stari mami v kuhinji in ji oznanil s solzami v očeh: »Mama, naš ati je šel po svetu in ga ne bo več domov.« Otrok prebridko joka. Brez atija vendar ne morejo živeti.

Stara mama hiti kar v copatah na pomoč. Razburjeni ati se je medtem že vrnil in ulegel na divan. Srečkova mama se je muzala okoli štedilnika. Čudno, da nič ne joka in nič ne reče.

Minilo je nekaj mesecev.

Ptičke pozimi

Ko sem prišla domov, sem videla očka, kako je delal ptičjo hišico. Prišla je luda zima in ptičke so brez hrane. Tudi jaz rada pomagam ptičkom, da ne poginejo. V ptičjo hišico sem nasula proso in bučnic. Ni bilo dolgo, ko sem zagledala majhnega vrabčka, kako je zobal proso.

Ves dan opazujem na oknu ptičke, kako iščejo hrano. Tudi v šoli imamo ptičjo hišico. Nekega dne sem v globokem snegu našla majhnega vrabčka, ki ni mogel ven. Vzela sem ga in odnesla domov. Bil je ves zmrznjen. Ko se je doma pogrel, seri ga spet sputila.

Tončka Novak, 4. c,
osnovna šola France
Prešeren, Kranj

Srečko se je igrал pri stari mami. Čudno, da se odrasli ljudje tako brž skregajo. Danes je stari ata že ves dan huš. Stara mama se ga je naveličala in rekla, naj ji gre izpod nog. Stari ata je užajan, vzame klobuk in gre. Prav zares gre.

Tedaj je mali Srečko za sočnike: »Nič ne maraj, stara mama, saj se bo vrnil, saj se je naš ati tudi.«

Darina Konc

Taborники ob novoletni jelki

Taborники smo novoletno jelko pripravili že zelo zgodaj. Bila je precej velika, lepo okrašena, pod njo pa je gorel umetni ogenj. Zbrali smo se v avli naše šole. Tja smo povabili tvoj ravnateljico in še druge tovarišice. Posedli smo okrog jelke in jo občudovali. Bilo je zares lepo.

Začela se je proslava. Najprej smo se spomnili dneva

JLA. Potem se je vrstilo petje in deklamacije. Najbolj svečano je bilo takrat, ko smo sprejemali nove taborниke. Ustali smo, ko so prisegali. Jaz sem bil sprejet že lani. Po proslavi smo dobili taborniške izkaznice.

Nato smo novoletno jelko prenesli v razred. Prižgali smo kresnice, da je bilo še lepše. Poslali smo se in rajali ob njej še nekaj časa. Nazadnje smo si voščili in obljubili, da bomo pridni taborniki v novem letu.

Cvetko Gros, 4. r,
osnovna šola France
Prešeren, Kranj

Kaj sem zvedela med odmorom

Med velikim šolskim odmorom malicamo in smo začeli ure malo manj šolski in uradni. Kaj vse sem zvezela danes.

Micka: Veste, tovarišica, danes leto so umrli naša stara mama.

Francelj: Kdaj boste pa prišli na naš konec? Veste, se bomo preselili v novo hišo.

Pepca: Pri nas smo spet dobili telička.

Jožek: Poglejte Jernejevo nalogu, je sam podpisal mama.

Alenka: Pri nas je neki pisatelj na počitnicah.

Lojze: Pred našo hišo se je ustavil nemški avto. Gospod je odpril okno, pokazal zemljovid in vprašal, kje pelje pot na Jezersko. Po nemško. Jaz sem rekel: Ja, geradeaus. Nemški gospod se je nasmejal in mi dal vrečko bonbonov in pet zvečilnih.

Darina Konc

Beli snežek naletava

Leto 1967 je šlo h koncu. V slovo staremu letu so snežinke prekrale naravo z belo odojo. Sedela sem pri oknu in opazovala čudoviti ples snežink. Veter se je pojgraval z njimi in jih od časa do časa še bolj zavrtel. Drobne kristalne zvezdice so tiho padale z neba ves dan in še ponoči. Ko sem se zjutraj prebudila, sem bila vesela, da je sedaj res prava zima.

Otroci se snega veselijo, živali v gozdu pa trpijo lakoto in mraz. Ptički se žalostno stiskajo ob veje. Zato v teh dneh ne pozabimo nanje. Natrosimo jim v krmilnice zrnja in suhih drobtinic. Beli snežek prinaša na zemljo otrokom veselje, živalim v naravi pa trpljenje.

Mateja Žgajnar, 3. b,
osnovna šola Matija
Valjavec, Preddvor

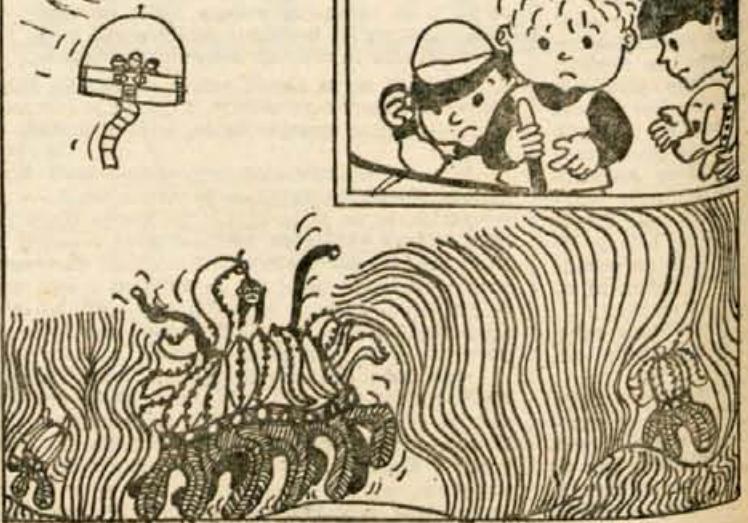
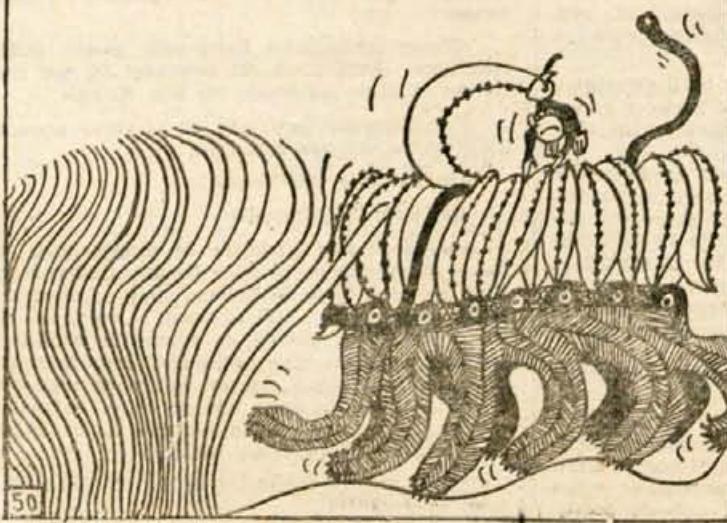

V NAVDUŠENJU NAD PLENOM
SE JE POŠAST PRIBLJALA
OBMOČJU, NA KATEREM JE
RASLA VISOKA ŽIVA TRAVA.

ZAJDEJO V TEŽAVE.
TUJ POSAŠTI LAJKO

REŠEVALGI SO SE
KMALU PRIKAZALI.

ZDI SE MI, DA JE
POŠAST V
ŠKRIPCIH.

Docent dr. Herbert Zaveršnik

Želodčna obolenja

Razjeda na dvanajstniku je pravzaprav izraz dogajanja v možganih. Obolevajo ljudje, ki so pod stalno živčno napetostjo, ki prihajajo v svojem poklicu ali pa v družinskom življenju do ponovnih konfliktov, in taki, ki opravljajo zelo odgovorne menagerske poklice. Zanimivo je, da oboleva na dvanajstniku predvsem krvna skupina »0«, atletski oz. mišični tip človeka, nizko raščeni, pikničarji, medtem ko obolevajo na želodcu najčešče visoko raščeni in suhi ljudje.

Bolniki, ki imajo rano na dvanajstniku, nam najčešče pripovedujejo, da so bolečine nastopile iznenada, da jih boli predvsem, kadar je želodec prazen, to je zjutraj na teče, potem kake 3 do 4 ure po jedi, in kar je najbolj značilno, bolečina jih zbuja iz spanja tam nekje po polnoči. Če kaj malega popijejo ali pojedjo, bolečina preneha. Tek je pri teh ljudeh neokrnjen, trpijo pa na trdovratnem zaprtju. Močno spahujejo, prej bi rekli, da se rede, karor pa da hujšajo. Bolniki z rano na želodcu tožijo, da nastopajo bolečine, ki so včasih izredno močne, kako uro po jedi in trajajo dolgo časa. Iz strahu pred bolečinami ti ljudje poredkoma jedo, sicer pa tudi nimajo teka, zaradi tega hitro hujšajo. Značilno, za razjede je, da se bolečine pojavljajo zlasti spomlad in jeseni. Taki bolniki so mesece brez težav, potem pa se brez pravega vzroka zopet pojavijo bolečine, ki trajajo tedne, pa tudi meseca. Težave so včasih tako mučne, da bolniki sami prosijo za operacijo, do katere smo pa precej zadružani, zlasti če so bolniki mlajši od 45 let.

Strah, da bi rana na želodcu ali dvanajstniku postala rakasta, ni upravičen. Prava redkost je, da bi se rana na dvanajstniku izrodila. Gleda ran na želodcu pa vemo točno, katere bi lahko čez čas pomenile nevarnost in katere ne, zato tudi takim ljudem, ki imajo razjede v bližini izhoda iz želodca ali v bližini poziralnika, svetujemo čimprejšnjo operacijo, če se rana v nekaj mesecih ne zazdravi. Na splošno je pri zdravljenju potrebno čim tesnejše sodelovanje bolnika z zdravnikom; bolnik mora biti discipliniran in se kolikor mogoče držati zdravnikovih navodil. Le v takem primeru lahko upamo, da se bo rana zabrazgotinila in da bo bolnik trajno rešen težav, ki mu grenijo življenje.

ŽELODČNI RAK

Če bi človeštvo izdalo za raziskovanje raka le desetino tega, kar potroši za oboroževalno in vsemirske tehnologije, bi bili verjetno mnogo bliže rešitvi tega življenjsko važnega problema, kot pa smo. Umrljivost zaradi raka je izredno velika: v Ameriki umre vsake 4 minute zaradi te bolezni en človek, zaradi raka na želodcu pa vsakih 18 minut eden.

Kaj je pravzaprav rak? Celice našega telesa se iz sedaj nedognanega razloga začnejo izredno hitro množiti, pri čemer uničujejo okolno zdravo tkivo, prehajajo v mezgovnice in kri ter v oddaljenih delih telesa, kakor so jetra, pljuča, kosti in drugi organi, ustvarjajo nova žarišča, zasevke ali metastaze, kakor temu strokovno pravimo, s čimer človeka ugonobe.

Hitro rast rakastih celic lahko primerjamo z rastjo ploda v materinem telesu. Iz ene same oplojene celice nastane v 9 mesecih plod, ki je težek okrog 3 do 4 kg. Te celice so se morale neznansko hitro množiti, da je iz mikroskopsko majhne enote nastala v tako kratkem času masa, ki se da tehtati s kilogrami. Tako hitro se razmnožujejo rakaste celice. Zato pravimo, da posnemajo embrionalno rast.

Verjetno sodeluje pri nastanku raka več različnih činiteljev. Prav možno je, da je virus raka, kolikor sploh gre za virusno obolenje, domač pri mnogih ljudeh, čeprav na raku ne obolijo. Delovanje rakastega virusa si razlagamo nekako tako, kakor ponosanje nekih drugih virusov. Če smo se na primer v mladosti okužili z virusom (neznatno majhno živo bitje, ki ga gojimo lahko samo na živih podlagah), ostane ta vse življenje gost v našem telesu; zaznamo ga pa kot boleznskega povzročitelja le, kadar imamo visoko temperaturo ali pri ženah pred menstruacijo, v obliki mehurčastega, kasneje ocvirku podobnega izpuščaja na ustnicah.

Nadaljevanje prihodnjic

Abeceda za sedemnajstletnice

Ni dolgo tega, peljala sem se z avtobusom, ko sem skozi okno na neki postaji opazila dekle, kakih sedemnajstlet jih je imela ali celo manj. Tisto, kar je pritegnila mojo pozornost ni bila njena obleka. Imela je hlače in bundo, kot se oblačijo sedaj pozimi skoraj vsa mlada dekleta. Kar zazbeba pa me je, ko je dekle obrnilo glavo. Lice, čelo, brada, celo malo po vrsti je segala strašno mozoljasta koža, ki se ji je videlo, da jo lastne nikakor ne pušča pri miru, ampak jo neprestano stiska. Ob straneh si je nesrečno dekle sicer z lasmi skušalo zakrivati lice. Vendar tudi lasje niso bili lahni in

blesiči, da bi se jih človek kar dotaknil. Bili so suhi, od neprestanega tupiranja lomljivi in razcepljeni, brez vsakega leska.

Ko je avtobus odpeljal dalje sem premisljevala, kako malo je pravzaprav potrebno, da se izognemo tako strašnemu izgledu. V naslovu sicer piše o abecedi, vendar ne o tisti, ki se začenja z A. Mislim in upam, da mi nobeno mlado dekle ne bo zamerilo, če rečem, da se abeceda za mlada dekleta začne s H — kot higiena, Mastni, štenasti lasje, umazan vrat in pogrizenih nohijih prav zares ne sodijo k sedemnajstim letom. Pravzaprav k nobenim ne. Vendar so prav ta leta zadnja meja,

ko morajo bigienske navade preiti v kri, kot se temu reče. V tem pa je tudi alfa in omega vse skrbi za nego. Ne pomaga nobeno izgovarjanje na to, da v hiši ni kopalnice. Vrat bo čist tudi, če se ga umije v lavorju ali škafu. Pa še nekaj: čistoča traja samo 24 ur. V nekaj nadaljevanjih se bomo skušali dotakniti vseh tistih malenkostil, ki nas sicer zamudijo vsak dan samo pol ure, dajejo pa nam videz svežine in negovanosti sošolkam v zavist in vzgled. Prihodnjic bomo govorile o tem ali se znamo umivati.

(Nadaljevanje sledi)

Kaj nam pristoji

Morda kupujete blago za bleko ali kostim in se ne morete odločiti, kaj vam najbolj pristoji.

Seveda morate najprej posmisli na svojo postavo, višino in barvo svojih las, oči, polti...

Vitki ženi nizke rasti dobro pristojijo svetla enobarvana blaga, droben vzorec pepita, pokončne črte, gabarden, tenek tvid z diskretnim dvobarvnim vzorcem. Nikoli pa ne sme izbirati lameja, satina, duchesa in žameta, ker vsa ta blaga preveč poudarjajo njene oblike.

Manjši, toda debelejši ženi ne pristojijo svetle barve. Nosila naj bi oblačila iz blaga, ki lepo pada, temnejše odtenke, vzorec pepita, pokončne črte, gabarden, tenek tvid z diskretnim dvobarvnim vzorcem. Nikoli pa ne sme izbirati lameja, satina, duchesa in žameta, ker vsa ta blaga preveč poudarjajo njene oblike.

Visoka in vitka žena ima dejansko postavo manekenke in se sme popolnoma zanesti na svoj okus, če razodeva smisel za harmonično oblačenje. Taki ženi lepo pristojijo tanke in debela blaga, mehko in trdo tkanje, svetle in temnejše barve, blaga s črtami, kari-rasta blaga, skratka — vse.

Visoka in močna žena ne sme nositi svetle barve, nikakor pa ne karirastega blaga. Med blagi naj izbira tiste, ki so srednje debela, podložen jersey, tvid v dveh barvnih odtenkih, volneni krep, volneno flanelo, polnejšo svinco brez leska...

Novi čevlji — utrujene noge

Povabljeni ste na večerno slavlje, toda vaše noge so utrujene, čevlji, ki bi jih radi obuli, pa so tako trdi. Na hitro si zmasirajte noge po umivanju s kremo, potem pa jih posušite s smukcem. Enako tudi čevlje. Videli boste, da bo pomagalo.

Pokvarjen dan

Meta: Pozdravljeni, Jana! Kako? Zdrava si videti. Pa kilogrami? Se redno tehtaš?

Jana: Ja, tehtam se tisti dan, ko mi gre vse narobe.

Meta: Zakaj?

Jana: Zato, ker je to zame že tako pokvarjen dan.

Kotiček za ljubitelje cvetja
Svetuje ing. Anka Bernard

Škodljivci sobnih rastlin

Vrtnar okrasne rastline med vzgojo redno škropi. Ker pa doma na škroljenje lončnic preradi pozabimo, ni čudno, da se sčasoma na njih razmnožijo škodljivci. Če se škodljivci močno namnožijo, izgubi rastlina zaradi stalnega sesanja dragocene hranične sokove in sčasoma žalostno shira in odmre. Zato je tudi za sobno vrtnarjenje potrebna priročna škropilnica, primerno škropivo in pa seveda nekaj znanja in dobre volje.

Pogosto se naseli na fikus, asparagus, japonsko trdlesko (evonymus) oleander, bršljan, pa tudi na druge lončnice kapar. Sprva sesa le ob listnih žilah, posebno še na spodnji strani listov, kasneje pa se razširi na vso rastlino. Spoznamo ga po rijavkasto-sivi kapici, ki jo z nohtom zlahka odstranimo. Pod tem ščitkom sesa kapar. Zaradi voščene kapice ga teže uničimo kot druge škodljivce. Škroljenje mora biti precej pogosto. Če se je na naš fikus ali oleander naselil kapar, ga zalijmo ali poškropimo vsake tri tedne z metasystoxom, ki ga rastlina vrsko. To je najučinkovitejše sredstvo za zatiranje vseh sesajočih škodljivih žuželk.

Razen dobro znanih listnih uši napadajo nekatere lončnice tudi krvave uši, spoznamo jih po beli vatasti prevleki, v katero so odete. Pelargonije, lantane, fuksije, sinerarie in še nekatere sobne rastline napadajo bele mušice, ki sesajo na spodnji strani listov. Brž ko se jim približavamo, odlete. Zato jih je teže zatreći.

Za zatiranje omenjenih škodljivcev na sobnih rastlinah je na voljo precej učinkovitih škropiv. Ker so nekatere za človeka hudo strupena, je bolje, da izbiramo med manj nevarnimi škropivi. Najpogosteje se uporablja za škroljenje etio!, ki učinkuje na vse omenjene škodljivce.

Posebno nevaren škodljivec sobnih rastlin je rdeči pajek, ki sesa na spodnji strani listov. Listi so prepreženi z nežnimi pajčevinami, med katerimi s povečevalnim steklom razločimo rdečega pajka s svojo zaledo. Za zatiranje uporabljamo metasystox ali diazinon, ki sta močno strupena pripravka. Pri uporabi bodimo zelo previdni ter se skrbno ravnavmo po priloženih navodilih na škropivu.

Hrana v morju

Hitro naraščanje števila prebivalcev na svetu je problem, s katerim se znanstveniki že dlje ukvarjajo. Zaradi bojazni, da bi za človeštvo nekoč utegnilo zmanjšati hrane, se znanost ozira po novih virih pridobivanja hrane. Menijo, da se v morjih skriva še veliko snovi, ki bi jih lahko pridobivali in predelovali. Prav sedaj se znanstveni

niki oceanografskega laboratorija v Edinburghu pripravljajo na podrobnejši pregled oceanske vode s posebnimi instrumenti.

Tovorne in meteorološke ladje iz Velike Britanije, Islandije, Danske, Švedske, Združenih držav Amerike in drugih držav bodo vlekle za seboj občutljive elektronske naprave po severnih delih Atlantika. Naprave bodo beležile temperaturo morja, odstotek soli, gibanje morskih tokov in pa množino planktona. Preučevanje planktona je posebno važno zato, ker je tam največ rib. Ladjam za ribolov bi lahko natančno določili mesta, kjer se zadržujejo jate rib.

Znanstveniki pravijo, da bomo morali začeti jesti tudi tiste ribe, ki jih imamo danes za neužitne. Prav tako kaže, da bomo v bližnji prihodnosti iz mnogih vrst manjših rib in rakcev pridobivali beljakovine.

Ubogi šefi

Neki angleški list je izvedel med bralci anketo, kaj misijo o svojem šefu. Odgovori so bili zelo zanimivi.

- Če je šef mlad, ne ve ničesar.
- Če je prijazen, je familiaren.
- Če dovoli popiti kozarec vina, je pijanec.
- Če se pogovarja z vsemi, je čenča.
- Če se ne pogovarja z nikomer, je ohol.
- Če zahteva, da je treba spoštovati vsa pravila, ki veljajo v podjetju, je pedanten.
- Če mu je vseeno, je zanikrn.
- Če nadzoruje vse oddelke in spremlja delo, je radoveden.
- Če pa pusti vse ljudi pri miru, je lenoba in slab šef.

Tarzan centralne Azije

Tudi Sovjetska zveza ima svojega Tarzana. V nasprotju s priljubljenim junakom načinov ameriških filmov je sovjetski Tarzan majhne rasti, ima nenevadno dolge in močne roke, telo pa prekrito z dlakami.

Manjši državni deficit

Ves svet je obšla fotografija sedmih deklet neke britanske ustanove, ki so se odločile vsak dan delati pol ure več, da bi tako pomagale svoji domovini v ekonomski krizi. Nedavno tega je šestdesetletna učiteljica v pokolu Mary Manuel poslala vladni ček za 64 funt šterlingov, to je okoli 200 tisoč starih dinarjev in pismo, v katerem prosi ministra za finance, naj uporabi njene prihranke za zmanjšanje državnega deficitu. Minister James Callagan ji je osebno odgovoril in se ji zahvalil za najlepši izraz patriotskega. Tako se je britanski državni deficit, ki znaša 33.444.000.000 funt šterlingov zmanjšal za 64 funt šterlingov.

Pravijo mu Šijar Satarov. Njegovo nenavadno življenjsko zgodbo je pred dnevi objavil časopis Izvestja. Šijar Satarov je bil edini sin v pastirski družini, ki je živel sredi planin sovjetske centralne Azije. Starši so umrli, ko je bil star dve leti. Takrat je Šijar brez sledu izginil. Vse iskanje je bilo zaman. Razglasili so ga za mrtvega in ga kmalu pozabili.

V kraju, kjer je izginil, je začela kmalu krožiti legenda o divjem človeku, ki živi v pečinah in ima zelo nečloveški glas. Po sedemnajstih letih so Šijara ujeli. To je bilo leta 1954. Ujeli pa so ga šele po hudem boju, saj se je divje branil. Resno je ranil tri sovjetske znanstvenike in štiri milicijske. Začeli so ga natančno opazovati. Na prvi pogled ni imel ničesar skupnega s človekom, bil je prava bela opica. Ni znal govoriti, niti ni razumel, kar so mu pravili drugi. Bil je nenevadno odporen, saj je lahko spal tudi na snegu. Brez hrane je vzdržal tudi po več dni. Jedel pa je najraje surovo meso.

Kasneje so ga odpeljali k njegovemu stricu. Sedaj baje že vse razume, kar mu govorijo, vendar pa sam ne zna govoriti. Odgovarja le z gibi in mrmarjanjem.

Znanstveniki se stalno zanimalo za nj. Te dni bodo celo objavili knjigo o preučevanju tega nenavadnega človeka. Za knjigo je med znanstvenim svetom že sedaj veliko zanimanja. Založniške hiše iz enajstih evropskih držav so že poslale ponudbe, da bi knjigo izdale.

Z alkoskopi nad parlament

Pred časom uvedena novost na angleških cestah, da so namreč začeli uporabljati alkoskope za preverjanje treznosti voz-

Pozabljeni sposojevalci

Uprava knjižnice v Chicagu je bila že vsa iz sebe zaradi ogromnega števila nevrjenih knjig. Nekdo je prišel na pametno misel, ki naj bi pomagala vsem tistim, ki se boje prineseti knjigo nazaj, ker so jo pač imeli predolgo. Po časopisih in po radiju je uprava razglasila, da sprejemajo knjige nazaj tudi anonimno. Pred vhodna vrata so postavili zabolj z odprtino, kamor lahko pozabljeni vrnejo knjigo, ne da bi se moral pojaviti v knjižnici. Uspeh je presegel vsa pričakovanja. V prvih štiriindvajsetih urah so pozabljeni vrnili 104.893 knjig.

nikov, je povzročila mnogo hude krvi. Vendar se je našlo nekaj ljudi, ki so z navdušenjem pozdravili to novost v Veliki Britaniji. Predlagajo namreč, naj bi te teste uveli tudi v angleški parlament. Razlaga je čisto preprosta: če nekdo ne more prianjati voziti avtomobila, kako naj bo potem morali lordi in člani spodnjega doma pihati v alkoskop, preden bi lahko izglasovali kakšen zakon.

Nova barvna televizija

V zvezi z raziskavami vesolju so sovjetski strokovnjaki izpolnili tridimensio- len sistem barvne televizije. Za sedaj je že zelo drag, zato ga uporabljajo le v industriji in pa pri vesoljskih raziskavah. Menda pa je le se vprašanje časa, da bodo nov sistem začeli uporabljati tudi druge. Princip delovanja tridimensio- nalne televizije je naslednji. Človek dojem- stvari v reliefu, ker nas je narava obdarila z očesi, ki sta za okoli 65 milimetrov oddaljeni. Vsako oko vidi predmet s svojega zornega kota in tako nastane vtis prostornosti. Pri televiziji pa rešuje problem prostornosti dva oddajnika, ki oddajata po dve slike. Slike ustrezata pogledu levega očiroma desneg očesa. Razen tega so se veda televizijski sprejemniki zapletenejši od navadnih.

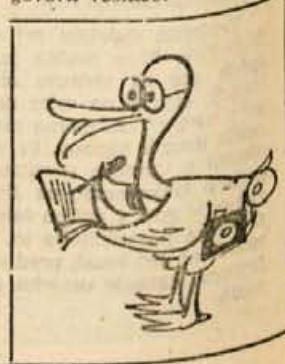
Nenavadna nesreča se je zgodila v neki stranski ulici v Hamburgu. Z veliko hitrostjo je prigolopiral vprežni voz po ulici in zadel v neki parkiran avtomobil. Voznik je prisegel, da ni pijan, ampak njegov konj. Minogradec sta na poti domov zavila v gostilno, kjer je kupil tri steklenice piva — eno za sebe, dve pa za konja. Njegov konj je star že dvajdvajset let, ni več kaj dosti pri mečih, zato mu je pivo udarilo v glavo. Nejeverni policajci so poklicali veterinarja, vendar se je pokazalo, da je voznik govoril resnico.

— Do semle stane osemsto tisoč... Ali vas avto še vedno zanima?

— Gospodična, dovolite, da vas malo pospremlim!

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevniki ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevniki ob 19.30 uri.

SOBOTA — 3. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za solarje — 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Iz albuma skladb za mladino — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Kar po domače — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Možiček — baletna pantomima — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Popkve iz studia 14 — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Od melodije do melodije — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Igramo beat — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ivom Robičem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fono-teke radia Koper — 20.10 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S plesom in plesom v novi teden — **Drugi program** — 20.05 Glasbena pravljica — 20.15 Malo glasbeno popovanje — 21.20 Narodne v predrah Franceta Marolta — 21.40 Junaki koncertnih dvojan — 22.00 Ples v noči — 23.00 Ura pri Sergeju Rahmaninovu

NEDELJA — 4. februarja

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.40 Skladbe za mladino — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Še pomnite tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dečja — 10.45 Nedeljski mozaik lepih melodij — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.15 Iz operativnih partitur — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.00 Popoldne ob lahki glasbi — 14.30 Humoreska tega tedna — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Arije iz Verdijevih oper — 17.30 Radijska igra — 18.00 Igrajo veliki revijski orkestri — 18.30 Nekaj posnetkov s koncerta tenorista Antona Dermota — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Se-

renadni večer **Drugi program** — 9.35 Igramo, kar ste izbrali — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.15 Odmevi zgora — 14.35 Rusalka — opera — 16.58 Komorne miniaturre — 17.35 Izložbeno okno — 19.00 Strani iz slovenske proze — 19.20 Lahka glasba današnjih dni — 20.05 Iškanja in doganjanja — 20.30 Iz repertoarja komornega zboru RTV Ljubljana — 21.20 Nedeljska reportaža — 21.30 Koncertni drobiž — 22.00 Glasbena skripta — 23.00 Nočni koncert

PONEDELJEK — 5. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovneže — 9.10 Iz jugoslovanskih studiov — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Coctail melodij in plesnih zvokov — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz Schubertove zakladnice — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Dva venčka slovenskih narodnih — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Razpoloženska glasba z velikimi zabavnimi orkestri — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Nastopa mešani zbor iz Gorjancev — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Pojeta mezzosopranička Božena Glavakova v Miro Branič — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Signalli — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Vice Vukom — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra in zborna Slovenske filharmonije — 22.10 Radijih poslušali — 23.05 Literarni nočturno — **Drugi program** — 20.05 Nadaljevanje tečaj nemškega jezika — 20.20 Izbrali smo vam — 21.20 Zabavni intermezzo — 21.30 Orgelsko delo Johanna Sebastiana Bacha — 22.00 Literarni večer — 22.35 Partita v h-molu — 23.00 Cocail jazza

TOREK — 6. februarja

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Slovenske narodne poje Arnošt Arčon — 9.40 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 V ritmu današnjih dni — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Burleska za klavir in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri irskih gardistov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Pet minut za novo pesmico — 14.25 Iz partitur Emila Waldteufla — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 V torek nasvidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zdravljica in še dva zborna na pesnitve dr. Franceta Prešerna — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Cetrtkov večer

Grenoble 1968 — 20.00 Radijska igra — 20.45 Pesem godal — 21.15 Deset pevcev — deset melodij — 22.10 Glasbena mediga — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nočturno — **Drugi program** — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbene vinjete — 20.05 Svet in mi — 20.20 Vedno lepe melodije — 21.20 Češki madrigalisti — 21.40 Komorna muzika Georga Fridricha Händla — 22.00 Jugoslovanski zabavni ansambl in orkestri — 23.00 Dvesto let godalnega kvarta-

SREDA — 7. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Slovenski pevci in ansambl zabavne glasbe — 9.45 Glasbena pravljica — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Narodne in narodno-zabavne melodije za sredo dopoldne — 12.10 Drsalci — baletna suita — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Operetni zvoki — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Igramo za razvedrilo — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Nastopa mešani zbor iz Gorjancev — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Pojeta mezzosopranička Božena Glavakova v Miro Branič — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Signalli — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Vice Vukom — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra in zborna Slovenske filharmonije — 22.10 Radijih poslušali — 23.05 Literarni nočturno — **Drugi program** — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Veseli akordi — 20.05 Okno v svet — 20.20 Radijih poslušate — 21.20 Črnske duhovne pesmi — 21.40 Od skladbe do skladbe — 22.15 Gramofonska plošča, radiofonija in glasba — 23.00 Razgledi po domaći glasbeni literaturi

CETRTEK — 8. februarja

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Simeon Gugulovski in Ana Skerlova pojeti makedonske narodne pesmi — 9.40 Pet minut za novo pesmico — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe — 12.10 Finale 2. dejanja onere Slovo od mladosti — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Domači pihalni orkestri in ansambl — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Izbrali smo vam — 14.45 Enajsta šola — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital violončelista Jerebića iz Zagreba — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Cetrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Turistična oddaja — Jezikovni pogovori — 19.01 Lahko noč, otroci — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Cetrtkov večer

domaćih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni intermezzo — 22.10 Komorni večeri — 23.05 Literarni nočturno — **Drugi program** — 20.05 Nadaljevanje tečaj italijanskega jezika — 20.20 Operni koncert — 21.20 Melodije po pošti — 22.20 Med mojstrij lahke glasbe — 23.00 Za ljubitelje in poznavalce

PETEK — 9. februarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Instrumentalna grupa Georgia Espitaliera — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Igramo za vas — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Češki plesi Smetane v Dvoraku — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Na kmečki peči — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Valčki in uverturi — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Turistični napotki — 15.45 Kulturni globus — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Clovek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Zvezni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Olimpijske igre Grenoble 1968 — 20.00 Glasbeni coctail — 20.30 Slovenska zemlja v besedi in pesmi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.10 Trije velikani sodobne muzike — 23.05 Literarni nočturno — **Drugi program** — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 V plesnem koraku — 20.05 Radijska igra — 20.40 Parada zabavnih melodij — 21.20 Belokranjske ljudske pesmi — 21.40 Kontrasti za violinino, klarinet in klavir — 22.00 Iz frankfurtskih komornih dvoran — 23.35 Godala za lahko noč

Kino

Kranj CENTER

3. februarja amer. barv. risanka **JUNAK IZ TEKSASA** ob 16. uri, amer. franc. barv. CS film **TAJNI AGENT O. S. S. 117** ob 16. in 20. uri, angl. CS film **ZIVLJENJE NA VRHU** ob 18. uri

4. februarja amer. barv. CS film **ZIVLJENJE NA VRHU** ob 14. uri, amer. italj. barv. CS film **SPREMLJEVALEC ZLATE POSILKE** ob 16. in 18. uri, angl. CS film **LORD JIM** ob 20. uri

5. februarja premira jugoslovanskega filma **DIVJE SENCE** ob 16., 18. in 20. uri

6. februarja italj. barv. CS film **ZELEZNI KAPETAN** ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

3. februarja amer. barv. risanka **JUNAK IZ TEKSASA** ob 16. uri, amer. franc. barv. CS film **TAJNI AGENT O. S. S. 117** ob 18. uri, angl. CS film **ZIVLJENJE NA VRHU** ob 20. uri

4. februarja angl. CS film **ZIVLJENJE NA VRHU** ob 14. uri, amer. italj. barv. CS film **SPREMLJEVALEC ZLATE POSILKE** ob 16. in 18. uri, amer. barv. CS film **LORD JIM** ob 20. uri

5. februarja premira jugoslovanskega filma **DIVJE SENCE** ob 16., 18. in 20. uri

6. februarja italj. barv. CS film **ZELEZNI KAPETAN** ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

3. februarja amer. italj. barv. CS film **SPREMLJEVALEC ZLATE POSILKE** ob 19. uri

4. februarja italj. barv. CS film **ZELEZNI KAPETAN** ob 15., 17. in 19. uri

Cerknje KRVAVEC

3. februarja zap. nemški špan. barv. CS film **TRIJE NEUSMILJENI** ob 19. uri

4. februarja zap. nemški špan. barv. CS film **TRIJE NEUSMILJENI** ob 19. uri

Kamnik DOM

3. februarja premira amer. barv. CS film **BEN HUR** ob 17. in 20. uri

4. februarja amer. barv. CS film **BEN HUR** ob 16. in 19. uri

5. februarja italj. barv. CS film **ZELEZNI KAPETAN** ob 17. in 19. uri

6. februarja amer. barv. CS film **REVOLVERAS RANCA CASA GRANDE** ob 19. uri

Skofja Loka SORA

3. februarja amer. barv. CS film **MURIETA** ob 16. uri

4. februarja amer. barv. CS film **MURIETA** ob 15., 17. in 20. uri

5. februarja amer. film **JETNIK OTOKA SMRTI** ob 18. uri

6. februarja amer. franc. nem. film **DOBRO SEM JO POZNAL** ob 20. uri

Jesenice RADIO

3. do 4. februarja amer. barv. CS film **SAN FERNANDO**

5. februarja angl. barv. film **TOM JONES**

6. februarja amer. barv. film **MARNI**

Jesenice PLAVZ

3. do 4. februarja amer. barv. film **MARNI**

5. do 6. februarja amer. barv. CS film **SAN FERNANDO**

Zirovnica

4. februarja franc. barv. CS film **CHERBOUGSKI DEZNIKI**

Dovje-Mojstrana

3. februarja angleški film **PARTIJA JE KONČANA**

4. februarja franc. barv. CS film **TOPLI PLEN**

Kranjska gora

3. februarja franc. barv. CS film **CHERBOUGSKI DEZNIKI**

4. februarja grški film **STRAH**

Televizija

SOBOTA — 3. februarja

17.10 TV kažipot, 17.35 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 17.55 Glasba ne pozna meja (RTV Zagreb) — 18.55 Boj med tolpama, 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak, 20.37 Schuolla da balo (RTV Ljubljana) — 21.00 Festival popevki iz San Remo (Eurovision) — 22.10 Poklici-humoreska, 23.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — Drugi spored: 17.35 Včeraj, danes, jutri, 17.55 Glasba ne pozna meja, 18.55 Bonanza, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 4. februarja

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — Test za glasbo (za ostale oddajnike) (RTV Ljubljana) — 9.30 Poročila, 9.35 Dobro nedeljo voščimo s štirimi kovači (RTV Ljubljana) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Mokedajeva matineja, 12.15 Pionirska prometna služba (RTV Ljubljana) — 12.30 Padalci — reportaža, 12.50 Vaš Šlager sezone, 13.05 Zbiranje poguma — TV drama, 14.00 Nogomet Zagreb: Reka, 14.45 TV prospekt, 15.00 Nadaljevanje prenosa, 15.45 Odbojka Mladost: Partizan (RTV Zagreb) — 17.15 TV kažipot, 17.35 Dileme, 19.10 Kako so snubili Abigail Johns — iz serije Bonanza (RTV Ljubljana) — 20.50 TV magazin (RTV Zagreb) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd) — Drugi spored: 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 5. februarja

16.45 Kulturna kronika v madžarsčini (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Mali svet (RTV Zagreb) — 17.30 Arhitektura Leningrada, 17.50 TV obzornik, 18.30 Portret prof. Draga Ulage (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 Sampinjoni — kuvarski nasveti, 19.50 Deset minut s Christoffom (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.35 Dama s kamelijami — TV drama, 21.35 Teme z variacijami, 22.05 TV dnevnik (RTV Beograd) — Drugi spored: 18.00 Včeraj, danes, jutri, 18.20 Znanost in mi, 18.50 Reportaža, 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 6. februarja

15.00 Slovenski začetek olimpijskih iger (Eurovision) — 18.05 Poročila, 18.10 Lutkovni film za otroke, 18.25 Raziskovanje slovenskih narečij, 18.50 Arabski svet, 19.30 TV obzornik, 20.00 Cik cak, 20.10 Zakon je zakon — francoski film, 21.45 Neiztrohnjeno srce — ob slovenskem kulturnem prazniku, 22.45 Hokej ČSSR: ZDA (RTV Zagreb) — Drugi spored: 18.00 Poročila, 18.15 Tedenska kronika, 18.20 Svet na zaslonu, 19.00 Mali komorni koncert (RTV Zagreb) — 19.15 Rdeči signal (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 7. februarja

16.05 Tek na 30 km — posnetek z zimskih olimpijskih iger (RTV Ljubljana) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Ključec se zmoti (RTV Ljubljana) — 17.45 Kje je, kaj je (RTV Beograd) — 18.00 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.20 Ne črno, ne belo (RTV Beograd) — 19.05 Slavnostna akademija in podelitev Prešernovih nagrad, 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Grenoble: filmski pregled (Eurovision) — 20.35 Razvaline življenja — TV drama, 21.35 Materinski dan, 22.10 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 18.00 Včeraj, danes, jutri (RTV Zagreb) — 18.20 Ne črno, ne belo (RTV Beograd) — 19.05 Glasbeni laboratorij (RTV Zagreb) — 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

CETRTEK — 8. februarja

15.40 Poročila 15.45 Smuk za moške — posnetek z zimskih olimpijskih iger, 17.15 Tik tak (RTV Ljubljana) — 17.30 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.00 TV obzornik (RTV Ljubljana) — 18.20 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Reportaža, 19.05 Pravdarji (RTV Beograd) — 19.45 Cik cak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Grenoble: Filmski prenos (Eurovision) — 20.35 Cik cak, 20.40 Rezerviran čas (RTV Ljubljana) — 21.40 Sezona poljubov (RTV Beograd) — 22.40 Tekmovanje v dvosedenjem boju, 23.40 Zadnja poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 9. februarja

14.55 Poročila, 15.00 Slepoto zaupanje — film (RTV Ljubljana) — 15.30 Hitrostno drsanje na 500 m za ženske (RTV Ljubljana) — 16.30 Grenoble: Hokej SZ: ZDA, 17.10 TV prospekt (RTV Zagreb) — 18.05 TV obzornik, 19.00 Glasbena matica v Trstu, 19.30 Oguljeno mesto, 19.50 Cik cak

(RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.20 Grenoble: Filmski pregled (Eurovision) — 20.35 Cik cak, 20.40 Mož s tisoč obrazji — film (RTV Ljubljana) — 22.40 Poročila s kongresa Zveze mladine Jugoslavije (RTV Beograd) — Drugi spored: 19.00 Mladi na zaslonu, 19.55 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 4. februarja, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC, ob 16. uri za IZVEN C. Goldoni: PREBRI-SANA VDOVA gostovanje v Cerkljah

TOREK — 6. februarja, ob 19.30 za IZVEN — VECER PRESERNOVIH PESMI — KOMUR JE SREČE DAR BI-LA KLOFUTA

Loterija

Srečke s končnicami	so zadele N din
0	4
34260	404
51580	504
54560	504
76920	1.004
094350	100.004
690300	2.004
241	100
03971	500
12921	400
52111	500
987551	2.000
2	4
02442	1.004
20642	504
22882	404
31642	504
359992	2.004
3	4
56483	504
64783	404
72883	1.004
017193	2.004
64	8
8024	200
64184	400
76044	500
212034	2.000
552844	10.000
35	8
83365	400
92415	400
519695	2.000
570725	2.000
26	10
86	8
37506	500
094676	2.000
07	20
20817	400
82247	400
169507	2.020
769997	30.000
58	8
78	8
91128	400
188538	50.000
59	10
999	50
15059	510
43859	1.010
177289	2.000
374989	10.000

Tržni pregled

v Kranju

Jabolka 1 do 1.30 N din, kislo zelje 2 N din, kisla repa 1.50 do 1.60 N din, korenček 2 do 2.40 N din, petršilj 4 do 4.50 N din, krompir 0.70 do 0.80 N din, rdeča pesa 1.40 do 1.60 N din, črna redkev 1.50 do 1.60 N din, čebula 3 N din, česen 8 do 10 N din, solata 5 N din, rdeči radič 8 do 10 N din, radič v glavah 6 N din, suhe slive 3.50 N din, med 12 do 13 N din, surovo maslo 16 do 18 N din, skuta 4 do 5 N din, orehova jedra 20 do 22 N din za kg; koruzna moka 1.80 do 2 N din, ajdova moka 3.50 do 4 N din, pšenica 1 do 1.20 N din, oves 0.70 do 0.80 N din, kaša 3.30 do 4 N din, ješprejn 1.80 do 2 N din, fižol 3.50 do 4 N din, celi orehi 3 N din, suho sadje 2 N din za liter; jajca 0.70 N din.

AVTO MOTO DRUSTVO SKOFJA LOKA

sprejme honorarno pisarniško moč za popoldansko zaposlitve. Ponudbe poslati na upravni odbor AMD Skofja Loka, Jegorovo predmestje 10.

P r o d a m o
m o t o r n o k o l o
P U C H 250 cm³
v d o b r e m s t a n j u

Ponudbe poslati na UO AMD SKOFJA LOKA, Jegorovo predmestje 10.

Obvestilo!

SKUPSCINA KOMUNALNE SKUPNOSTI KMETOV KRAIN

opozarja vse kmete — zavarovance,

da bo objavila dne 9. 2. 1968 v glasilu SZDL GLAS

predlog splošnega akta, s katerim se določijo pravice iz zdravstvenega zavarovanja. Istočasno poziva vse kmete-zavarovance, da najkasneje do 24. 2. pošljejo svoje pripombe, ker bo skupščina dne 26. 2. 1968 dokončno sprejela sklep o pravicah iz zdravstvenega zavarovanja.

SKUPSCINA KS KMETOV KRAIN

Podjetje

KRANJSKE OPEKARNE KRAIN

PRODA

iz svojih osnovnih sredstev

TOVORNI AVTO CSEPEL D 420 5 ton,
85 KS tip 1957

Javna prodaja bo 8. februarja 1968 ob 9. uri v prostorih uprave v Kranju, Reginčeva 8.

Delovna skupnost delovne enote tiskarna

CP GORENJSKI TISK

Kranj

razglaša

prosto delovno mesto

STROJNEGA STAVCA

Kandidat mora imeti grafično šolo in strokovni izpit za strojnega stavca.

Ponudbe sprejema tajništvo podjetja, Kranj, Koroška cesta 8 do 15. 2. 1968.

RECEPT ZA MAMICO!

NA 1 ZLICO PRAZENIH OVSENIH KOSMIČEVI ZLIJETE POL LITRA VROČEGA MLEKA IN KUHATE OD 3 DO 5 MINUT. TAKO KUHANI SO PRAV OKUSNI IN POSEBNO DOBRI ZA ZAJTRIK ALI VECERJO.

Nesreča tega tedna

Ta teden se je na gorenjskih cestah pripetilo šestnajst prometnih nesreč. Poledenela cesta je botrovala devetim prometnim nesrečam.

V torek dopoldne sta na poledeneli cesti v Žabnici trčila avtomobil KR 86-92, voznik Metod Kranjc in tovorni avto LJ 382-02, ki ga je vozil Marjan Medved. Pri trčenju je na vozilih nastalo za okoli 5000 N din škode.

Istega dne zvečer sta na cesti drugega reda v Podkorenju trčila osebni avtomobil RP 689-2, voznik Branko Bjelič iz Reke in osebni avtomobil TS 29187, voznik Orlando Perger iz Trsta. Vozili sta trčili zaradi vožnje po sredini ceste. Pri tem je nastalo na avtomobilih za približno 50.000 N din škode. Voznika nista bila ranjena.

V sredo zjutraj se je na Prešernovi cesti na Bledu pripetila smrtna prometna nesreča. Pri srečanju z avtobusom je kolesarka Antonija Purkat, roj. 1924, začela zavirati. Pri tem je na poledeneli cesti zaneslo, da je hudo padla in je kažejoča v Jesenški bolnišnici zaradi hudih ran še isti dan umrla.

Istega dne se je na cesti četrtega reda v Šenčurju pripetila huda prometna nesreča vozniku dostavnega avtomobila KR 63-57 Ignacu Urbini iz Kranja. Na levem blagem ovinku je vozilo zaneslo s poledenele ceste v drevo. Voznik se pri trčenju ni ranih, škode na avtomobilu pa je za okoli 4000 N din.

Zaradi vožnje po lev strani sta v sredo trčila v Zrlincu tovorni avtomobili KR 127-45, voznik Ivan Jugovec, in pa osebni avtomobil KR 137-44, voznik Adam Sitar. V nesreči sta se Adam Sitar in njegova žena laže ranila, na vozilih pa je za 8000 N din škode.

Na poledeneli cesti v Dovjem je začelo avtomobil LJ 545-39, ki ga je vozila Nevenka Remih, zanašati, tako da se je avtomobil prevrnil. Pri tem se je sopotnik laže ranil, na vozilu pa je za 6000 N din škode.

Voznik osebnega avtomobila KR 91-31 Stanislav Koprivnik je v sredo vozil z neprimerno hitrostjo na poledeneli cesti na Zgornjem Brniku. Avtomobil je začelo zanašati in je trčil v telefonski drogi na lev strani ceste ter ga prelomil. Na avtomobilu je za 1500 N din škode. Ostala šoda še ni ugotovljena.

V četrtek popoldne se je pri letališču Brnik prevrnil osebni avtomobil KR 126-66, voznik Ivan Lipar iz Lahovca. Vozilo je zaradi neprimerno hitrosti na poledeneli cesti zaneslo s ceste, kjer se je prevrnilo. Nastala je samo materialna šoda.

L. M.

Mrtvo so našli v snegu

V torek, 30. januarja, so našli v snegu pri vasi Breznicna mrtvo Marijo Habjan, roj. 1919. Komisija je ugotovila, da je pokojna pred dvema dnevoma odšla zdoma. V gozdu je padla po bregu in obležala mrtva. L. M.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Ivana Marčuna

iz Ljubnega št. 57

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so počastili njegov spomin in ga v tako velikem številu spremili na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sedem za pomoč v težkih dneh, prečastiti duhovščini za poslovilne bseele in spremstvo ter pevce za lepo petje. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Zaluboč domači

V neizmerni žalosti naznanjam, da je v Kanadi nenadoma preminil v 47. letu starosti naš nepozabni sin, brat in stric

Anton Šorn

Zaluboč: mama Pepca, sestra Slavka z družino in ostalo sorodstvo

V Kranju, 30. januarja 1968

Sporočamo žalostno vest, da nas je po težki bolezni v 66. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Alojz Markovič upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 3. 2. 1968 izpred hiše žalosti v Letencah št. 3 ob 15.30 na pokopališče Goriče.

Zaluboč: žena Frančiška, otroci: Marjan, Alojz, Stanko, Jože, Frančka z družinami, Milan in Rajko ter drugo sorodstvo

Letence, Trstenik, Tenetiše, Bela, Strahinj, 1. 2. 1968

V neizmerni žalosti sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je v 85. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama

Betonova mama iz Grada

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 3. 2. 1968, ob 15.30 iz hiše žalosti Britof št. 147 na pokopališče v Predoslje.

Zaluboč: sinova Tone, Jože, hčerk Ana in Julka z družinami ter drugo sorodstvo

V nekaj stavkih

KRANJ — V Gorenjskem muzeju v Kranju je odprtja stalna muzejska zbirka s področja arheologije, kulturne zgodovine in ljudske umetnosti, galerijska zbirka akademskega kiparja Lojzeta Dolinarja in občasna zgodovinska razstava Tito na Gorenjskem. Do 5. februarja 1968 razstavljajo v istih prostorih v okviru kulturnega sodelovanja fotoamaterji občine Kranj (Foto klub Janez Puhar) in fotoamaterji občine Železna Kapla. V Prešernovi hiši si poleg spominskega muzeja in občasne razstave Prešernova Zdravica lahko ogledate dela akademskoga slikarja Iva Šubic. Občasne razstave so odprte vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 19. ure. Stalne zbirke pa ob nedeljah, ponedeljkih, sredab in sobotah ob istem času.

ZIROVNICA — Pred kratkim je krajevni odbor rdečega kriza Žirovnicu podelil zaslужnim krvodajalcem zlate in srebrne značke. Zlato značko je prejel ing. Franc Vovčak, srebrno pa Marjan Jemc, Francka Arh, Justina Jagić, Ivanka Rev in Vojko Rev.

KRANJSKA GORA — Lepo vreme in pa šolske počitnice sta privabila v Kranjsko goro veliko smučarjev. Prejšnjo soboto in nedeljo ni bilo mogoče dobiti prostih sob, zato je precej gostov prenovečevalo v Martuljku in Ratečah. Vseh devet vlečnic obrativa neprekinjeno. Pred vlečnicami in sedežnico je treba čakati v vrsti tudi po pol ure. Vsi parkirni prostori so polni avtomobilov.

Postaja na Laborah

Pred nedavnim smo objavili sliko, s katero smo se spopaknili ob avtobusno postajo v Podvinu. Zdaj nam je neki bralec sporočil, da je avtobusna postaja na Laborah še veliko slabša. Postaja niti ni označena, kaj še, da bi imela

klop, kamor bi potnik sedel ali postavil priljago. Prav bi bilo, da bi tu postavili tudi streho, saj ni prijetno odraslemu, kaj še šolskim otrokom stati ob vsakem vremenu in čakati na avtobus.

V turistični Kranjski gori je fotoreporter našel stvari, ki v tak kraj prav gotovo ne sodijo. To so kupi smeti, ki se vrste ob poti proti drsalšču. Voznikom prevrnjeni prometni kažipot v središču Kranjske gore prav malo pomaga, razen tega seveda, da kazuje turistično podobo Kranjske gore.

Bralci nam pišejo

Ob razpravah o zasebnem delu Klic vpijočega v puščavi

Zivimo v socialističnem družbenem redu, v katerem ne sme biti izkorisčanja človeka po človeku. Tako pravimo. To so pravica načela, za katera so vsi naši delovni ljudje. Toda praksa je pogosto drugačna. Skoraj bi že lahko reklo, da milijonarjev pri nas ni mogoče prešteti. Imajo svoje obrti, kakrsne koči že. Kako in kaj delajo, kako izrabljajo tujo delovno silo — o tem pa naše družbene in sindikalne organizacije kaj malo vedo. Delavci pri privatnikih niso včlanjeni v sindikat, zato jim vloga sindikata v naši družbi tudi nič ne pomeni, ker jim sindikat tudi ne more nič pomagati. Gre za nekajere pravne predpise, ki so za privatnika povsem drugačni kot za družbeni sektor. Zakon namreč pravi, da zasebni obrtnik lahko postavi delavca, ki je pri njem na poskusni dobi, vsak dan brez vzroka na cesto, čeprav je svoje delo dobro opravljal, medtem ko mora gospodarska organizacija vzrok za odpustitev točno navesti. Privatnih obrtnikov tudi ne more nihče kaznovati, če v plačilnem seznamu svojih (pol utajenih) delavcev naveده le polovico delavčevih mesečnih prejemkov. Obrtniki imajo seveda s tem dobiček, ker jim ni treba plačati toliko dajatev, zaposleni delavec pa občuti ob morebitni nezgodi (če je bolan, če je na dopustu) znaten denarni izgube.

Taki primeri niso redki, vendar pred njimi pogosto na pol mižimo. Za pravice delovnega človeka to ni prav. Delavčeva usoda je tako v rokah nekaterih brezvestnih in špekulantov privatnikov, ki jim — tako kaže — ne more nihče do živega. Delavčev glas je v takih primerih klic vpijočega v puščavi.

J. A.

Prihodnji teden v kinu

V prihodnjem tednu bodo na sporedu v kranjskih kinematografih štirje premierski filmi. Tako bo med njimi tudi že za prejšnji teden napovedani film *Divje sence*, režiserja Kokana Rakonca, ki so ga pred tedni posneli v Beogradu. Filma v tem tednu v kinematografskem podjetju še niso prejeli, prepričani pa so, da ga bodo že čez nekaj dni lahko predvajali.

Ameriški barvni film *Lord Jim*, ki ga je posnel Richard Brook, je bil med novoletnimi prazniki že na sporedu. Zdaj prihaja v reden program. V glavni vlogi igra odlični angleški igralec Peter O'Toole, ki se ga gledalci skoraj verjetno še spominjajo iz filma *Becket*, kjer je nastopil v vlogi kralja, skupaj z Richardom Burtonom. Poleg njega nastopa v glavnih ženskih vlogah Dahlia Lavi.

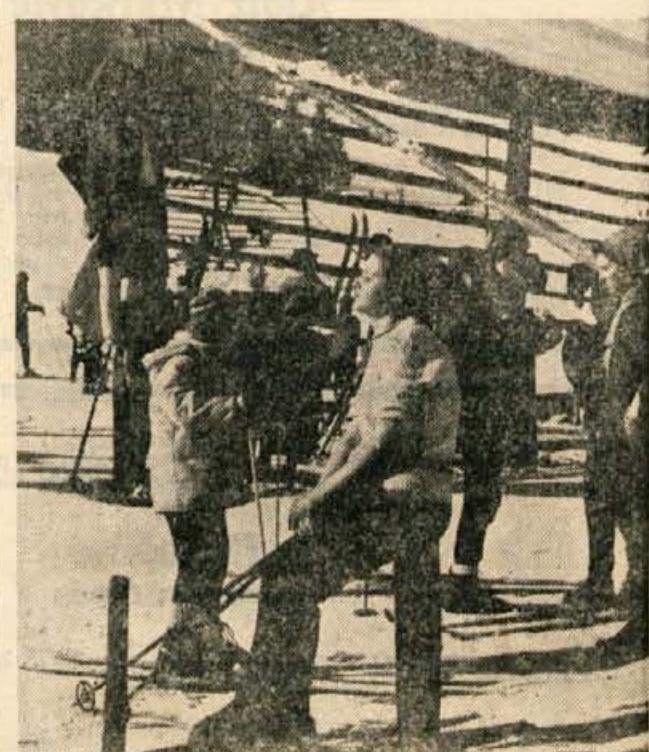
V italijanskih filmskih atelijejih še vedno neutrudoma snemajo zgodovinske spektakle, če jih sploh lahko tako imenujemo, ter western. Kar dva takšna filma bomo lahko gledali v naslednjih sedmih dneh. Prvi se imenuje *Adios, Gringo* — western v barvah in na širokem platnu. Baje sodi ta film med najbolj gledane tovrstne filme, ki so jih doslej posneli. V glavnih vlogah igra Giuliano Gemma.

Drugi pa med njima skoraj verjetno ne bo nikakršne razlike, ima naslov *Železni kapetan*. Je zgodovinski film, pol akcije, romantičnih pričevanj in garderob Cinecita.

Kaže, da so distributerji prepričani, da bodo filmi, ki so zanje sorazmeroma počeni, privabljali v dvorane veliko gledalcev! Če bi ne bilo

tako, potem bi ne gledali iz tedna v teden filme, ki jih italijanski filmski delavci posnamejo v enem tednu in ki sodijo v serijsko proizvodnjo njihove kinematografije. Tega ne trdim za filma, ki ju omenjam, in ki ju še nismo videli, lahko pa tako ugotovimo po ogledu nekaterih filmov, ki smo jih lahko videli pretekli mesec. Sum, da bosta filma, ki ju bomo gledali, sodila mednje, pa je upravljen.

š

Toplo sonce je marsikaterega obiskovalca Kranjske gore premamilo, da ni stal v vrsti pred vlečnicami, ki so tudi med tednom zelo dolge. Dekle na sliki bo dobilo vsaj lepo barvo, če bo že smučanja zaradi gneče bolj malo.

Na čigav naslov?

Kratek odsek Gregorčičeve ulice v Kranju, med trgovino Sava in avtobusno postajo, uporabljajo v zadnjih mesecih avtobusi lokalnega prometa pa tudi drugi številni avtobusi, tovornjaki in osebni avtomobili — pač zato, ker je to bližnjica, pa tudi zaradi novega parkirnega prostora na mestu nekdajne stare pošte.

Očitno se tu ne da ničesar spremeniti.

Toda prav po tem kratkem komaj stometrskem odseku je sleherno uro, največ pa zjutraj, ko ljudje hite na delo in v šole, izredno gost promet pešev; odraslih in otrok.

Toda ni samo to, da ozka ulica vsega tega prometa ne zmore, tu je še skrajna malomarnost Komunalnega servisa, ki ne zna očistiti zaledenelih kupov snega na obeh robah te ulice, ki je že tako brez pločnikov. Pogleda naj vendar kdaj, kako se morajo pešci umikati in lesti na ledene kupe umazanega snega, če nočejo, da jih široki avtobusi ne povozijo.

Na drugi strani pa delavci Komunalnega servisa prav marljivo čistijo široke pločnice že tako kopne, maloprometne Kidričeve ceste pri Vodovodnem stolpu.

Star Kranjan sem in dobro se spominjam, da so odgovorni občinski možje le kdaj pa kdaj obhodili Kranj in pogledali, kako je z redom in snago po mestnih ulicah

Tu je tudi prometna milica, ali ne bi vsaj ta opozorila Komunalni servis na neizpolnjeno nalogu?

C. Z.

Prodam

Prodam enostanovanjsko HIŠO, takoj vseljivo, v središču mesta Kranja. Informacije, Jenkova 3, Kranj od 14. do 18. ure 398

Elita običajno prodajalno
JESENICE, KRAJN Kidričeva 15

Prodam MOPED T-12, 7000 kilometrov, registriran, dodatno zavarovan. Dr. Košir, Sk. Loka, Groharjevo 38 399

Prodam vprežno KOSILNIKO z žetveno napravo. Kranj, Jezerska c. 24 376

Prodam MAGNETOFON Philips-stereo - high-fidelity s trakovi. Praprotnik Jože, Kranj, Nazorjeva 4 377

KOTLE za žganjekuh vseh vrst izdeluje kvalitetno KAPEL V., bakro kotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Šiška 400

Prodam SLAMOREZNICO s puhalnikom in vprežno KOSILNICO bauz. Bohinc, Praške 2, Kranj 401

Prodam PRASICKE, 6 tednov stare. Glinje 7, Cerknje 402

Prodam poltevorni AVTO-kombi VW, kombiniran etroški VOZIČEK (ital.), STAJICO in KOSARO. Informacije v AMD Kranj 403

Prodam skoraj novo diatločno HARMONIKO. Ejavec Janez, Rakovica 18, Zg. Besnica 404

Prodam lovskega TERIERJA, 8 mesecev — in PUSKO manliher, kal. 8. Pipan Franc, Zbilje 32 a, Medvode 405

Prodam 3 FOTELJE, rex mizico, predstebno STENO, MIZO z ultraspasom, PISALNO MIZO. Kamušič, Kranj, 1. avgusta II/II 406

Prodam GARAŽO na Zl. polju. Kamušič, Kranj, 1. avgusta II/II 407

Prodam KRAVO z drugim teleton z rodomnikom. Stanovnik, Javorje 28, Poljane 408

Poceni prodam skoraj nov vink, globok OTROŠKI VOZIČEK. Chvatal, Planina 5, Kranj, tel. 21-604 409

KMETOVALCI

Odkupujemo vse kmetijske pridelke po najvišjih dnevnih cenah ter sklepamo pogodbe za proizvodnjo v letu 1968.

Prodajamo krmila: za krave, teleta, pražice, kočai, piščance ter druga krmila. Umetna gnojila in gradbeni material po konkurenčnih cenah.

KŽK Kranj kooperacija skladisče JLA 1, tel. 22-143

Prodam nov 15-colski GU-MIVOZ ali ga naredim po naročilu. Vidic, Zg. Brnik 74, Cerknje 410

Prodam 5 let starega KONA ali zamenjam za KRAVO. Sp. Brnik 56, Cerknje 411

Prodam KRAVO s teleton, 10 mesecev staro ZREBICO in seme črne detelje. Zalog 32, Cerknje 412

Prodam dve postelji, poseljene omarici in stojecé ogledalo. Ogled, Kranj, Galska 8 (Stražišče) 413

Poceni prodam lepo zasajen AKVARIJ s topimi ribami (z vsemi aparati). Perko Tončka, Savska c. 3, Kranj 414

Prodam ZAJCE. Mrvar Círil, Strahinj 14, Naklo 415

Prodam dobrega KONJA, nemško SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom in čisto semensko DETELJO.

Voglie 37, Senčur 416

Prodam dve OVCI. Mlaka 6, Begunje 417

Prodam dva 6 tednov stare PRASICKA. Babni vrt 6, Golnik 418

Prodam HISI v Britofu. Ponudbe poslati pod »Zelo ugodno« 419

Prodam 6 tednov stare PUJSKE, Jenko, Šiška vas 2, Cerknje 420

Prodam FIAT 750, MOTORNO ZAGO jobu in remington. Trboje 76, Smednjan 421

Prodam male PRASICKE po 20 kg težke, Pangersica 6, Golnik 422

Prodam tovarniško novo motorno KOSILNICO alpina z žetveno napravo po ugodni ceni. Janez Fridel, Hraše 39, Smednjan 423

Prodam MOPED T-12. Sušnik Stane, Sp. Besnica 63 424

Prodam ročni električni VRTALNI STROJ - Iskra. Naslov v oglašnem oddelku 425

Prodam diesel MOTOR za avto fiat 615. Dolenc Janez, Gabrovo 2, Sk. Loka 426

Prodam KRAVO, 7 mesecev brejo, ki bo tretjič teletilo v SVINJO, 15 tednov brejo. Zalog 45, Cerknje 427

Prodam nov 16-colski GU-MIVOZ in TRAKTORSKI PLUG. Naklo 47 428

Prodam HRASTOVE PLOHE. Debrava 10, Cerknje 429

Prodam električni GRA-MOFON solo s ploščami. Zupin, Apna 2, Cerknje 430

Prodam mlado KRAVO s teletom po izbiri. Ribnikar, Tenetišče 28, Golnik 431

Prodam edbro ohrajen VW 1200. Vodice 46 432

Prodam novo motorno KOSILNICO alpina. Kopac Janez, Kokrica 127, Kranj 433

Prodam 100 kg težkega PRASICA in 400 kg zimskej jabolik. Zg. Brnik 28, Cerknje 434

Prodam 4 leta starega konja. Frjan Jože, Sp. Laze 4, Gorje 435

Prodam 8 mesecev brejo TELICO. Zg. Brnik 26, Cerknje 436

Prodam kompletno KOPALNICO, POMIVALNO MIZO, KAVČE in PRALNI STROJ — superavtomatični. Brelih, Reševa 7, Kranj, Primskovo 437

Prodam ali zamenjam NSU primo 175 ccm za MOPED. Ogled v šoli Grajzerja, Tržič 438

Prodam SLAMOREZNICO mengele s puhalnikom in verigo. Suha 20, Kranj 439

Prodam novo VISOKOPRITLICNO HIŠO. Ponudbe poslati pod »Bližina Krajan« 440

Prodam dva PRASICA po 120 kg težka. Visoko 90, Senčur 441

Prodam 6 PRASICEV od 25 — 30 kg težke. Kokrški log 10, Kranj, Primskovo 442

Prodam PRASICA za zakol. Trboje 70, Smednjan 443

Prodam 120 kg težkega PRASICA za zakol. Zalog 43, Cerknje 444

Prodam PRASICKE stare 6 tednov in 9 mesecev brejo KRAVO, Veklo 13, Senčur 445

Prodam PRASICA težkega 120 kg za zakol. Kranj, Jezerska cesta 47 446

Prodam BIKA starega 14 mesecev in dva PRASICA 50 — 60 kg težka. Cerknje 447

Prodam težko KRAVO za pitanje, ki ima 10 l mleka na dan ali mlado KRAVO, ki bo kmalu teletila. Lahek OBRA-CALNIK za seno 5 vilic, primeren za hribovite kraje in lahek KULTIVATOR za enega konja. Naslov v oglašnem oddelku 448

Prodam nova GARAŽNA VRATA, Kranj, Jezerska cesta 92 449

Prodam ELEKTROMOTOR nov z garancijo »Rade Končar« 7.1/kw. Jože Košir, Tomažev 4, Selca nad Sk. Loko 450

Prodam MOPED T — 12 7000 km, registriran in dodatno zavarovan. Dr. Košir Tone, Skofja Loka, Groharjevo 38 451

Prodam KRAVO, elektro MOTOR 7 kw ali zamenjam za 3 kw. Lom 21, Križe 452

Prodam VOLA 450 kg težkega za pleme. Kalan Jakob, Jama 28, Kranj 453

Prodam KRAVO s teletom in BIKCA starega eno leta ali zamenjam za KRAVO ali VOLICA. Strahinj 65, Naklo 454

Prodam nadomestne DELE za motorno žago partner. Zg. Besnica 16 455

Prodam SEME črne detelje. Veklo 33, Senčur 456

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO. Naslov v oglašnem oddelku 457

Prodam nov osebni AVTO — mercedes tip 200. Naslov v oglašnem oddelku 458

Prodam svetilnike BEVERA. Sp. Besnica 30 459

Prodam MOPED (tricikel), VOLA — vajen dela po izbiri. Aljančič, Hudo 2, Križe 460

Prodam 5 novih OKEN — 100 x 120 s škatlo za zaveso. Cena nizka. Cvet, Rečne 17, Križe 461

Zaradi bolezni prodam šivalni STROJ — stari singer in novo ZENSKO KOLO. Mavčice 49, Medvode 471

Kupim

Kupim dva močna SODA od 600 — 800 litrov, ročno REPOREZNICO in travniško BRANO. V zameno dam tudi lepe smrekove DESKE. Poljšica 13, Zg. Gorje 462

Kupim VOLA, težkega do 500 kg ali starejšega KONA, Suha 16, Kranj 463

Kupim večjo količino lepih suhih smrekovih PLOHOV. Krebs Anton, mizar, Kranj, Smledniška 64, (Čirče) 464

Kupim ročno SLAMOREZNICO. Tomšič Janez, Guncije 7, Sentvid nad Ljubljano 362

Kupim 2m³ rabljenih DESK. Močnik Andrej, Dvorje 65, Cerknje 472

APNO ZGANO, HIDRIRANZO IN CEMENT

po industrijski ceni dobavljamo po želji na gradbišče. Dan in čas dobave določite sami. Plača se ob prevzemu. Koriščniki kreditov dobite predračune.

KŽK Kranj

Kooperacija
Skladišče, Cesta JLA 1, nasproti kina Center
Telefon 22-143 Kranj

kar sem trdil o Francu Zupanu, Kranj, Kidričeva 29. 470

Iščem dvosobno stanovanje — lahko v okolici Kranja. Dam nagrado. Naslov v oglašnem oddelku 473

Dvema oddam opremljeno sobo. Naslov v oglašnem oddelku 474

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. Naslov v oglašnem oddelku 477

Prireditve

GOSTIŠČE pri Janežetu priredi v soboto zabavo s plesom. Za razvedrilo in ples bo poskrbel priznani TRIO FRENKI. Vabljeni! 475

KUD Predstoji uprizori igro ROKOVNAČI dne 4, 2, 1968 ob 15. uri v Retečah in ob 19. uri v vasi Sv. Duh pri Skofji Lobi. Tokrat enaščik. Vodice in Trboje bomo obiskali drugič 478

SVET OSNOVNE SOLE STANKO MLAKAR Šenčur pri Kranju

RAZPISUJE
prosto delovno mesto
UCITELJA

za šolski vzgojno varstveni oddelek — nižji razredi.
Rok prijave je do 10. februarja 1968

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša dobra, skrbna žena in nadvse ljubljena mama, stara mama, sestra in teta

Jožefa Žibert, rojena Ajdovec
Poglavna mama

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 3. II. 1968, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališču v Naklem.

Zalučoči: družini Žibert in Rozman ter ostalo sorodstvo

Pivka, Naklo, Podbrezje, 1. februarja 1968

Hokej v Kranju in Tržiču

V sredo je bila v Kranju prijateljska hokejska tekma med HK Asparagus in HK Bitnje. Zmagali so domačini s 14:2 (3:1, 6:1, 5:0). Po dolgem času smo imeli v Kranju spet hokejsko tekmo na drsaliju stadiona Stanka Mlakarja.

Kranjski hokejisti bodo danes, v soboto, nastopili v Tržiču proti domačemu moštvo v povratnem srečanju. Začetek tekme bo ob 15. uri.

P.

Državno prvenstvo v skokih v Žireh

Letošnje državno prvenstvo v smučarskih skokih bo 25. februarja v Žireh. V Žireh so namreč zgradili v preteklih letih novo 70-metrsko skakalnico in ob prilikl letosnjega prvenstva za naslove državnih prvakov bo tudi uradna otvoritev nove skakalnice.

170 mladih na snegu

Na osnovnošolskem prvenstvu osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča, tekmovali so v veleslalomu in sankanju, so bili v posameznih kategorijah najboljši: veleslalom — st. pionirji — 1. Mesec, ml. pionirji — 1. Podobnik, st. pionirke — 1. Jocif, ml. pionirke 1. Oblak — Sankanje — pionirji — 1. Jereb, pionirke — 1. Preisinger.

Mladina Gorenjske predilnice je tekmovala

Na tekmovalju v veleslalomu mladine Gorenjske predilnice iz Škofje Loka je med 28 tekmovalci zmagal Novinc, drugi je bil Šušteršič, tretji pa Zihelj. Med članicami je zmagala Bernikova, pri starejših članih pa je bil najboljši Svoljšak.

P. P.

Sankanje na Dovjem

Na sankaškem tekmovalju na Dovjem je nastopilo nad 50 tekmovalcev. Tekmovali so z navadnimi in samotičnimi sanmi. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili: člani — Lakota, mladinci — Jereb, pionirji — Jamar, mladinke — Boštjančič, pionirke — Bremec.

J. G.

Veleslalom Elre

Elektrotehnično podjetje Elra v Škofji Lobi je organiziralo tekmovalje v veleslalomu. Pri moških je zmagal Guzelj, pred Margučem in Novincem. Med ženskami pa je bila najboljša Štibelj, ki bi se med člani uvrstila na šesto mesto. Pohvaliti pa je treba tudi invalida Štržnarja.

P. P.

Košarkarski turnir na Trati

Na pionirskem turnirju v košarki na Trati so se ekipe uvrstile takole: pionirji — 1. Žiri, 2. Trata, 3. Škofja Loka; pionirke — 1. Trata, 2. Škofja Loka, 3. Žiri.

P. P.

Mladinsko prvenstvo SFRJ v alpskih disciplinah

S slalomom se je v nedeljo končalo na Pohorju 23. mladinsko prvenstvo SFRJ v alpskem smučanju. Nastopilo je 108 tekmovalcev iz vseh republik razen iz Srbije in Crne Gore. Največ uspeha so imeli tekmovalci mariborskoga Branika.

REZULTATI — veleslalom
— st. mladinci: 1. Kramar (Tržič) 1:21,51 ... 3. D. Kleindinst (Jes.) ... 5. Tolar (Podnart) Mi. mladinci: 1. Žuraj (Branik) 1:21,66 ... 3. Gaz-

voda (Jes) 1:29,00 ... 5. Meglič (Rad.) ... 6. Marenčič (Tržič), 7. Krmelj (Tržič), 8. Mikeš (Rad), 10. Pečar (Jes). St. mladinci: 1. Majniger (Branik) 1:51,71 ... 4. Leben (Trig) 1:55,22, 5. Pogačnik (Jes), 7. Stravs (Jes). Mi. mladinci: 1. Modričan (Branik) 2:02,99, 2. Aljančič (Tržič) 2:06,24 ... 3. Košir (Jes), 4. Bernik (Jes) ... 6. Potočnik (Bled), 9. Dornik (Tržič) Slalom: st. mladinci: 1. Cizelj (Branik) 1:14,34, 2. Kramar (Tržič) 1:20,28, 3. Tolar (Pod-

Danes tekmovalje v veleslalomu v Begunjah

Tekmovalja v sankanju preteklo nedeljo v Kropi se je udeležilo 106 tekmovalcev — Prihodnje leto sindikalne športne igre

Občinski sindikalni svet v Radovljici si že nekaj let prizadeva, da bi se čimveč delavcev vključilo v tako imenovan množični šport. Rekreacija, ki naj v prostem času zajame čimveč zaposlenih, katere glavni namen je prav množičnost, ne pa rezultati tekmovalja in vrhunska kvaliteta — to je glavni namen različnih športnih tekmovalj, ki jih že nekaj let prirejajo. Doslej so največ uspeli z balinjanjem in šahom, ker pa so ugotovili, da je na Gorenjskem pozimi največ zanimanja in največ možnosti le za zimske športe, so letos začeli tudi s temi.

Sankanje, smučanje, drsanje — to je tisto, kar v prostem času pozimi zaposluje največ Gorenjev. Seveda ob tem ne misljijo opustiti že kar tradicionalnih tekmovalj v balinjanju in šahu poleti, razmišljajo pa tudi o odbojki in kegljanju. V prihodnjem letu nameravajo vse to vključiti v sindikalne športne igre; za balinjanje, šah in kegljanje so prepričani, da bo šlo, ne vedo pa še, kako bo z odbojko. Prav tako se nameravajo prihodnje leto vključiti v kolegad zimskih športnih prireditiv pri občinski zvezi za telesno kulturo, da ne bo prihajalo do neskladnosti.

V letošnji zimski sezoni so z množičnim športom začeli preteklo nedeljo, 28. januarja, in sicer s sindikalnim prvenstvom v sankanju v Kropi, ki se ga je udeležilo 106 tekmovalcev iz številnih sindikalnih podružnic radovljiske občine. Pokrovitelj tekmovalja je bil občinski sindikalni svet, izvajalec pa športno društvo Partizan Kropa in sindikalna podružnica Plamena. Proga na Petelinovcu (proti Jamniku) je bila dolga 3 km, višinska razlika pa 300 m. Prehodni pokal (silhueta sankača, ki so ga izdelali v UKO Kropa) občinskega sindikalnega sveta je prejela sindikalna podružnica UKO Kropa, druga je bila (ekipno) sindikalna podružnica Iskre iz Lipnice, tretja pa sindikalna podružnica Plamena iz Krop. Vsi tekmovalci so dobili spominske značke (prav tako s silhueto sankača), vsem tekmovalcem do tretjega mesta pa so podelili diplome. Prva mesta so zasedli: tekmovalne sani, enosedne, moški — Slavko Gašperšič (Iskra Lipnica); navadne enosedne

sani, moški do 35 let starosti — Slavko Lazar (UKO Kropa); navadne enosedne sani, moški nad 35 let — Franc Ažman (Plamen Kropa); navadne dvosedne sani, moški — Pero Rabič, Marjan Butrac (Plamen Kropa); navadne enosedne sani, ženske — Štefka Gašperšič (UKO); navadne dvosedne sani, ženske — Slavica Bertoncelj, Marinka Blaznik (veletrgovina Živila — Koloniale Bled); oglarske sani za štiri osebe (tekmovalo je 8 ekipo) — ekipa Plamena.

Drugo tako tekmovalje bo danes, v soboto, 3. februarja,

in sicer v veleslalomu na smučišču v Krpinu pri Begunjah. Začelo se bo ob desetih dopoldne. Pokrovitelj je spet občinski sindikalni svet, organizator pa športno društvo sindikalne podružnice Elan Begunje. Tekmovali bodo v treh disciplinah: veleslalom za moške do 35. leta, za moške nad 35 let in za ženske vse starosti. Proga za moške bo dolga 1000 m z višinsko razliko 200 m, proga za ženske pa 800 m z višinsko razliko 150 m. Občinski sindikalni svet, ki je o tekmovalju že obvestil vseh 86 sindikalnih podružnic na svojem področju, bo tudi tokrat podeli prehodni pokal za najboljšo ekipo, vsem tekmovalcem pa bodo podeli značke s silhueto smučarja (izdelek UKO Kropa). Pričakujejo precejšnjo udeležbo, saj je zanimanje za tekmovalje v veleslalomu veliko.

— at

Uspešen zaključek smučarskih tečajev v Kranju

Občinska zveza za telesno kulturo Kranj je s sodelovanjem zborna smučarskih učiteljev in kranjskih osnovnih šol organizirala med letošnjimi zimskimi počitnicami večje število tečajev za šolsko mladino. Letošnjih udeležencev je bilo toliko, da je zbor učiteljev komaj zagotovil zadostno število vaditeljev za vse prijavljene. Največ tečajnikov je vadilo vsekakor v Torklji. Najšteviljniji so bili iz osnovne šole Lucijan Seljak (140), nadalje 70 učencev iz šole France Prešeren. Večje skupine so vadile še v Bavhenku, na Ovčanovem, v Naklem, Predosljah, Visokem in na Jezeršku.

V vseh teh krajih so imeli ob koncu tečajev pregledna tekmovalja. Minulo soboto

Pokal ostal doma

Na osmem medruštenem veleslalomu za pokal TVD Partizan iz Selca je nastopilo okrog 100 tekmovalcev iz 8 društev. Ekipni prehodni pokal so osvojili domačini pred prvo ekipo Transturista iz Škofje Loka in Akademikom iz Ljubljane. V posameznih kategorijah so bili naslednji zmagovalci: člani — 1. Londer (Transturist), st. mladinci — Zupan (Akademik), ml. mladinci — Košir (Selca); članice — 1. Gartner (Selca), st. mladinke — 1. Dobrun (Jezorsko), ml. mladinke — 1. Hafner (Transturist).

P. Pokorn

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj. Košarška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, mašloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročniška: letna 24., polletna 12. — N din. Cena posameznih številk 0,40 N din. — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanibl oglasov ne objavljamo.